

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (1446) 1977 SPALIS - OCTOBER 27

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Bendrajai linkmei 25

Š.m. spalio 30 d. Kanados Lietuvių Bendruomenė prisimena 25-rių metų veiklos sukaktį. Išeivijos gyvenime tai etapas, vertas specialaus žvilgsnio atgal. Jis ypatingas visų pirma tuo, kad Kanados lietuvių gyvenimą pasuko nauja linkme. Iki Bendruomenės gimimo Kanados lietuviai buvo pasiskirstę organizacijomis, kurios ilgai neturėjo bendros jungties. Pastarąja linkme buvo pradėjusi eiti Kanados Lietuvių Centro Taryba, tačiau nesėkmingai — ji nepajėgė sujungti visų lietuvių. Tai atliko Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuri gimė skausmuose, bet pasirodė esanti pajėgi sujungti visus Kanados lietuvius, išskyrus maskvinės okupacijos šalininkus. Ir tai yra nuopelnas ir Kanados lietuvių veikėjų, ir bendrosios išeivių vadovybės, kuri dar Vokietijoje suplanavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Kanadiečiams teko tik įgyvendinti jau išryškintą organizacinę idėją. Kanadiečių betgi nuopelnas buvo ypač tas, kad jie pajėgė nugalėti labai nelengvas kliūtis ir įgyvendinti bendrąją linkmę. Šiandieną džiaugiamės, kad pasirinktas kelias buvo sėkmingas, tačiau neturėtume užmiršti, kad tas istorinis posūkis buvo įtemptų pastangų vaisius. O jis buvo galimas tik dėlto, kad visi jieškojo vieningo kelio. Kai širdys trokšta vienybės, atsiranda ir konkrečios galimybės. Toji galimybė ir buvo visus apimanti Bendruomenė.

PER PRAEJUSIUS 25-rius metus KLB užsirekomendavo kaip aktyvus organizmas, telkiantis į šakotą veiklą visus Kanados tautiečius. Pradžioje visa veikla buvo labai gyva, tautiečiai veržėsi į valdybas, dalyvavo visuose renginiuose. Tokio entuziazmo dabar, po 25-rių metų, nėra, tačiau visuomeninė veikla tebėra gyva. Ji daugiausia remiasi dar veteranais, nors vienerių kitur pasireiškia vidurinioji ir net jaunoji karta. Veteranai visą laiką stengėsi savo veiklą perkelti ant jaunesnių veikėjų pečių, tačiau nevisuomet sėkmingai. Jauni veikėjai, atėję į valdybas, apsidairę ir pajutę kritikos šaltį, nekartą traukėsi atgal į saugesnes užuovėjas. Sūkis — „atiduokim viską jaunimui“ tebėra gyvas ir dabar, bet pats jaunimas neskuba visko perimti, ypač po to, kai atsirado Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Joje telkiasi veiklesnė jaunimo veikėja, sudarydami lyg ir jaunųjų bendruomenę, veikiančią, galima sakyti, savarankiškai, nors koordinuotai su KLB ir jos krašto taryba. Anksčiau ar vėliau jie bus KLB vadai. Kol kas jie neskuba išstumti veteranų veikėjų, leidžia jiems sėdėti įprastame visuomeniniame vežime. Bet laikas daro savo — veteranų eilės retėja bei silpnėja ir pradeda baimingai dairytis įpėdinių. Kad nebūtų pervėlu, visdėto veteranai neturėtų laukti per ilgai ir tiksliai testamentu užleisti savo vietą. Jaunieji turėtų natūraliai įsijungti veiklon, kol mus jungia bendri interesai.

MŪSISKĖ KLB, atlikusi didžiąją visų Kanados lietuvių sujungimo misiją, sėkmingai pasireiškė ypač visuomeninėje ir švietimo srityje. Visuomeninėje srityje ji koordinavo bendras pastangas, atstovavo lietuviams valdžios ir kitataučių sferose, rengė plataus masto šventes, kongresus, seimus, informavo kitataučius per savo paviljonus etniniuose festivaliuose, per savo leidinius svetimomis kalbomis (pvz. „Lithuanians in Canada“), organizavo šalpa, rėmė bei skatino meno ansamblių veiklą ir t.t. Visą susumavus, visdėlo susidarė imponantiškas vaizdas, kuriuo galima pasididžiuoti. Prie jo reikia pridėti švietimą, kurį KLB įstengė gana gerai sutvarkyti. Tai sritis, kurioje KLB paliko bene ryškiausius pėdsakus. Lituanistinių mokyklų tinklas buvo išplėstas, kiek tik buvo įmanoma; sukurta, galima sakyti, švietimo „ministerija“, kuri pradžioje sunkiai vertėsi, bet vėliau atėjo į pagalbą Kanados Lietuvių Fondas, o dabar prisidėjo net ir valdžios parama. Žymiai silpniau KLB reišėsi kultūrinėje srityje. Tiesa, bandymų netrūko — buvo įsteigtas ir Kultūros Fondas, vėliau — kultūros komisija, kuri bandė gana stipriai pajudėti, tačiau be didesnių rezultatų. Atrodo, kultūrinis gyvenimas, atremtas daugiau į kūrybą, eina savitais keliais ir nelabai nori paklusti organizacinei iniciatyvai. KLB visai nesireiškė ekonominiame gyvenime, palikdama jį privačiai bei grupinei iniciatyvai. Jai rūpi pirmoje eilėje bendrieji lietuvių uždaviniai, kurių be KLB niekas neatliktų. Tad geriausias sėkmės!

KANADOS ĮVYKIAI

Mažina mokesčius

Naująją Kanados parlamento sesiją atidarė karalienė Elzbieta sosto kalba, paruošta premjero P. E. Trudeau vyriausybės. Su šia sesija parlamentas atkeliavo televizija, kuri dabar transliuos visus debatus, jeigu jais susidomės televizijos bendrovės. Tokiom laidom betgi įvedama savotiška cenzūra: reikalaujama, kad nebūtų rodomi snaudžiantys ar miegantys parlamento nariai. Karalienė Elzbieta, anksčiau tarusi specialų žodį kanadiečiams per televiziją, sosto kalboje palietė vienybės klausimą bei ekonomines problemas, neišryškindama konkrečių priemonių joms pašalinti. Tai atliko finansų min. J. Chretienas savo finansinių pranešimu, kurį daug kas laiko naujuoju biudžetu. Ekonomijai sustiprinti nuo 1978 m. sausio 1 d. septy-

niems milijonams kanadiečių, per metus uždirbantiems mažiau kaip \$20.000, bus sumažintas pajamų mokestis maždaug \$100. Dėlto humoristai šią jo kalbą ir vadina dviejų dolerių biudžetu į savaitę. Valdžios išlaidos naujiam darbam parūpinti padidintos \$150 milijonų. Atlyginimų bei kainų kontrolė bus pradėta atšaukti nuo 1978 m. balandžio 14 d. Ligi tos datos atlyginimus bei kainas tebus leista didinti 6%, nors infliacija šiuo metu jau siekia 8,3%, o po jos uniijos bus leistos laisvos derybės. Dėl biudžeto pakaitimų deficitas šiais biudžetinais metais greičiausiai pasieks \$9 milijonus.

Premjero R. Levesque Kvebeko vyriausybė atidėjo paruošimą įstatymo atsisakymo nuo (Nukelta į 8-tą psl.)

Įtemptas momentas baltiečių demonstracijoje rugsėjo 24 d. Vašingtone: policijos pareigūnas reikalauja per radiją daugiau policininkų. Netrukus atvyko apie 100 policininkų ir astūni sunkvežimiai. Apačioje: demonstrantai garsiai šaukia: „Rusai lauk iš Baltijos kraštų“, „Laisvę baltiečiams dabar!“ Nuotr. A. Dudaravičiaus

PRANEŠIMAS IS ROMOS

Rytų Vokietijos vyskupai Lietuvoje

MONS. K. RAZMINAS

Vatikano dienraščio „L'Osservatore Romano“ savaitinė laida vokiečių kalba š.m. spalio 7 d. paskelbė išsamų pranešimą apie Rytų Vokietijos vyskupų neseniai įvykusį lankymąsi sovietų okupuotoje Lietuvoje. Straipsnis pradedamas stambiais raidėmis atspausdintais Vokietijos vyskupų žodžiais Lietuvos tikintiesiems:

„DĖKOJAME UŽ ISTIKIMYBĖ TIKĖJIMUI“.

Kauno apaštalinio administratoriaus vyskupo Juozapo Matulaičio - Labuko kvietimu, — rašo „L'Osservatore Romano“ bendradarbis prel. G. Lange, — rugpjūčio 18-23 dienomis Lietuvoje lankėsi Meissenos vysk. Gerhard Schaffran, Erfurto ir Meinigen apaštalinis administratorius vysk. Hugo Aufderbeck ir Berlyno vyskupas - pagalbininkas Johannes Kleineidam. Juos lydėjo Erfurto generalinis vikaras prel. Paul Uthe, Berlyno kurijos patarėjas ir „St. Hedwigsblatt“ katalikų savaitraščio redaktorius prel. G. Lange ir patarėjas Wolfhard Walter taip pat iš Berlyno.

Lietuvos sostinėje

Į Lietuvos sostinę Vilnių, — rašo prel. G. Lange, — skrido me per Maskvą. Vilniaus aerodrome visus pasitiko vysk. Labukas ir vysk. Povilonis bei Vilniaus kapitulos vikaras Česlovas Krivaitis. Telšių vyskupijos valdytojas Antanas Vaičius ir Kaišiadorių vyskupijos valdytojas Juozas Andrikonis. Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Romualdas Krikščius buvo susirgęs ir sutikime nedalyvavo.

Pirmieji Vokietijos vyskupų broliški santykiai su Lietuvos Katalikų Bendrija buvo užmegzti 1975 m. rugpjūčio mėnesį, kai, vyskupo Labuko kvietimu, tenai lankėsi Berlyno vyskupas kardinolas Alfredas Bengsch. Metais vėliau, 1976 m. vasarą, vysk. Labukas atsilankė Berlyne ir dalyvavo Dievo Kūno pro-

cesijoje prie Šv. Jadvygos katedros, aplankė Schwerino vysk. Theissing, Dreseno vysk. Schaffran ir Erfurto vysk. Aufderbeck.

Pirmoji diena

Pirmoji Vokietijos vyskupų diena Lietuvoje buvo pradėta šventomis Mišiomis Vilniaus stebuklingoje Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos AUSROS VARTU—PFORTE DER MORGENROETE šventovėje. Neditę koplytėlė negalėjo talpinti gausių tikinčiųjų, kurie užtvindė laiptus ir gatvę. Gilus Lietuvos katalikų tikėjimas jau ta proga Vokietijos vyskupam padarė nepaprastą įspūdį, kuris vėliau kasdien vis didėjo. „Mes dėkojame jums už jūsų ištikimybę tikėjimui ir ištvermę“ — sujungtinai nuolat kartotoj svečiai sutiktiems broliams ir sesėms lietuviams.

Pirmosios dienos programoje buvo numatytas vizitas Vilniaus universiteto bibliotekai — rašo „L'Osservatore Romano“. Biblioteka buvo įkurta 1579 m. ir ilgą laiką buvo jėzuitų vadovaujama. Tai liudija ir šandien vienas bibliotekos lubų paveikslas, vaizduojantis švenčiausiąją Mergelę Mariją kaip Lietuvos karalienę, apsuptą tėvų jėzuitų. Bibliotekos lankytojam pasirašant svečių knygoje, teko, tarp įvairių parašų, matyti ir popiežiaus Pijaus XI Achille Ratti parašą, kuris 1920 m. kaip Lenkijos ir Lietuvos nuncijus taip pat aplankė šią svarbią biblioteką.

Lankytojų išpuodžiai

Religinis gyvenimas Lietuvoje labiausiai reiškiasi sakramentų priėmimu. Ypač gausiai dalyvauja tikintieji Eucharistijos aukoje ir uoliai eina šv. Komunijos bei naudojasi Atgailos sakramentu. Taip pat Krikšto, pirmosios Komunijos, Sutvirtinimo bei Santuokos sakramentų sudaro esminį Lietuvos tikinčiųjų gyvenimo bruožą. Jų pamaldumas ir visas religinis gyvenimas yra ypač persunktas nepaprastu švenčiausio Dievo

Motinos Mergelės Marijos garbinimu. Rožinis nėra vien tik senelių privilegija. Daugybės vaikų ir jaunuolių rankose visur teko matyti Rožinio karolėlius! Aišku, ir naujai išleista 80.000 egz. mažutės maldaknygės laida galės nemaža pasitarnauti religinio gyvenimo puoselėjimui.

Seminarijoje ir katedroje

„Sėkmadienį vykome į Kauną. Čia pirmiausia trumpai sustojome kunigų seminarijoje, kur auklėjami kunigai visom Lietuvos vyskupijom. Palyginus su seminarijos išvaizda 1975 m., ją buvo sunku dabar ir atpažinti. Rektorius prof. Butkaus pastangomis, kuris su seminarijos dvasios Tėvu Michelevičium dvas lydėjo, seminarija yra jau atnaujinta ir žymiai pertvarkyta. Tai būtinas darbas, kuris bus užbaigtas, jeigu seminarijai bus atiduota ir šaliai esanti šventovė. Naujųjų kunigų parengimu rūpinasi dešvyni profesoriai ir docentai. Šalia savo paskaitų beveik visi profesoriai dirba ir parapijų tarnyboje. Šiuo metu seminarijoje yra 66 klierikai, iš kurių 20 buvo priimti šiais metais. Dabar visose Lietuvos vyskupijose sielovadoje dirba apie 700 kunigų“.

Aplankę kunigų seminariją, Vokietijos vyskupai nuvyko į Kauno katedrą Sutvirtinimo sakramento teikti. Tą sėkmadienį, rugpjūčio 21, daugiau kaip 2.000 berniukų ir mergaičių priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Svečiam iš Vokietijos tai padarė nepaprastą įspūdį, nes iki tol jie niekad vienų iškilmų metu neturėjo progos sutvirtinti tiek jaunimo. Eucharistijos aukoje Kauno katedroje dalyvavo nemažiau kaip 8.000 tikinčiųjų. Daugelis netilpo katedroje ir meldėsi šventoriuje... Po vėlyvų pietų Vokietijos vyskupai apsilankė pas vyskupą Povilonį, kuris rugsėjo pabaigoje dalyvaus Romoje prasidėsiančiame pasaulio vyskupų sinode (šiuo metu jis ten dalyvauja, Red.).

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

TERORISTŲ PASTANGOS ISLAISVINTI IS V. VOKIETIJOS kalėjimo A. Baaderį ir jo sėbrus baigėsi katastrofiška nesėkme. Rugsėjo 5 d. jie pagrobė pramonininką H. M. Schleyerį ir už jo gyvybę pareikalavo laisvės Stammheime kalinamai Baaderio - Meinhof gaujai. Savo kortas Raudonajai armijai priklausantys teroristai sustiprino keleivinio „Lufthansos“ lėktuvo pagrobimu su 86 keleiviais ir 5 įgulos nariais. Už jų gyvybes šį kartą buvo pareikalauta \$15 milijonų, laisvės 11-kai Baaderio - Meinhof gaujos narių ir dviem Turkijoje kalinamiems palestiniečiams. Prasi-dėjusi drama atkreipė viso pasaulio dėmesį. Viena metu net popiežius Paulius VI pasisiūlė įkai, jeigu teroristai paleistų lėktuvo keleivius. Atomazga įvyko Somalijoje, Mogadišo aerodrome, kur iš lėktuvo buvo išmestas o-

nušautas pilotas J. Schumanas. Kanclerio H. Schmidto vyriausybė tada pasiuntė Somalijon specialiai paruoštą 60 policininkų dalinį. Nakties metu jie staiga įsiveržė į pagrobtą lėktuvą, panaudodami britų gamybos granatas, kurios apakino ir apstulbino teroristus, bet nė vieno asmens nesusėdė, nes neturėjo šrapnelių. Du vyrai teroristai ir viena teroristė buvo nušauti vietoje, o jų bendrininkė sunkiai sužeista. Šioje operacijoje dalyvavo ir du britai iš panašaus dalinio Britanijoje, norėdami įsigyti praktinės patirties. Lėktuvo keleiviai ir įgulos nariai buvo išlaisvinti per pusantros minutės be gyvybės aukų ir sužeidimų.

Teroristų kerštas

Antroji teroristų grupė į savo sėbrų žuvmą Somalijoje re-agavo pagrobto pramonininko H. M. Schleyerio nužudymu. Jo kūnas buvo rastas automobilyje bagažinėje Prancūzijoje, Mulhouso mieste, kurį nuo V. Vokietijos skiria Reinas. Pradarė laisvės viltį, Stammheimo kalėjime nusižudė Jan-Carl Raspe, Andreas Baader ir jo meilužė Gudrun Ensslin. Abu vyrai nusišovė, o mergina pasikorė. Ligoninėje atsidūrė peiliu mėginusi nusižudyti Irmgard Moeller. Trijų teroristų savižudybė buvo taip atlikta, kad sudarytų ne nusižudymo, o nužudymo įspūdį. Daugeliui kilo klausimas, kaip kaliniai griežto saugumo kalėjime galėjo įsigyti pistoletus, kaip jie galėjo sužinoti apie keleivių išlaisvinimą ir sutarti nusižudy-mą tuo pačiu laiku. Mįslę iš-sprendė J. C. Raspe vienutėje rastas tranzistorinis radijo apar-tėlis, plauko storumo vielos telefonas ir kitas savižudžių vie-nutes. Šiuos įrenginius ir pisto-letus teroristams parūpino ka-lėjimo sargai, šantažuojami grasinimais nužudyti jų šeimų narius. Iš pareigų tuojau pat buvo atleistas kalėjimo virši-ninkas. Atsistatydino teisingu-mo min. T. Benders, atsakin-gas už V. Vokietijos kalėjimus.

Betikslė revoliucija

Taip savo dienas užbaigė A. Baaderio ir Ulrikės Meinhofienės gaujos pagrindiniai nariai. U. Meinhofienė, buvusi žurnalistė, pasikorė kalėjime prieš pusantų metų. Problema betgi sudaro laisvę esantys jų šalininkai. V. Vokietija yra paskel-busi H. M. Schleyerio pagrobi-mu bei nužudymu įtariamų še-šiolikos teroristų sąrašą. Tie

vaikiniai ir merginos yra pasituri-nčių šeimų vaikai, teroru sie-kiantys revoliucijos, bet netu-rintys aiškios ideologijos. Pra-džioje jie žavėjosi sovietiniu ir kinietišku komunizmu, o dabar pagrindiniu jų herojumi yra Bolivijoje žuvęs kubietis Che Guevara. Jo atvaizdas puošė „Lufthansos“ lėktuvą pagrobu-sių teroristų marškinius. V. Vokietijos teroristus remia jų kairiojo sparno bičiuliai Itali-juose ir Prancūzijoje, dėl taria-mo A. Baaderio bei jo sėbrų nužudymo pradėję sprogdinti bombas vokiečių įstaigose. Jie netgi grasina susprogdinti kiekvieną iš V. Vokietijos nu-pirktą automobilį.

Grasina streiku

Pasaulinė keleivinių lėktuvų lakūnų organizacija, grasinda-ma visuotiniu streiku, pareika-lavo, kad Jungtinės Tautos im-tųsi veiksmingų priemonių lėk-tuvų grobimui sustabdyti. Šiuo klausimu specialią rezoliuciją paruošė kaikiurų valstybių at-stovai ir ją pateiks visumos po-sėdžiui. Nuo politinio teroriz-mo baigia nusiisukti ir arabų valstybės, kuriose prieglaudą susirasdavo lėktuvus pagrobę palestiniečiai. Dabar jos netgi neduoda leidimo nusileisti pa-grobtiem lėktuvam, išskyrus su marksizmu flirtuojančią Alže-riją ir Libiją.

Teismas Prahoje

Uždaras teismas Čekoslovakijoje paskyrė pusketvirtų metų kalėjimo buvusiam teatro di-rektoriui O. Ornestui, trejus me-tus — žurnalistui J. Ledereiui. Suspenduotas baumes ga-vo dramaturgas V. Havelis ir buvęs teatro direktorius F. Pav-ličekas. Jie buvo kaltinami ne-legaliais ryšiais su užsieniu, Čekoslovakijos šmeižimu. Tie nelegalūs ryšiai daugiausia lie-tė emigrantą P. Tigrdą, kuris Paryžiuje leidžia politinį žurn-la, kritikuojančią komunistinį Čekoslovakijos režimą. Visi nu-teistieji, išskyrus O. Ornestą, yra pasirašę užsienyje paskelb-tą „Chartą 77“, reikalaujančią žmogaus teisių gerbimo Čeko-slovakijoje. Susidaro išpuodis, kad tai ir buvo tikrasis jų nu-sikaltimas, nors kaltintojas teis-me „Chartos 77“ neminėjo. V. Havelis, gavęs suspenduotą 14 mėnesių kalėjimo bausmę, šį teismą laiko laiko tik savotiška repetitacija ir pranašauja visą se-riją tokių teismų žmogaus tei-sių gynėjams komunistinėje Čekoslovakijoje.

Šiame numeryje:

Bendrajai linkmei 25

Sidabrinė Kanados Lietuvių Bendruomenės sukaktis

Rytų Vokietijos vyskupai Lietuvoje

Pranešimas apie trijų vyskupų vizitą Lietuvoje

Klaikūs praeities šėšėliai ir tikrovė

Žydų kilmės autorius apie lietuvių ir žydų gyvenimą

Po trumpos audros ilga giedra

Žvilgsnis į KLB nueitą kelią per 25-rius metus

Lietuvių Jaunimo Sąjungos darbai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas Londone

Sacharovo tribunolo sesija

Antroji šio tarptautinio tribunolo sesija Romoje

Lietuvos vokiečių žurnalas „Die Route“

Mūsų bendradarbis recenzuoja naują žurnalo numerį

Naujųjų laikų Lietuvos istorija

Dr. J. Jakštas recenzuoja Prano Čepėno veikalą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **PASALIO VYSKUPŲ SINO-**
DAS Rėmėjo jau pirmąją savaitę iš-
ryškino kaip kurias savo mintis. Pir-
miausia buvo jautiamas daugelis su-
važiavusiųjų nepasitenkinimas te-
mos apimtimi. Tema: "Katekizacija
mūsų laikais, kreipiant ypatingą dė-
mesį į vaikus ir jaunimą". Daugelis
vyskupų pajuto dirbtinį jaunimo ka-
tekizacijos atskyrimą nuo suaugu-
siųjų. Eilė vyskupų pabrėžė, jog ka-
tekizacija turi apimti visą bendruo-
menę ir visą šeimą. Daugelis kalbė-
tojų siūlė sinode taigpi pagrindiniai
svarstyti ir suaugusiųjų katekiza-
cija. Išryškėjo šios pagrindinės min-
ty: 1. reikalinga grįžti prie aiškių ir
pamatinų doktrinų, kaip gimtoji
nuodėmė ir Priskelbimas, 2. ištiki-
nimas, ypač P. Amerikos vyskupų
tarpe, kad katekizacija katekistai reli-
gines pamokas paverčia socialinės re-
voliucijos skleidimu; 3. susirūpi-
mas, ar pasauliečiai bei kunigai yra
tinkamai paruošiami religijos moky-
mui.

★ **JAV VYSKUPŲ KONFEN-**
CIJA įteikė savo memorandumą
žmogaus teisių reikalui JAV delega-
cijos vadovui A. Goldbergui prieš
išvykimą į Belgrado konferenciją.
Memorandume nurodomos komunis-
tų sistemai vykdomos programos,
varžančios religiją, religinį jaunimo
auklėjimą Sov. Sąjungoje ir visoje
R. Europoje. Konferencija išreiškė
vilią, kad JAV delegacija Belgrade
tvirtai reikalaus religinės laisvės ir
žmogaus teisių įgyvendinimo komu-
nistiniuose kraštuose.

★ **JEZAUS SIRDIES TEMA** suva-
žiavimas įvyko Vezuvijaus papėdėje,
Pompėjoje. Dalyvavo keletas kardi-
nolų, apie 50 vyskupų ir šimtai ku-
nigų iš viso pasaulio. Buvo svarsto-
ma, ar pamaldumas į Svč. Jėzaus
Sirdį turėtų būti gaivinamas, ar lei-
džiama jam nykti. Pirmasis kalbėto-
jas buvo arkiv. J. Theunissen iš
Olandijos. Jis pabrėžė, kad atmeti-
mas K. Bendrijos mokomojo autori-
teto gali daugeliui nuvesti į "trečiąją
Bendriją" — visuotinę, ekumeninę,
kur kiekvienas galės daryti ką nori.
Tai jau būtų ne Kristaus Bendrija,
Vysk. Caesar Gatimu iš Kenijos aiš-
kino susirinkusiems, kaip pasaulis
nesupranta K. Bendrijos mokomojo au-
toriteto primigties. Esą daugelis jauni-
mo nieko nežino apie Apreiškimą ir
dievišką Bendrijos aspektą jiems
visai neaiškūs. Daugelis kalbėtojų
kėlė teologinį pasimetimą K. Bend-
rijoje ir perdidelį pabrėžimą socia-
linio apaštalavimo. Kun. Robert Le-
vis iš Popiežiškojo Katekizikos
Centro Gannon kolegijoje, Erie, Pa.,
dėstė kaip naujieji teologai aiški-
nimai prieštarauja klasikinei Svč.
Jėzaus Sirdies sąvokai. Jis kritikavo
moderniąją pažiūrą, kad kiekvienas
tiesa galioja tik tam tikram laikui
ir tam tikriems žmonėms. Kunigas
iš Nigerijos pastebėjo, kad dažniau-
siai tie, kurie atmeta tradicinius
Bendrijos pamaldumus, turį laiką
dar būna katalikais, bet greitai at-
krinta. Kun. Michael Wrenn, iš Niū-
jorko aiškino, jog stoka pamaldumu
į Svč. Jėzaus Sirdį yra modernių iš-
simokslinusių katalikų galvosena.
Daugumos nuomonė buvo, kad rei-
kia pamaldumą į Jėzaus Sirdį puo-
selėti. Kard. John Carbery pabrėžė,
jog katalikai turėtų naudoti Rožinį,
kaip vieną būdų, išreiškiančių pa-
maldumą į Svč. Jėzaus Sirdį.

★ **ČEKOSLOVAKIJOS KOMUNIS-**
TŲ DELEGACIJA, vadovaujama
kulto ministerio Karol Hruza, lan-
kėsi Vatikane ir svarstė naujų vys-

kupų klausimą. Devynios iš 13 Če-
koslovakijos vyskupijų neturi savo
ganytojų. Dauguma pokalbių vyko
su arkiv. Agostino Casaroli. Po aš-
tuonių dienų labai kietų diskusijų
delegacija išvyko namo su pareiški-
mu, jog diskusijos bus tęsiamos to-
liau. Neseniai Paulius VI, priimdamas
atsilankiusius Čekoslovakijos
vyskopus, pareiškė suprantant sunkią
tikinčiųjų padėtį Čekoslovakijoje.
Jis nenorįs ten jokių privilegijų K.
Bendrijai, tik elementariausios lais-
vės.

★ **KARD. STEFAN WYSZYŃSKI**,
76 m. amžiaus, šiuo metu sveiksta
po kepenų operacijos. Kaip jau prieš
kelis mėnesius buvo numatyta, jis
turėtų atvykti Romon su 25 lenkais
vyskupa, pas popiežių šio mėnesio
pabaigoje įprastam 5 metų ganyto-
javimo pranešimui. Vysk. Edward
Materski šiuo metu atstovauja kar-
dinolui vyskupų sinode.

★ **AUSTRALIJOJE PASAUKIMAI**
I **VIENUOLIJOS** gerokai sumažėjo
per paskutiniuosius 10 metų. Aus-
tralis Vienuolių Taryba išleido
180 puslapių leidinį, pagal kurį šiuo
metu Australijoje yra 4,500 brolių
bei kunigų vienuolių ir 12,600 sese-
lių. Prieš 10 metų seselių buvo 14,
600, o brolių bei kunigų vienuolių
— 4,900. Per tą patį laikotarpį Aus-
traliijoje gyventojų skaičius paaugo
14%, o katalikų skaičius — 17%.

★ **KOMUNISTINĖJE VENGRIJO-**
JE lankėsi iš Filadelfijos kard. John
Krol ir iš Cincinnati arkiv. Joseph
L. Bernardin, JAV vyskupų konfe-
rencijos pirmininkas. Jie abu buvo
Esstergom arkivyskupo ir Vengrijos
primo kard. Laszlo Lekai svečiai.
Budapešte, Sv. Stepono bazilikoje,
jie visi trys teikė Krikšto sakramen-
tą 60-čiai kūdikų. Į šventovę ta pro-
ga buvo susirinkę 3,000 tikinčiųjų.
Daugelis stovėjo lauke. Mišių metu
pamokslą sakė kard. Krol. Savo žo-
dyje jis pareiškė, kad jokios laiko,
vietos, gamtos, kultūros ar kalbos
aplinkybės negali tikinčiųjų išskirti,
jie visi yra vienas Jėzaus Kristaus
Kūnas. Primindamas Sv. Pauliaus
žodžius apie reikalingą gyventi de-
ramą gyvenimą savo pašaukimui, jis
skatino tėvus ir Krikšto tėvus nepa-
miršti savo įsipareigojimų krikščia-
niams vaikams. Tėvai ir Krikšto tė-
vai yra pirmieji tikėjimo ir gyveni-
mo mokytojai, todėl turi mokyti vai-
kus būti paklusniais šv. Stepono sū-
numis ir dukromis.

★ **LENKIJOS KOMUNISTINĖ**
VALDŽIA vel smarkiai kritikavo
kard. S. Wyszyński savo ganytojiš-
kame laiške. Laiškas buvo paskelbtas
Romėje Lenkijos vyskupų spaud-
dos agentūros. Pasak kardinolo, val-
džia žino kaip pastatyti parodomuo-
sius didžiulius pastatus, gaminti pro-
duktus eksportui, bet pamiršta, kad
žmonės turi valgyti kas dieną. Kad
tai būtų įmanoma, turi būti paran-
kios krautuvės, kuriose lengvai bū-
tų gaunama duona, mėsa, pienas, ne-
sugaistant daug laiko ir nenuvargin-
tant. Dabar gi yra tiesiog bauginan-
tis vaizdas prie krautuvų, kur ilgo-
se eilėse stovi moterys po kelias va-
landas su kūdikiais ant rankų, kad
ka nors nusipirktų nešvarios ir ne-
mandagių žmonių aptarnaujamose
krautuvėse. Kalbėdamas apie ideolo-
ginių reformų aukas, jis išskėlė pa-
dėtį tų, kurie nenori atsakyti savo
įsitikinimui, savo tikėjimo į Dievą,
savo elementariausių sąžinės laisvės
teisių.

KUN. J. STS.

Klaikūs praeities šešėliai ir tikrovė

Retrospektyvus reportažas apie lietuvių-žydų santykius

ZECHARJA ČESNA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Grįžkime prie neįveikiamo
prietragingo įtarimo temos. Su-
sidūriau su šiuo barjeru ir vė-
liau, prasidėjus Tarybų Sąjun-
gos žydų judėjimui už teisę
grįžti į istorinę tėvynę Izraelį.
1970 m. gruodžio mėn. Le-
ningrado teismas svarstė bylą,
kurioje buvo kaltinama grupė
žydų, bandžiusių pagrobti lėk-
tuvą ir pabėgti. Keletas žmo-
nių buvo nuteisti mirties baus-
me. Visame pasaulyje kilo pro-
testų banga prieš Leningrado
mirties nuosprendžius. Tuo pat
metu mirties bausmės įvykdy-
mo laukė ir grupė Ispanijos
baskų, nuteistų frankistinio ka-
ro tribunolo už policijos virši-
ninko nužudymą.

Vienas iš Lietuvos žydų judė-
jimo vadovų P. Beilinzonas pa-
prašė mane užmegzti santykius
su Lietuvos Katalikų Bažnyčios
vyresnybe ir pasiūlyti jai pasi-
rašyti protesto telegramą, smer-
kiančią Leningrado mirties nuo-
sprendį bei prašančią malonės
nuteistiesiems. Mes iš principo
nesipriešintume, jei telegramo-
je būtų pasmerkti tiek Lenin-
grado, tiek ir baskų mirties
nuosprendžiai. Tai neabejotinai
sušvelnintų Tarybų valdžios
rūstybę. Kaip tyčia ir dingstis
Katalikų Bažnyčios intervenci-
jai buvo puiki — artėja šv. Ka-
lėdos, simbolizuojančios kilnų
ji krikščioniškąjį humanizmą.
Lietuvos Katalikų Bažnyčios
vyresnybė gali savo nuožiūra
adresuoti telegramą popiežui
ar TSRS Augščiausiosios tary-
bos prezidiumo pirmininkui
Podgornui, arba abiem adresa-
tam.

Po didelių pastangų, laikan-
tis griežčiausios konspiracijos,
pavyko užmegzti kontaktą. Pri-
vatiame bute Vilniaus sena-
miestyje įvyko du susitikimai su
Vilniaus arkivyskupijos augšto
rango kunigu, kurio net inicia-
lų negalui paskelbti. Mano pa-
šnekovas griežtai laikėsi diplo-
matinių derybų normų ir sti-
liaus:

— Ar kita pusė pasiruošusi,
jei kiltų reikalas, suteikti
mums galimybę pasinaudoti tu-
rimais ryšio su užsieniu kana-
lais?

— Ar kita pusė atsižvelgia į
keblią Lietuvos Katalikų Baž-
nyčios situaciją ta prasme, kad
mirties nuosprendis paskelbtas
Leningrade, o ne Vilniuje, kad
nuteistųjų tarpe nėra Lietuvos
žydų?

Nepaisant šalto, oficialaus
tono, intuityviai jutau, kad ma-
no pašnekovas pritaria suma-
nymui. Tai ir pasitvirtino ant-
rojo susitikimo metu.

Lietuvos Katalikų Bažny-
čios vyresnybė yra tos nuomo-
nės, — oficialiai pareiškė ma-
no pašnekovas, — kad šiuo at-
veju, deja, jai nederėtų pa-
reikšti protesto ir prašyti ma-
lonės nuteistiesiems mirti.

Atsisoties ir ištiesiaus atsi-
sveikinimui ranką. Prasijojau
pareikšti apgailestavimą, kad
nepavyko rasti bendros kalbos,
bet jis staiga atsiskė oficialu-
mo ir karčiai išdrižė:

— Nutrūktgalviai mes, o ne
politikai. Viena telegrama ga-
lėtų reabilituoti lietuvių tau-
tą ne tik žydų, bet ir viso pa-
saulio akyse. Siauras provincia-
lizmas ar tamsus įtarumas —
sunku pasakyti, kas čia paėmė
viršų. Patikėkite, mes ne bai-
liai. Mes ketiname viešai pro-
testuoti prieš dviejų kunigų su-
ėmimą už tai, kad bažnyčioje
mokė vaikus katekizmo. Juk
aišku, kad mūsų protestas šiuo
opiu klausimu įgautų žymiai di-
desnį atgarsį visame pasaulyje,
jei dabar, Kalėdų išvakarėse,
užtartume žydus, pasmerktus
mirti už tai, kad nori gyventi
Izraelyje.

Stai dar vienas pavyzdys iš
anapus barikados. 1971 m. pa-
vasarį kilo sumanymas išpla-
tinti lietuvių poeto eilėraščių,
pašvęstą žydų kovai už teisę
grįžti į istorinę tėvynę Izraelį.
Kaikas pasiūlė kreiptis į Eduar-
dą Mieželaitį, žinomą pažan-
gietį ir didelį humanistą. Po il-
go svarstymo buvo nutarta at-
sisakyti Mieželaičio, nes jis per-
stambi figūra lietuvių literatū-
roje. Jo poezija filosofinė, o
mums reikėtų drąsaus publicis-
tinio žodžio. Antanas Jonynas,
visų mąnymu, labiausiai tiko
tokiam uždaviniui. Aklas poe-
tas, keturių vaikų tėvas, Leni-
no ordino kavalerius — kas gi
jam nutiktų, jei tokį eilėraščių

parašytų. Na, pabartų Rašytojų
Sąjungos valdybos posėdyje,
blogiausiu atveju iškvietų į
LKP Centro Komitetą pasiaiš-
kinti.

... Antanas Jonynas priėmė
mane savo namuose. Mudu seni
pažįstami — trejetą metų drau-
ge dirbome "Literatūros ir Me-
no" redakcijoje, jis — litera-
tūros skyriaus vedėju, aš — ats.
sektoriumi ir vėliau leidėju.
Mano žmona mokė jo vaikus
Vilniaus 16-oje vidurinėje mo-
kykloje. Mudu ilgokai šnekė-
jome. Jis visa širdimi pritarė
mūsų kovai už teisę turėti na-
cionalinę tėvynę, gėrėjosi žmo-
nėmis išsižadėjusiais visko
vardan Izraelio. Eilėraščių para-
šyti vis dėlto atsisakė, nors ži-
nojo, kad juo plačiai pagarsė-
tų pasaulyje.

Nesuprantu jūsų... Žydai
egzistuoja tremtyje apie 2000
metų po Jeruzalės šventyklos
sugriovimo. Tai fenomenas, ku-
rio apmąstyti racionaliems silo-
gizmais neįmanoma. Čia slypi
kazkas paslaptingo, mistiško...
Irracionalizmas, mano manymu,
negali įkvipti minčių publicis-
tiniam pasisakymui, netgi sklan-
džiai sueiliuotam.

Šia proga reikėtų paminėti
lietuvių indėlį į Lietuvos žydų
kovą už teisę grįžti į istorinę tė-
vynę — Izraelį. Dvidešimt še-
šių Lietuvos žydų inteligentų
laiškas (tekstą man buvo paves-
ta paruošti ir apsvarstyti galu-
tinai suredaguoti), datuotas
1968 m. vasario 15 d., buvo pa-
skelbtas beveik visuose išeivių
laikraščiuose, o "Amerikos Balso"
radio laidų lietuvių kal-
ba redakcija ištaisė su šesinais
transliavo jį į Lietuvą. Atkreip-
kite dėmesį, šis laiškas iš ana-
pus geležinės uždangos — pir-
mas oficialus protestas prieš žy-
dų diskriminaciją Tarybų Są-
jungoje — pasiekė laisvąjį pa-
saulį lietuvių kalba.

Sešiadienis karas (1967 m.)
— ryški gairė lietuvių-žydų
santykių raidoje. Lietuviai inte-
ligentai, darbininkai ir net vals-
tiečiai, komunistai ir neparti-
niai atvirai reiškė savo simpati-
jas Izraeliui — arabų agresijos
aukai. Buvau tokio epizodo liu-
dininku. Troleibuse keletas įgė-
rusių rusų - chuliganų pristojo
prie žydo, plūdo jį įvairiausiais
žodžiais, net bandė paleisti ran-
kas į darbą. Grupė lietuvių stu-
dentų užstojo žydą, paprasė vai-
ruotoją sustabdyti troleibusą ir

R. Vokietijos vyskupai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Paskutinė diena

Paskutinė lankymosi diena
Lietuvoje prasidėjo Mišiomis
Sv. Teresės šventovėje Vilniu-
je. Ir vėl teko stebėtis, kai dar
9 v. ryto daugiau kaip tūkstan-
tis tikinčiųjų dalyvavo Eucha-
ristinėje aukoje. Po pamaldų
paskutinį kartą teko vėl vykti
gražiais Lietuvos laukais lanky-
ti įvairių šventovių ir klebonijų.
Vakare teko susitikti su visais
Lietuvos vyskupa, ir vyskupijų
valdytojais.

Išvykstant į Vilniaus aerodro-
mą, atsisveikinti atvyko taip pat
visi Lietuvos vyskupai ir vysku-
pų valdytojai. Atvyko ir Lie-
tuvos religinių reikalų tvarky-
tojas K. Tumėnas. Visiem buvo
nuoširdžiai padėkota už taip
malonų priėmimą ir taip išpu-
dingą viešnagę Lietuvoje.

"L'Osservatore Romano" pra-
nešimas, paruostas Berlyno ka-
talikų savaitraščio "St. Hed-
wigsblatt" vyriausiojo redakto-
rus prel. G. Lange, yra iliust-
ruotas dviem grupinėm fotogra-
fijom. Vienoje jų matyti Vokie-
tijos ir Lietuvos vyskupai, jų
palydovai bei bendradarbiai, ki-
toje — vyskupai, teikiantys Su-
tvirtinimo sakramentą.

Vokietijos spaudoje

Apie Vokietijos vyskupų ke-
lionę į Lietuvą buvo dar plačiau
aprašyta 1977. IX. 18 Berlyno
katalikų savaitraštyje "St. Hed-
wigsblatt" — paties autoriaus
prel. G. Lange. "St. Hedwigs-
blatt" pranešime randama in-
formacija apie Vokietijos vys-
kupų lankymąsi įvairiose Vil-
niaus šventovėse, kaip Sv. Onos,
Sv. Petro ir Pauliaus ir kitose.
Taip pat plačiau aprašyta vys-
kupų kelionė į Panevėžį ir jų
susitikimas su tikinčiaisiais bei
vyskupu R. Krikščioniu, tačiau
pagrindė tas straipsnis yra pa-
kartotas Vatikano dienraščio
"L'Osservatore Romano" savai-
tinėje laidoje vokiečių kalba.

Apie Vokietijos vyskupų lan-

nelabai mandagiai išsodino chu-
liganus.

Lietuvių susidomėjimas poli-
tine Artimųjų Rytų situacija ir
atvirai reiškiamos simpatijos Iz-
raeliui bei žydams stiprėjo visą
laiką, nepaisant aršios kiršini-
mo kampanijos, varomos spau-
doje prieš Izraelį. Tai atsispin-
dėjo, tarp kitko, ir radio klau-
sytojų bei televizijos žiūrovų
laiskuose, gausiai plaukusiuose
iš atokiausių Lietuvos kampe-
lių. "Žydai turi tokią pat teisę
į Jeruzalę, kaip mes į Vilnių.
Arabai Izraelio nepriklausomy-
bės kare užgrobė dalį Jeruzalės,
lygiai kaip lenkai 1918 m. at-
plėšė Vilnių nuo Lietuvos", —
rašė kolektyviniam laiške Kap-
suko (buv. Marijampolės) rajo-
no kolūkiečiai. "Girdėjau per
radiją Gromykos kalbą Suvieny-
tųjų Nacijų Organizacijoje, —
rašė anoniminis autorius iš Tau-
ragės rajono. Man atrodo, jog
jis niekad neskaitė Biblijos".
Tokie laišukai, žinoma, per radi-
ją nebuvo skelbiami, bet laišku
skyriaus darbuotojai su pasidi-
džavimu rodė juos man — tuo-
metiniam Lietuvos radio tar-
ptautinių įvykių komentatoriui.

Po to, kai padaviau oficialų
pareiškimą išvykti Izraelin, ra-
dijo ir televizijos vadovams pa-
skambino "iš viršaus". Tikrai
žinau, kad mano tiesioginiai vir-
šininkai nenorėjo manęs atleis-
ti iš darbo ir net bandė užstoti.
Vienas jų ta proga pareiškė:
Česna 25 metus dirbo mūsų
spaudoje. Po tokios ilgos tarny-
bos net Nikalojaus kareiviams -
baudžiauninkams suteikdavo
laisvę". Šį sakinį man pacitavo
vienas partbiuro narys, dalyva-
vęs pasitarime, kuriame buvo
svarstomas mano atleidimo
klausimas.

Nemažai pavargome, kol visa
mūsų šeima gavo leidimą išvykti
į Izraelį. Mokytoja V. M., nuo-
širdžiai atsisveikindama su ma-
no žmona, pasakė jai: "Pirmą
kartą gyvenime pavydžiui pašie-
piamiems ir ujamies žydams.
Jūs turite kur išvažiuoti, turite
nepriklausomą valstybę. O
mes?"... Įgametis mano bend-
radarbis Jonas Miliušis, visada
didžiavesis tuo, kad jis 1940 m.
liepos 21 d. per radiją paskel-
bė tarybų valdžios įkūrimą Lie-
tuvoje, atsisveikindamas su ma-
nim karčiai išpoškino: "Na, pa-
lauk, ateisime kada nors ir jūsų
"išvaduoti".

(Bus daugiau)

kymąsi Lietuvoje plačiau prane-
šė Osnabruecko "Kirchenbote"
ir kiti Vokietijos katalikų dien-
raščiai bei savaitraščiai, iškeldami
Lietuvos tikinčiųjų ištikimybę
tikėjimui ir Katalikų Bend-
rijai.

Praleistoji vieta

Baigiant verta paminėti "L'
Osservatore Romano" išleistą
aprašymą vyskupų lankymosi
Ukmergėje ir Panevėžyje. Pa-
sak "St. Hedwigsblatt" 1977.
IX. 18, minėti R. Vokietijos vys-
kupai lankėsi ir Ukmergėje,
kur prisijungė ir vysk. J. Labu-
kas. Šventovė buvo pilnutėlė ti-
kinčiųjų. Keturiasdešimt mer-
gaičių ir moterų, apsiręgusių
baltais drabužiais, pasveikino
svečius, įteikdamos gėlių. Tarus
pasveikinimo žodį, bendrė pasi-
melsta. Vyskupai suteikė palai-
minimą. Tuo būdu buvusi iš-
reikšta gili visų dvasinė vieny-
bė tarp šeiminkų ir svečių.

Panevėžio katedra, pavadinta
Kristaus Karaliaus vardu, taip
pat buvo pilnutėlė žmonių. Keli
šimtai jų netgi stovėjo lauke.
Įėjus vyskupų ir kunigų proce-
sijai, choras giedojo "Ecce sa-
cerdos". Moterys bei mergaitės
pasveikino, įteikdamos gėlių.
Po ganytojinio žodžio — bendra
malda ir palaiminimas. Aplau-
kyta buvo ir Sv. Petro ir Pau-
liaus šventovė. Čia nereikėjo
daug kalbėti — bendra malda
vieni už kitus ir vyskupų palai-
minimas visų buvo suprastas.

R. Vokietijos vyskupai taip
pat aplankė apaštalinį Kauno
arkivyskupijos valdytoją vysk.
J. Labuką mažytėje jo gyven-
vietėje, kuri vadinas Dovaino-
nys. Vysk. J. Labukas esąs 83
m. amžiaus, bet dar turįs gerą
sveikatą.

Išvykdami iš Vilniaus R. Vokie-
tijos vyskupai tarė "Auf Wie-
dersehen". Tai esą buvo atsi-
sveikinimas ir kartu kvietimas
Lietuvos Katalikų Bendrijos at-
stovams aplankyti juos R. Vo-
kietijoje sekančiais metais.

Padėka

Mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis, senelis

a+a Jonas Žėkas

po sunkios ligos mirė 1977 metų rugpjūčio 23 dieną;
palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse, Toronte-
Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkome giminėms, draugams bei pa-
žįstamiems, lankiusiems velionį koplyčioje, dalyvavu-
siems pamaldose šventovėje, palydėjusiems į amžino po-
ilsio vietą. Dėkojame už gausias aukas šv. Mišioms, už
gražias gėles, už pareikštas užuojautos mūsų didelio
skausmo bei liūdesio valandose žodžiu, laiškais ir
spaudoje. Dėkojame velionies pusbroliui Beniui ir Bro-
nei Jablonskiams už visokeriopą pagalbą bei užuojau-
tas. Dėkojame ypač Lietuvos Kankinių parapijos klebo-
nui kun. Petruui Ažubaliui už lankymą ligoninėje, už
suteiktą paskutinį religinį patarnavimą velioniui, mal-
das koplyčioje, šv. Mišias Priskėlimo šventovėje, paly-
dėjimą į kapus bei pasakytus gražius raminančius žo-
džius prie kapo.

Dėkojame Priskėlimo parapijos kunigams: klebo-
nui kun. Augustinui Simanavičiui už aplankymą kopy-
čioje, šv. Mišias laidotuvių dieną, kun. Barnabui Mika-
lauskui už lankymą velionies ligoninėje, kun. Eugenijui
Jurguičiui už atlaikytas šv. Mišias, Londono ir Delhi kle-
bonui kun. Jonui Staškevičiui už aplankymą koplyčioje
ir pareikštą mums užuojautą, KL Katalikų Moterų
Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyriaus pirmininkei
St. Petraitienei ir visoms sesėms, Anapolio Moterų Bū-
relio ponioms, už lankymą ligoninėje, maldas koplyčio-
je, velionies karsto sutikimą su žvakėmis šventovėje,
gausiai dalyvavusioms šv. Mišiose ir palydėjusioms į
kapines, už taip didelę paslaugą-pagalbą po laidotuvių
vašėse. Ačiū Onutei Derliūnienai, kuri įdėjo daug nuo-
širdaus darbo, paruošiant vašes.

Dėkojame solistui Algimantui Simanavičiui už gie-
dojamą šventovėje, Eugenijui Krikščionui už palydėjimą
vargonais.

Dėkojame dr. St. Pacevičiui, dr. B. Presnail ir gail.
ses. poniai Budrienei už lankymą velionies ligoninėje
bei visus patarimus, KLB Oakvillės apylinkei už gėles.
Tąpat pat dėkojame velionies karsto nešėjams.

Visiems, visiems nuoširdus mūsų ačiū.

Giliame liūdesyje like: žmona Monika,
dukros Elė, Dana, Onutė ir žentas Leonas,
vaikaičiai Lydija, Andrius, Laura, Linda Radzevičiai

A+A

Elzbietai Padolskienei

mirus, jos sūnų ALGI su žmona ALMA, dukras
VIRGINIJĄ ir LORETĄ bei kitus gimines giliai
užjaučiame ir kartu liūdime —

Ateitininkų Tėvų Komitetas

A+A

Elzbietai Padolskienei

mirus, sūnų ALGI, ELMĄ, vaikus ir kitus arti-
muosius nuoširdžiai užjaučia —

Dundzių šeima,

Whitby, Ontario

A+A

Elzbietai Padolskienei

mirus, sūnui ALGIUI, jo šeimai, ir visiems gimi-
nėms JAV,

Po trumpos audros ilga giedra

A. Rinkūnas

“Per skausmus į garbę”

Toks parašas kabojo Karo Muzėjuje Kaune, sakantis dabarties ir ateities kartoms, kad be skausmingų pastangų dideli laimėjimai nėra įmanomi. Mažesniu mastu toji mintis tinka ir Kanados Lietuvių Bendruomenės istorijos apmatams pradėti, nes šis lietuvių junginys, turėjęs ir tebeturįs lemiamos reikšmės Kanados lietuvių tautiniam judėjimui, prasidėjo dvasiniuose skausmuose.

Seniausioji imigracija

Lietuviai Kanadoje pradėjo kurtis apie 1901 metus. Tai buvo angliakasiai, persikėlę į Kanados šiaurės-rytų kasyklas iš Skotijos. Gana greitai toji imigrantų banga pasilinko į artimiausią didesnę Montrealį, kur jau 1905 m. įkurta pirmoji Kanados lietuvių organizacija — Šv. Kazimiero Draugija, o 1907 m. to pat vardo katalikų parapija.

Antroji didesnė imigracijos banga atėjo didžiosios depresijos metu. Dalis tautiečių tada atsidūrė Kanados vakaruose, bet daugumas papildė tautiečių eiles Montrealyje ir ypač Toronte, kur 1920 m. jau buvo įsikūrusi Pašalpinė Šv. Jono Draugija, o 1928 m. įsikūrė to pat vardo katalikų parapija. Organizacijų skaičiui didėjant, atsirado reikalas, JAV lietuvių pavyzdžiu, turėti jungiantį vienetą. Tokiu junginiu tapo 1940 m. įsteigta Kanados Lietuvių Centro Taryba, su būstine Montrealyje ir skyriais keliose kitose kolonijose.

Nelaimingasis Montreilio seimas

Trečioji ir didžiausia imigrantų banga atsirado Kanadoje 1947-51 metų laikotarpyje. Ji tuoj pat įsijungė į čia jau rastą lietuviškąją veiklą — prenumėravo KLC Tarybos leidžiamą “Nepriklausomos Lietuvos” savaitraštį ir stojo į KLC Tarybos skyrius. Deja, toji graži nuotaka greitai suiro dėl nesklaidymo, kilusių KLC Tarybos sušauktame seime Montrealyje 1948 m. rudenį. Atsitiko taip, kad į KLC Tarybos skyrius jau buvo įsijungę ne tik organizacijų atstovai, bet ir pavieniai asmenys. Tokios mišrios reprezentacijos buvo ir į seimą suvažiavę atstovai. Kilo ginčas dėl mandatų, nes torontiešiams pasirodė, kad Montreilio lietuviai yra dvigubai atstovaujami — ir per organizacijas, ir pavienius asmenis. Ginčą pagilino atsiradęs nuomonių skirtumas tarp vadinamųjų “dešiniųjų” ir “kairiųjų”. Dėlto didžioji Toronto atstovų dalis iš seimo išėjo ir įsteigti kitą junginį — Kanados Lietuvių Sąjungą. Atsirado dvi to paties tikslo bendrinės organizacijos, kurios suskaldė Kanados lietuvius į du priešingus frontus. Laimė, abi šalys greitai suprato tokio susiskaldymo žalą ir jau 1949 m. liepos mėnesį sutarė apsiungti į naują junginį — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kanados padalinį — Kanados Lietuvių Bendruomenę.

LOK kuria Bendruomenę

Karingoms nuotakoms vyraujant, sueiti į bendrą darbą nebuvo lengva, tad tam reikalui įsteigtas specialus komitetas — Laikinasis Organizacinis Komitetas, sutrumpintai LOKas. Pradžioje jį sudarė penki KLC Tarybos ir 3 KL Sąjungos atstovai. Pirmininkavo P. Juškevičienė-Miller (senosios imigracijos), sekretoriavo Iz. Mališka (naujosios imigracijos). Nariais, be kitų, buvo KLC Tarybos pirm. J. Juškevičius, KL Sąjungos pirm. A. Rinkūnas, “Nepriklausomos Lietuvos” redaktorius J. Kardešis. Vėliau ir LOKą įsijungė po vieną atstovą iš Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, KL Katalikų Moterų Draugijos, Lietuvių socialdemokratų organizacijos ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos. Po daugelio posėdžių ir pasitarimų LOKas paruošė KLB statuto projektą, pravedė tiesioginius atstovų rinkimus ir sušaukė steigiamąjį KLB suvažiavimą 1952 m. rugpjūčio 30-31 dienomis Montrealyje. Dėlto šiemet ir švenčiame KLB 25-rių metų sukaktį.

Pagal susitarimą, suvažiavimui susirinkus, KLC Taryba ir KL Sąjunga nustojo veikti. Taip pat buvo sutarta, kad į pirmojo pirmininko postą nekandidatuos LOKo nariai. Šis pastarasis susitarimas, seimui susirinkus, sudarė sunkumų, nes daugumas veikėjų buvo LOKe viešnių ar kitokių būdu. Padėti išgelbėjo Toronto atstovas J.

Sidabrinė Kanados Lietuvių Bendruomenės sukaktis

Matulionis, kuris buvo neseniai atvažiavęs iš Anglijos ir tuo būdu ankstyvniuose ginčiuose nedalyvavo. Jis tad ir buvo išrinktas suvažiavimo, o vėliau ir pirmosios KLB krašto valdybos pirmininku. “Vardan tos Lietuvos vienybė težydi” žodžiai, giedami daugelio su ašaromis akys, tą istorinį suvažiavimą baigė. Reikia pasakyti, kad KLB iki šiol to vienybės principo laikosi. Matyt, likimo buvo lemta, kad po trumpos audros ateitų ilga giedra.

KL Bendruomenė stiprėja

J. Matulionius gyvenant Toronte, čia įsikūrė ir KLB krašto valdyba, kuriai tris vienerių metų kadencijas pirmininkavo J. Matulionis ir po vieną kadenciją B. Sakalas ir V. Meilus. Pagrindinis tų valdybų darbas buvo suorganizuoti Bendruomenės visos Kanados mastu. Į ją perėjo KLC Tarybos ir KL Sąjungos nariai, įsikūrė ir naujų apylinkių tose vietose, kur anksčiau lietuvių nebuvo — miškų ir kasyklų rajonuose. Kitas tų valdybų atliktas darbas buvo įkūrimas plačios apimties Kanados Lietuvių Kultūros Fondo, pirmininkauto A. Rinkūno. Deja, šis fondas neilgai gyvavo. Mat, jį kuriant, buvo laikomasi principo, kad tai bus pinigų surenkanti ir juos dalinanti institucija. Tam reikalui Fonde šalia švietimo, kultūros ir stovyklų komisijų pradėjo veikti ir finansų komisija. Deja, šis pastaroji nepajėgė bent minimalinių lėšų surinkti. Tai privedė prie viso Fondo likvidacijos, jo vietose paliekant švietimo ir kultūros komisijas, kurios, savo veiklą remdamos savanoriškų darbu, iki šiol tebeveikia. Stovyklų komisija, suruošusi tik vieną bendruomeninę vaikų stovyklą netoli Hamiltono, visai likvidavosi. Šiuo metu KLB Montreilio apylinkė turi nuosavą stovyklavietę “Baltiją”, skautai turi taip pat nuosavą stovyklavietę “Romuvą” Ontario šiaurėje, o ateitininkai naudoja parapijų stovyklavietes.

Po penkerių metų KLB krašto valdybą teko perkelti į Montreālį, nes Toronte buvo sudaryta pirmoji PLB valdyba, pėmusi dalį Toronto veikėjų su pačiu J. Matulioniu priekyje.

Jaunystės viršūnės

Po II D. karo į Kanadą suvažiavo patį išeivijos grietinę — jaunimas, nes Kanada, šalia Anglijos, buvo vienas pirmųjų kraštų, atidariusių vartus. Jauni pečiai tuoj iškėlė KLB į pirmąją vietą Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje. Čia įsikūrė didelio meno ansambliai, lituanistinė mokykla su 630 mokinių pasidare didžiausia lietuvių mokykla laisvajame pasaulyje, įsikūrė plačios apimties “Tėviškės Žiburių” savaitraštis... Tai tik keli iš daugelio faktų.

Taip veiklai įsisiūbavus, prireikė ją apipavidalinti Kanados valdžios akyse. Tai buvo vienas iš darbų, atliktų Montrealyje buvusių valdybų, pirmininkavusių J. Kęsgailos ir dr. P. Lukoševičiaus. Iš montrealičių sudaryta komisija paruošė angliškąją KLB statuto redakciją, kuri 1963 m. buvo užregistruota Otavoje kaip federacinis “čarteris”. Tą oficialų dokumentą pirmuoju yra pasirašęs dr. P. Lukoševičius.

Iš kitų šių valdybų darbų tenka paminėti ypatingą rūpestį Bendruomenės apylinkėms, nes jos yra Bendruomenės pagrindas. Tuo tikslu abu pirmininkai apvažiavodavo visas apylinkes (jų buvo 17), įskaitant tolimųjų vakarų — Vankuverį, Kalgarį ir Edmontoną. Tuo pat tikslu krašto tarybos suvažiavimai pradėti šaukti mažesnės kolonijose, įskaitant tabako ūkininkų miestelį Tillsonburg, Ont. Bendruomenėi tebesant neturtingai ir negalint pasiekti tolimų apylinkių su paskaitininkais ar meno vienetais, pirmininkų iniciatyva buvo paruošta eilė magnetofoninių juostų, tinkamų įvairioms progoms, ir išsiuntinėta mažesnioms apylinkėms.

Po šešerių metų buvimo Montrealyje KLB krašto valdyba grįžo į Torontą, kur ir tebėra. Jai pirmininkavo po trejus metus A. Rinkūnas, dr. S. Čepas, inž. E. Čuplinskis ir J. R. Simanavičius. Pirmoji problema, kurią teko Toronte spresti, buvo vis dėlto lėšų klausimas. Įsisiūbavęs kultūrinis ir švietimo gyvenimas, ypač pradėtos šiaurės Amerikos lietuvių dainų šven-

tės, kultūros ir jaunimo kongresai, reikalavo pinigų. Tą pačią problemą pajuto ir JAV-bių L. Bendruomenė, kuri pradėjo organizuoti bendruomeninį Geležinį Fondą, kurio pagrindinis kapitalas yra užšaldomas, o palūkanomis pastoviai remiama kultūrinė ir švietimo veikla. Toji idėja atėjo ir į Kanadą, kuri dar dr. P. Lukoševičiaus kadencijos metu įvykusiame krašto tarybos suvažiavime Otavoje buvo priimta. Greit po to JAV-se atsirado kita idėja — steigti pastovų fondą šalia Bendruomenės, bet duoti šios pastarosios atstovams balsą pilną skirstant. Taip atsirado JAV Lietuvių Fondas. Tą idėją iš JAV į Kanadą atvežė V. Ignaitis. Ją parėmė buvęs Kanados Geležinio Fondo organizatorius inž. P. Lelis, ir taip atsirado Kanados Lietuvių Fondas, nuo pradžios iki šiol vadovaujamas dr. A. Pacevičiaus.

Nauja problema buvo santykio su okupuota Lietuva klausimas. Pirmoji organizuota JAV liet. sportininkų kelionė į Lietuvą 1966 m. privertė išeivijos veiksnius užimti tuo reikalu aiškią liniją. Toji linija buvo nustatyta veiksmų konferencijoje Klevelande 1967 m. žiemą, dalyvaujant VLIKui, Liet. Laisvės Komitetui, PLB, JAV LB, KLB

valdyboms ir jaunimo atstovams. Toji linija, metų eigoje kiek modifikuota, tebėra galiojanti iki šiol. Ja dar tais pačiais 1967 m. teko naudotis Kanadoje, vykstant pasaulinei parodai “Expo 67”, į kurią pavieniu ir grupėmis buvo atvažiavę nemažai tautiečių iš Lietuvos. Išeivijoje gimęs mūsų jaunimas tada turėjo progos ne tik pamatyti, bet ir pasikalbėti su broliais ir seserimis iš “anapus”. Kanados LB tuo metu pergyveno daug jautrių momentų, kurie tebėjaučiami iki šiol ir po 10 metų.

Minėtų torontiečių pirmininkų kadencijos metu taip pat pereita prie platesnių santykių su kitataučiais, aktyviai dalyvaujant Baltiečių Federacijoje (su pirm. J. R. Simanavičium), etninės spaudos klube, gausiose valdžios šaukiamose konferencijose bei sudaromose komisijose, ypač pažadėjusiose dabar — daugiakultūriame laikotarpyje.

Kas toliau?

Kanados lietuvių problemas yra tokios, kaip ir kitų PLB kraštų: senųjų veikėjų gretos retėja, o iš jaunimo dar nesulaukėme pakankamo skaičiaus pakaitalų. Tikime, kad lietuvių, amžiais kentėjusių, pasidarė nemari ir “kas bus, kas nebus, bet lietuvis nepražys”.

Ateitis tėvynainių sąmonėje

AL. GIMANTAS

Praejęs vasara buvo gana gausi turistais iš Lietuvos. Tai daugiausia atskiri asmenys, atvykę mėseniui ar ilgiau pavišėti, aplankyti giminių, pažįstamų, artimųjų. Buvo jų tarpe partiečių, gana ryškių režimo pareigūnų, bet daugumą sudarė eiliniai žmonės, turį įvairias pareigas tenykščiame valdiniam aparate, nes privataus sektoriaus ten gi nėra.

Tų visų atvykėlių iš įvairių Lietuvos vietų nuomonės bei įsitikinimai ne tik įdomūs, bet gal net ir svarbūs, bandant bent paviršutiniškai pažinti nuotai kas savųjų tėvynainių, būdinių gimtajame krašte. Jie, tik jie, jų atžalos, laikui atėjus spres savosios tautos tolimesnius kelius ir patį likimą. Jau išeivijos dauguma seniai yra sutikusi su mintimi, kad emigracijos vaidmuo tame reikale bus nors ir neeilinės reikšmės, bet ribotas. Čia besilanką viešnios ir svečiai niekam neatstovauja, reiškia tik asmenines savo nuomones ar įsitikinimus. Todėl ir girdėti įvairius pasisakymai net tuo pačiu klausimu neretai yra skirtingi.

Štai, kad ir tokiu išskirtinės svarbos klausimu, kaip Karaliaučiaus miesto ir visos srities priklausymas Lietuvai, neturiama vienos vyraujančios nuomonės. Vieni mano, kad visa labai paprasta — šiauriniai Rytprūsiai turi būti ir likti neatskiriama Lietuvos dalimi. Kiti vis dėlto turi rezervų ir baiminasi, kad tokiu atveju bendrasis Lietuvos gyventojų skaičius būtų atmieštas tūkstančiais kolonistų rusų, kuriuos valdžia planingai įkurdino tuščiose po karo likusiose Rytprūsių vietovėse. O Lietuvai ateityje esą nebūtų naudinga turėti didelį nuosimtį rusų tautybės gyventojų.

Lietuvių Dienai praėjus

E. DANILŪNAS

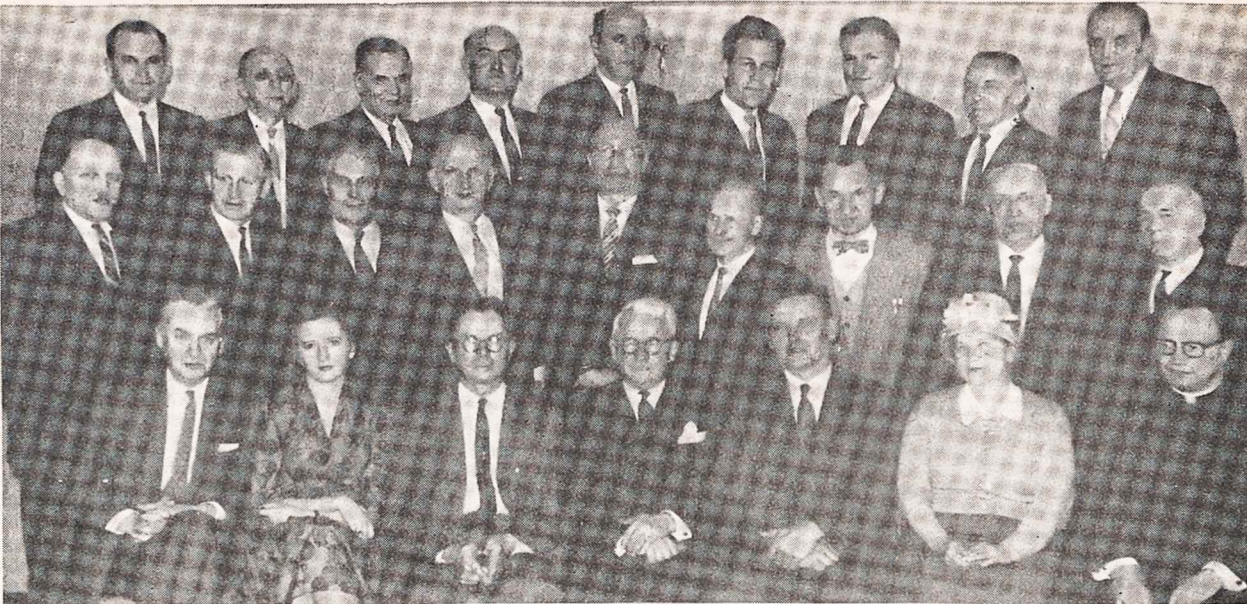
Visos metų dienos turi 24 valandas, išskyrus Lietuvių Dieną, kuri trunka apie 50 valandų. Todėl dažnai sakoma L. Dienos, o ne Diena, bet visi jos renginiai yra taip arti viens su kitu susiję, kad visa šventė atrodo kaip viena graži ir nuotaiką pakelianti, turiningesnė diena. Tai diena mūsų tautinių jausmų spontaniško prasirovimo, tai lyg savotiška demonstracija, kad išeivija nemirs, tai konkretūs atsakymai tiems, kurie laukia jos mirties.

Lietuvių Diena keičia savo formas, bet tikslas lieka tas pats — išlikti lietuviams ir už save negalincius kalbėti Lietuvos ambasadoriais. Argi kas gali abejoti išeivijos išlikimu, kai šimtai jaunimo tautiniuose drabužiuose pasipila scenon, kai jie su noru vyksta L. Dienon, lyg ir norėdami pasakyti: “Ir mes esame lietuviai”, kai tam tikslui pasiekti nevengia ne tik tolimų ir vargingų kelionių, bet ir nesuskaičiuojamų polisio valandų, pašvęstų repeticijoms, kad tautinis šokis ir lietuviška

daina šiuose kraštuose išliktų. Jaunimas jon renkasi ne tik šokti ir dainuoti, bet ir apsvaistinti savo ateities veiklos: kaip jis galėtų efektingiau prisidėti prie mūsų tautos šlapus Atlanto išlaikymo ir Lietuvos išlaisvinimo, kuris kelias imtinas einant į Kanados visuomenę ir t.t.

“Lietuviais esame mes gimę, lietuviams turime ir būti” nėra tik dainos žodžiai, bet mūsų išeivijos credo! Į šią šventę mes vykstame su džiaugsmu net iš tolimų apylinkių, nevengdami nuovargio ir blogo oro. Šis tvirtinimas nėra vien tušti žodžiai: praėjusioje L. Dienoje galinciu dalyvauti Londone, Ont., buvo gal 150 ar 175 asmenys, o visi kiti tūkstantinę sudarantieji atvyko iš kitų apylinkių, jų tarpe — daug jaunimo, nors oras buvo nepavydėtinas: stiprus lietus ir nemalonus šaltis.

Iš šios šventės mes išsineame dvasiškai sustiprę ir dar kartą atnaujinę savo ryžtą — aukotis tėvynei ir tęsti tą svarbią mūsų pasiimtą misiją. Iš jos išsineame pasisėmę naujų jėgų planuojamiems užsimojimams įvykdyti.

Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenių vadovybių suvažiavimo dalyviai Toronte 1961 m. balandžio 29 diena.

Kanados L. Bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas Toronte V. Meilus pirmininkavimo laikotarpyje

Lietuvių jaunimo sąjungos darbai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas spalio 8 d.

Jurgis Valaitis, buvęs KLJS pirmininkas, tarė atidarymo žodį ir pasveikino dalyvius. Jis kalbėjo apie praėjusių metų veiklą, atkreipdamas dėmesį į keliančių uždegus “hostels” ir į vakarų stovyklą. Julija Vyšniauskienė iš Kalgario kalbėjo apie KLJS surengtą vakarų stovyklą. Ji sakė, kad stovykla yra labai reikalinga, nes ji suteikia išsiblaškusių jaunimą. Vakarų Kanados jaunimui viskas buvo naujiena — dainos, laukai ir t.t. Svarbiausia — buvo lietuviška nuotaika, kurią stovykla sudarė. Visi žmonės, kurie talkino stovykloje, buvo nepaprastai naudingi ir atliko didelį darbą labai gerai. Stovyklos kunigas (J. Bertasius) daug prisidėjo prie stovyklos nuotai kas. Rasa Soliūnaitė rūpinosi dainavimu, “Volungės” dainininkės iš Toronto rūpinosi visokiais kitais reikalais. Mykolas Drunga skaitė įdomią paskaitą. Stovykla laukė buvo labai užimti visą laiką.

Ką stovykla pasiekė ir ko trūko?

Dabar Kalgario mergaitės nori sutelkti chorelį — dainuoti lietuviškai. Visas vakarų jaunimas, kuris buvo stovykloje, bei tas, kuris girdėjo apie stovyklą iš draugų, laukia sekančios. Stovyklai reikėjo labai daug lėšų, buvo labai brangu atvykti iš toliau. Stovykla nebuvo labai gerai išreklamuota. Dėl didelės distancijos tarp rytų ir vakarų Kanados komunikacija tarp rengėjų buvo labai silpna. Vakarai jautėsi nežinau kas ką ruošia ir kas ką turi daryti. Rytai — irgi. Dėlto buvo daug nesusipratimų. Reikėjo iš anksto susitarti — jūs tą darykite, mes tą padarysime.

Kita problema buvo — viskas pradėta pervėlai. Reikia tokius dalykus organizuoti iš anksto. Julija siūlė, kad turėtų būti koks nors susirinkimas tarp vadovų prieš stovyklą, kad nebūtų jokių nesusipratimų ir kad vadovai tikrai ir aiškiai galėtų pasidalinti mintimis.

Ar verta vėl rengti stovyklą vakaruose?

Taip, kad nebūtina Kalgaryje, Gal būtų geriau, pavyzdžiui, Winnipege, nes Winnipėgas yra vidurijėje tarp rytų ir vakarų. Stovykla yra naujiena vakaruose — praėjusioji pažadino lietuviškumą jaunime, bet lietuviškumas greitai gali pranykti, jeigu jaunimas nematys, kad lietuviybė yra naudinga, įdomi. Vakarai laukia didesnės pagalbos iš rytų todėl, kad žmonės iš rytų yra daugiau patyrę organizavime.

Stovykloje buvo lietuviškai nekalbančių, bet jie galėjo prisitaikyti, nes dalis programos buvo praversta anglų kalba. Jeigu vėl bus organizuojama stovykla, KLJS turėtų suorganizuoti ekskursiją iš rytų. Tuo būdu būtų pigiau ir galėtų atvykti daugiau jaunimo.

Kiti pranešimai

Buvo pristatyti suvažiavimo svečiai iš tolimesnių vietovių: Darius Mažeika iš Venecuelos, Marius Timmermanas iš Winnipego ir Violeta Abariūtė, JAV LJS atstovė iš Detroito. Violeta perskaitė JAV LJS pirm. Birutės Zdanųties sveikinimą ir apibūdino JAV LJS veiklą. Ji papasakojo apie lietuvių jaunimo dalyvavimą Vašingtono žygyje už žmogaus teises. Sekė diskusijos apie Vašingtono žygį.

PLJS parengimų vadovė Regina Stokutė - Knox tarė sveikinimo žodį PLJS valdybos vardu, linkėdama gražaus bendradarbiavimo tarp abiejų valdybų.

PLJS valdybos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė padarė pranešimą apie ateinančią pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyks 1979 m. liepos mėnesį. KLJS turi išrinkti kongresą atstovus ne vėliau kaip 1979 m. sausio mėnesį. Gabija ragino KLJS pradėti galvoti apie lėšų telkimą. Ji papasakojo apie PLJS veiklą politikos ir kultūros srityse.

Buvo pranešimas apie PLB seimą, kuris įvyks ateinančių metų vasarą. Tuo pačiu laiku vyks visų kraštų jaunimo sąjungų pirmininkų posėdis Toronte. Buvo diskutuojami KLJS statuto pakeitimai, kurie bus pateikti KLB tarybos suvažiavime š.m. spalio mėn. gale.

Po pietų pertraukos buvo simpoziumas tema “Kritiškas žvilgsnis į lietuvių jaunimo įsijungimą į Kanados visuomenę”. Simpoziumo vadovė buvo Rasa Lukoševičiūtė, nariai — Jurgis Valaitis ir Rimas Petrasukas. Simpoziumo metu vyšk. Deksnys tarė sveikinimo žodį KL Jaunimo Sąjungai.

Nauja valdyba

KLJS tarybos suvažiavimo metu Londone spalio 8 d. dėl įvairių priežasčių KLJS valdyba persitvarkė. Iš valdybos pasitraukė Saulius Dragūnas, buvęs išdininkas, ir Lydija Dragūnienė, informacijos skyriaus padėjėja. Sudaryta nauja valdyba: pirm. Paulius Kuras, buvęs ryšininkas, kuris šiuo metu studijuoja Toronto universitetą; vicepirmininku pasiliko Kęstutis Vilis; sekretorė Nijolė Gverdzytė, buvusi informacijos reikalų vedėja; Rita Vilienė, buvusi sekretorė, perėmė informacijos skyriaus darbus; narys Kanados vakarų reikalams — Jurgis Valaitis, buvęs pirmininkas. Nauji valdybos nariai yra išd. Vytas Valaitis, kuris yra baigęs McMaster universitetą prancūzų ir vokiečių kalbas, o Windsor universitete komercinius mokslus bakalauro laipsniu. Šiuo metu Vytas dirba Toronte buhalterijos bendrovėje. Jis yra

skautas ir buvęs ilgametis Londono “Baltijos” ansamblio narys. Ryšininkė yra Zita Bersėnaitė, kuri šiuo metu studijuoja Toronto universitete ir yra TULSK pirmininkė. Zita yra baigusi lituanistinę Londono mokyklą ir buvusi ilgametė “Baltijos” ansamblio narė. Politinių reikalų koordinadoras — Marius Gudinskas. Jis šiuo metu studijuoja mokytojų seminarijoje, yra baigęs prancūzų kalbos kursą McMaster universitete. Marius yra aktyvus ateitininkas, Hamiltono “Gyvataro” šokėjas ir Hamiltono lituanistinės mokyklos dėstytojas.

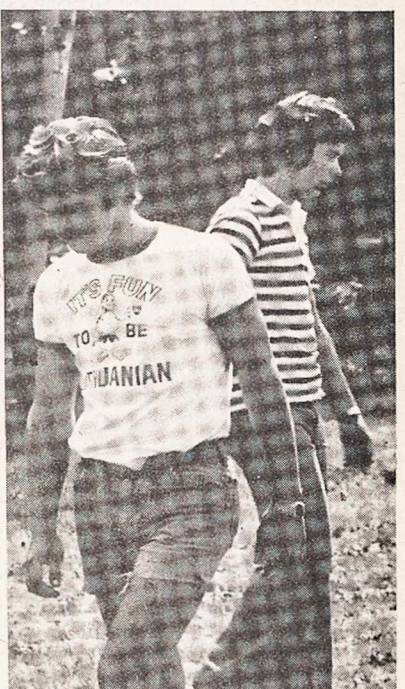
KLJS adresas:

KLJS,
37 Lambton Ave. Apt. 9,
Toronto, Ontario,
M6N 2S2
Telefonas (416) 767-6304

KLJS valdyba

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Vienas į rytus, kitas į vakarus... Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos surengtoje vasaros stovykloje prie Kalgario. Kairėje — stovyklos komendantas Antanas Vyšniauskas, dešinėje — Raimundas Gumbelis. Nuotr. A. Dudaravičius

“Didžioji iliuzija”

Neseniai išleistas prof. dr. Vlodo Juodeikos veikalas “Didžioji iliuzija — marksizmas teorijoje ir tikrovėje”. Jame labai aiškioje lengvai skaitomoje formoje išnagrinėti marksizmo pagrindai ir vaizdžiai išdėstoma, kokių būdu ir kodėl komunizmo sistema tapo didžiąja pasaulio blogybe. Veikalas (1 tomas) apima 710 psl.; kietu viršeliu, labai gražiai išleistas. Kaina — 15 dol. Gaunama, pasiunčiant čekį “Book Fund” vardu šiuo adresu: Alfonsa Pažūrienė, 1284 E. Live Oak Dr., Anaheim, California 92805, USA.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DABARTINĖ VELIUONA

Žurnalistė Danutė Juškaitienė „Literatūros ir Meno“ 39 nr. skaitytojus supažindina su Veliuona, istorinės reikšmės miesteliu prie Nemuno, kuriame dabar yra įsikūręs kolchozo centras. Čia taip pat yra sena Vytauto Didžiojo laikų šventovė su žymiųjų dailininkų paveikslais, parkas, namai, kuriuose gyveno A. Juška ir A. Nezabitauskis, P. Cvirkos tėviškė Klangiuose. Veliuoniečiai susilaukė naujos vidurinės mokyklos, o į senąsias jos patalpas bus perkeltas kraštotyros muziejus. D. Juškaitienė jose siūlo atidaryti ir knygyną, kad veliuoniečiams nereikėtų važinėti į Jurbarką ar Vilkią. Marksisinio veikėjo ir rašytojo P. Cvirkos 70-tojo gimtadienio proga jam bus pastatytas paminklas Jurbarko, nors jam labiau tiktų Veliuona, kurios naujoji mokykla bus pavadinta P. Cvirkos vardu. Toliau D. Juškaitienė atskleidžia liūdnoją Veliuonos vaizdą: „Senasis Veliuonos parkas šaukiasi pagalbos. Jau nuodžiūvo lenktasakiai gluosnis, baigia nykti kiti rėdžiai. Vištos kapsto gėles, iš tvėnkinių kyšo buteliai, Ražanės keliu vežami rasta nuolaatos brūžina šimtamėčių medžius. Nedelsiant reikėtų asfaltuoti pro parką einantį vieškelio ruožą, o senuosius pakelės medžius aptverti. Pakanka netvarkos ir pačiame miestelyje. Ramybės kalne, kur vyksta dainų šventės ir festivaliai, reikėtų pastatyti keletą suolų bent pagyvenusiems žmonėms. Centre nesutvarkyti šaligatviai, kai kurios vietos, pavyzdžiui, Nemuno gatvė nepavijusios. Vos prieš kelerius metus pastatyta autobusų stotelė, bet dabar į ją bėsis ir pažvelgti: stiklai išdaužyti, sienos ištepiotos, viduje šiukšlynas. Tvarka gal būtų geresnė, jeigu milicijos įgaliotinis gyvenytų čia pat, o ne už keliasdešimt kilometrų — Skirsnemunėje...“

SEIMA IR JAUNIMAS

„Tiesos“ 217 nr. skelbiamas rugsėjo 15 d. pranešimas iš Švenčionių: „Čia įvyko respublikinis seminaras, kuriame buvo apsparsyti šeimos kultūros, jos vaidmens jaunosios kartos komunistiniame auklėjime klausimai, idėjinio politinio darbo gyvenamojoje vietoje uždaviniai. Jame dalyvavo už šį darbą barą atsakingi partijos miestų ir rajonų komitetų darbuotojai, moterų tarybos aktyvas...“ Pranešimus skaitė daugiausia moterys — augščiausios tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė-Piliūnienė, kompartijos centro komiteto propagandos specialistė V. Loviagina, Švenčionių rajono partijos komiteto sekr. V. Purnaveckaitė, „Komunisto“ žurnalo vyr. red. G. Zimanas, iš Maskvos atskridęs politrukas J. Molčanovas. Komunistinio auklėjimo darbo pavyzdžių buvo sovietų kompartijos centro komiteto nutarimas „Kaip kompartijos Orsko miesto komitetas kompleksškai sprendžia idėjinio auklėjamojo darbo klausimus“. Jį papildė Maskvoj rengto seminaro „Moteris ir socializmas“ medžiaga.

„ELNIO“ SIMTMETIS

1877 m. Šiauliuose įsikūrusios odos dirbtuvės šandien yra žinoma kaip gamybinis odos ir avalynės susivienijimas „Elniai“, neseniai atšventęs šimtąjį gimtadienį. Direktorius Alf. red. Develio pranešimu, vokiečiai, traukdamiesi II D. karo pabėgę, sugriovė įmonės pastatus, išsivežė įrengimus. Šiauliečiams teko daug padirbėti, kol įmonė vėl pradėjo gamybą. Prie „Elnio“ prisijungė Kėdainių odos gamykla ir Mažeikių avalynės fabrikas. Gamybiniame „El-

nio“ susivienijime dabar dirba apie 3.000 žmonių. Per metus čia pagaminama apie 3 milijonus porų avalynės, 220 milijonų kv. decimetrų minkštos bei kietos odos. Avalynės gamyboje yra įsisavinti 128 modeliai, odos — 132 rūšys.

BICIŲ DRAUSTINIAI

Lietuviški vietinių bicipių draustiniai steigiami Jurbarko ir Tauragės rajonuose. Juose nebus leidžiama turėti iš kitur atsivežtų bicipių. Pastaraisiais metais bitininkai susižavėjo Kaukazo ir Italijos bitėmis, kurios sugeba pasiekti raudonųjų dobilų nektarą. Lietuviški bicipių populiarumą sumenkino sparčiai nykstančios natūralios pievos ir krūmai. Prie senosios Vidugirio eiguvos jau yra trys draustinio bitynai, kuriais rūpinasi agronomai J. Balžekas ir B. Danyla. Bicipių motinos bus auginamos Jurbarko rajono Mičiurino vaismedžių medelyne ir pardavinėjamos bitinams. Vietinės bitės per tūkstantčius metų geriau yra prisitaikiusios prie Lietuvos gamtos sąlygų, atsparesnės ligoms.

LIAUDIŲ MENININKAI

Lietuvos Meno Draugija jungia apie 2.000 narių, puoselėjančių įvairias dailės sritis. Trečiajame draugijos suvažiavime rugsėjo 23 d. Vilniaus meno darbuotojų rūmuose atskaitinį pranešimą padarė valdybos pirm. P. Gudynas, revizijos komisijos — pirm. L. Kulvinskienė. Draugijos valdybos pirmininku vėl išrinktas P. Gudynas. Iš visų draugijos narių bene labiausiai išgarsėjo medžio drožėjai savo ažuolinėmis skulptūromis. Jų ansambliai papuošė Abingą, „Čiurlionio kelia“, Lietuvos buities muziejų, rašytojos Žemaitės sodybą, gražuosius Anykščių. Sovietinei propagandai buvo skirtos skulptūros Tauragėje II D. kare žuvusiems pasieniečiams, paminklas Raudonajai Armijai Ušnėnuose. Šią vasarą dar vienas skulptūru ansamblis papuošė valstybinį Ignalinos parką. Jas sukūrė 16 liudies meistrų savo seminarie prie Lūšio ežero. Naujosios skulptūros propaguoja gamtos apsaugą, ignalniečių darbus, reklamuoja patį parką bei jo įsteigimą. I seminarus, o taipgi ir į draugijos eiles stengiamasi įtraukti daugiau jaunimo.

ŠIAULIEČIŲ BYLA

Augščiausiojo teismo posėdyje Šiaulių mieste devynerius metus griežto režimo patalpos darbų kolonijoje gavo A. Dijokas, S. Alminskas ir K. Zablockas, atstūnėję metus sustiprinto režimo kolonijoje — J. Acus ir Č. Praspaliauskas. Baumė šioms dvidešimtiesiems šauliečiams paskirta už nepilnametės mergaitės B. išžaginimą pirmąjį rudenį. Ją iš šokių vakaro į S. Alminsko butą atviliojo jo draugas Z. Pocevičiūtė, pakvietusi į tariamą savo gimimo dieną ir užtikrūsi, kad namuose bus tėvai, broliai su seserimi. Minėtieji jaunuoliai buvo girti. Bylos aprašyme teigiama, kad jie niekur nesimoko ir nenori dirbti. Darbo vengia ir jų suokabininkas Z. Pocevičiūtė.

SVEČIAI IS LENKIJOS

Vilniuje, Kaune, Druskininkuose ir Trakuose lankėsi Balstogės laikraščio „Gazeta Vspulcesna“ kultūros skyriaus vedėjas Janas Kvasovskis ir reportažų skyriaus atstovas Jacekas Ratajčikas. „Tiesos“ redakcija įvyko pokalbį apie naująją Sovietų Sąjungos konstituciją, sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimties metų draugystės ir bendradarbiavimo propagavimą. V. Kst.

Lietuvių vyskupas vėl Romoje

V. Europos lietuvių vyskupas dr. A. Deksnys po ilgesnio lankymosi JAV-se ir Kanadoje spalio 11 d. lėktuvu iš Toronto sugrįžo į Romą. Čia jis popiežiaus krosios migracijos ir turizmo sielovadai tvarkyti komisijos pakviestas spalio 13-14 d.d. dalyvavo pasauliniame migrantų apaštalavimo kongrese, kuriame buvo svarstytos įvairios aktualios temos, kaip „Tikėjimo ir moralės krizė migrantų tarpe“, „K. Bendrija ir migracijos problemos“, „Santykiai tarp migrantų ir jų dviasio vadų“ bei kiti aktualūs klausimai. Kongrese dalyvavo taip pat Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba.

Spalio 7-9 d.d. vysk. A. Deksnys dalyvavo 23-je Kanados Lietuvių Dienoje Londone, kur gražioje Šv. Petro bazilikoje atnašavo pontifikalines Mišias ir pasakė progai pritaikytą pamokslą. „Kanados Lietuvių Diena, — pabrėžė vyskupas A. Deksnys, — yra dvasinio susitelkimo diena, gaivinanti tautinį lietuvių solidarumą, kultūrinę veiklą ir visam pasauliui iškelianti lietuvių tautos tragediją“. Siose iškilmėse dalyvavo apie 1.000 lietuvių iš įvairių Kanados kolonijų su savo choralais, meno ansambliais ir tautinių šokių grupėmis.

Lankydamasis JAV-se vysk. A. Deksnys rugsėjo pradžioje dalyvavo IX-me Ateitininkų Fe-

Vyskupas Antanas Deksnys sako pamokslą Kanados Lietuvių Dienoje, kuri įvyko Londone. Ont., spalio 9 dieną. Nuotr. S. Kero

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti

vajaus užbaigimo

lapkričio 5, šeštadienį, Jaunimo Centre, Hamiltone.

PAGERBTUVĖS. Spalio 1 d. Liet. Jaunimo Centre, susirinkus gražiam būriui hamiltoniečių ir svečių iš Toronto, įvyko mokykl. J. Mikšio pagerbtuvės. Hamiltono lietuvių kolonijoje tai žymus įvykis, ypač Vysk. M. Valančiaus šeštadieninę mokyklą — tai naujos eros pradžia, nes po daugelio metų J. Mikšys pasitraukė iš vedėjo pareigų į tikrai užsitarnautą poilsį.

Vakaro pranešėja — energinga mokyklos tėvų komiteto pirmininkė V. Vaitiekūnienė pradžioje perskaitė telegramą iš vysk. V. Brizgjo, kurioje buvo nuodirdūs sveikinimai ir padėka J. Mikšiui už įdėtą darbą ir linkėjimai ilgiausiu metų.

Buvęs KLB švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas trumpai nusvietė J. Mikšio švietimo darbą Lietuvoje, pabrėždamas, kad jis nesiribojo tik darbu mokykloje, bet dirbo kultūrinį darbą visuomenėje. Savo žodį baigė, pasveikindamas švietimo komisijos pirm. Silvijos Leparskienės ir visos komisijos vardu. KLB pirm. J. R. Simanavičius įnešė savo sveikinimu truputį humoro, papasakodamas, kaip ir jam teko Suvalkijoje paragauti mokytojo duonos. Tuo norėjo parodyti, kad ši profesija nėra jau taip lengva ir joje išsilaikyti tiek metų, kaip J. Mikšys, nėra kasdieninis įvykis. Užbaigdamas pakvietė sugiedoti „Ilgiausiu metų“. „Talkos“ bankelio pirm. V. Leparskas, sveikindamas ir dėkodamas, patarė J. Mišiui ramiai ilsėtis, nes „žibintas perleistas naujai kartai ir žinot, kad jis neužges!“ Apylinkės valdybos pirm. K. Deksnys savo, buvusio mokinių ir visų organizacijų bei visuomenės vardu nuodirdžiai padėkojo už įdėtą darbą ir palinkėjo sėkmingų poilsio metų. K. Meškauskas, kalbėdamas parapijos komiteto vardu, pabrėžė, kad Hamiltono šeštadieninę mokyklą buvo prel. J. Tadarauksko kūriny, kurį per tuos ilgus metus J. Mikšys ugde ir išlaikė. Šaulių kuopos vardu pirm. p. Kanopa pasveikino savo kuopos narį ir palinkėjo ilgą darbą metų už mokyklos ribų. V. Vaitiekūnienė pakvietus J. Mikšį tarti žodį, jis buvo sutiktas atstojimu ir nuodirdžiai plojimu. Jis kalbėjo: „Ši diena yra skaudi ir džiaugsminga. Džiugu visus čia matyti susirinkusius, bet sunku išreikšti, kas darosi širdyje... Mano darbas per tuos 28-metis metus Hamiltono tebūna Tėvynės gerovė!“

Šia proga dar buvo gauta telegrama iš St. Catharines nuo A. ir V. Zubų, kurių V. Vaitiekūnienė perskaitė.

J. Mikšiui buvo įteikta dovana — dail. T. Valiaus paveikslas, kuris primins buvusius mokinius, keliaujančius įvairiomis kryptimis į gyvenimą. Ši dovana buvo įteikta visų Hamiltono draugijų ir organizacijų vardu.

V. Vaitiekūnienė pristatė naująją šeštadieninę mokyklą vedėją — mokykl. K. Milerį, visiems gerai pažįstamą kaip nuolatinį Bendruomenės veiklę. „Kaip bebūtų, mokykla vistiek liks Mikšio!“ — pabrėžė K. Mileris savo kalboje. „Vakaras kažkodėl liūdesiu dvelkia, bet taip neturėtų būti... Girdėjau, kad Jonas žada dar futbolą komandą sudaryti.“ Baigė šiais žodžiais: „Jaučiu didelį pareigingumo jausmą, kurį atlieku su Dievo ir jūsų pagalba.“ Naujajam mokyklos vedėjui buvo įteiktas dail. T. Valiaus paveikslas M. K. Čiurlionio simfonijos motyvais „Eglė žalčių karalienė“.

Sekandį vakaro dalį, prel. J. Tadaraukskui esant ligoninėje ir kun. L. Januškui susirgus, teko pradėti svečią kun. S. Kulbui. Jis sukalbėjo labai gražią, vakarui pritaikytą invokaciją, prašydamas palaimos J. Mikšiui ir jo žmonai Antaninai.

Visiems pasivašinus skaniai paruošta p.p. Galinių vakariene, prasidėjo linksmoji vakaro dalis. Ją pradėjo p.p. Mikšiai smagių valsu, susilaukdamas neįtikėtinų plojimų. Visi įsijungė į pasilinksminimą. Taip gerai, šeimyniškoji nuotaioka valandos greitai bėgo. Grojant geram orkestrui, sėdintių labai mažai matėsi. Tuo tarpu p.p. Mikšiai neaplanė nė vieno, apeidami ir sugaudami kiekvieną, kad galėtų asmeniškai kiekvienam padėkoti už atsilankymą.

A. P.

PAVELUOTA PADEKA. DLK Hamiltono Algirdo šaulių kuopos pirmininkui p. Kanopai, pasakiusiam reikšmingą kalbą J. Mikšio pagerbtuvėse, dėkoju ir už savo neatidumą nuodirdžiai atspirausau.

V. Vaitiekūnienė

VYSK. M. VALANČIAUS mokyklos tėvai, spalio 15 d. susirinkę mokyklos patalpose, išlausė vedėjo pranešimo ir išrinko naują komite-

BALIUJE

PROGRAMOJE:

abiturientų pristatymas, Klevlando studentų choras „Nerija“, vad. R. Čyvaitės, loterija bei laimės staliukai, puikus orkestras, vad. J. Vaičiaus, turtingas bufetas, įvairūs gėrimai.

• Pradžia 7.30 val. vakaro. Įėjimas — \$4.00, studentams ir pensininkams \$2.50

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius

Spalio 1 d. hamiltoniečiai iškilmingu vakaru pagerbė savo 28 metus lituanistinę mokyklą dirbusį vedėją Joną Mikšį, kuris dabar pasitraukė į pensiją. Nuotraukoje J. Mikšys su dabar perėmusiu vedėjo pareigas Kaziu Mileriu. Nuotr. J. Miltenio

tą, į kurį įeina kaikurie nauji ir komitete jau dirbę žmonės: pirm. D. Vaitiekūnienė, išd. J. Sadauskas, sekr. Alg. Aušrotas, parengimų vadovės — J. Kamaitienė ir E. Ciparienė. Naujojo vedėjo K. Milerio paprašytas tėvų komitetas perėmė tvarkyti visus mokyklos finansinius reikalus.

DU LIETUVIAI KLIERIKAI iš Hamiltono studijuoja Romoje, ruošdamiesi kunigystei. Andrius Valėvičius išvyko ten šį rudenį, o Vytautas Gedrimas, vasarą praleidęs pas tėvus, išvyko antrą metų studijoms į Sv. Kazimiero kolegiją.

REŽ. E. DAUGUVIETYTE-KU-DABIENE galima pamatyti CBC televizijos rodomoj komedijoje „King of Kensington“, kuri duodama 8 v. v. per 5 kanalą. Mūsų „Aukuras“ su A. Norimo „Klevų alėja“ sėkmingai gastroliavo Klevlande. Gruodžio 3-4 d.d. jie su A. Rūko „Bubulio ir Dundulio“ komedija dalyvaus Toronto daugiakultūriame festivalyje. Lapkričio 20 d. aukuričiai naujo meno galerijoje skaitys lietuvių poezijos vertimus kanadiečių publikai. Be jų neapsieis ir Karliomenės šventė, kuri šiemet čia rengiama lapkričio 26 d. Jie ir čia atliks dalį programos.

DARIJA DEKSNYTE-POWELL duoda pianino pamokas, taip pat ir muzikos teorijos kursą. Jos vytras priima mokinius, norinčius išmokti groti kornetu (trumpet). Suintere-suotieji gali skambinti 527-5440.

DALIA GRAJAUSKAITE, jau anksčiau buvusi mokytoja mūsų mokykloje, šiemet vėl įsijungė į lituanistinį švietimo darbą. Šį pavasarį ji baigė McMaster universitetą ir jau gavo specialybės darbą Hamiltone. Dalia, sekdama savo tėvelio pė-

domis, yra pasižymėjusi sportininkė ir veikli ateitininkė.

ADA PETRAITINĖ yra pakviesta dėstyti audimą Mohawk kolegijoje. K. M.

SALPOS FONDO vajaus užbaigimo ir kartu abiturientų sutiktuvių balius įvyks lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. Šio baliiaus meninę programą dalį atliks Klevlando studentų choras „Neris“, vad. R. Čyvaitės. Po koncerto ir abiturientų sutiktuvių įvyks smagus šokiai, grojant J. Vaičiaus orkestrui. Rengėjai — Šalpos Fondo komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti šiame Šalpos parengime. Savo gausiu dalyvavimu paremsite šalpos darbą ir pagerbсите mūsų lietuvišką jaunimą. Taip pat rengėjai prašo visus abiturientus, baigusius XII gimnazijos klasę, tuoj registruotis telefonu 549-5372 pas J. Pleinį. Rengėjai nori žinoti, kiek abiturientų dalyvaus sutiktuvių.

„AIDAS“ spalio 9 d. Lietuvių Dienoje Londone giedojo pamaldų metu katedroje ir dalyvavo Lietuvių Dienos koncerte. Be to, koncertavo Toronte spalio 23 d. „Tėvynės prisiminimų“ surengtame vakare. J. P.

Edmontono, Kalgario ir Vankuverio lietuviams

Pranešu tų sričių tautiečiams, kad apsigyvenau naujoje vietovėje. Dabartinis mano adresas: Rev. Izidorius Grigaitis, 494 Isabella Ave., Mississauga, Ont. L5B 2G2.

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams
- 1922 — 55 metai — 1977
- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais kelių reikalais kreipkitės į

Las

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$9,000,000.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.)6% santaupas7% term. depozitus 1 m. 8¼% pensijų fondos8½% IMAME UŽ: asmenines paskolas11% nekiln. turto pask.9¾%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

NAUJOS TAUTOS FONDO tarybos ir valdybos posėdis įvyko rugsėjo 30 d. Brooklyne, Kultūros Židinyje. Naująją tarybą sudaro: pirm. J. Valaitis, vicepirmininkai J. Giedraitis ir J. Vaičiūnas, sekr. R. Sidlauskienė, direktoriai — A. Firavičius, I. Gasiliūnas, K. Jankūnas, A. Vedeckis. Naujojoje valdyboje yra pirm. I. Gasiliūnas, vicepirmininkai — J. Giedraitis atstovybių bei įgaliotinių reikalų, J. Vytuvienė vajaus reikalų, sekr. M. Norėkienė, išd. V. Kulpa, finansų sekr. A. Katlinienė, narys informacijai kun. K. Bučmys, OFM, narė visuomeniniams ryšiams M. Samaitienė, teisinė patarėja dr. E. Armanienė. Pranešimą apie savo ir VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūno turėtų pasitarimus su TF Kanados atstovybėm padarė tarybos pirm. J. Valaitis, paliesdamas ir kitus organizacinius reikalus. Siekiant didesnio aiškumo, TF nutarta vadinti Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondą, kad jo pavadinimas nebūtų maišomas su Kanadoje ir JAV veikiančiais Lietuvių Fondais.

PAGRINDINĮ PRANEŠIMĄ 37-tame ALTos suvažiavime Čikagoje spalio 8 d. padarė valdybos pirm. dr. K. Bobelis, pabrėždamas veiklą, daugiausia susietą su Helsinkio susitarimais bei jų interpretacija, pasirašiusiu Belgrado konferencijai. Ir ateityje bus stengiamasi atitinkamai įtaigoti JAV vyriausybės žmones, nes jos užsienio politika turi lemiamos reikšmės Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Išd. J. Skorubsko pranešimu, su praėjusių metų likučiu pajamų turėta \$94.099, išlaidų — \$67.655. Daugiausia išlaidų pareikalavo: nuosavų patalpų Čikagoje įsigijimas — \$14.054, jų remontas — \$13.471. Suvažiavimo dieną išde buvo \$26.444. Visiškai neminama tradicinė ALTos parama VII Kui. Atrodo, per pastaruosius metus jis iš ALTos nėra gavęs nė cento. Naujojo ALTos valdybą išrinkti į sudarančių organizacijų atstovai: dr. K. Bobelis, kun. A. Stašys, T. Bliustrubas, dr. V. Simaitis, E. Smilgys, J. Pakalka, J. Talandis, St. Balzekas, J. Skorubskas, dr. J. Valaitis, G. Lazauskas, dr. K. Sidlauskas, P. Dargis, dr. L. Kriaučiūnas, K. O. Barskėytė. Spalio 9 d. ALTos būstinėje įvyko ALTą sudarančių organizacijų pirmininkų ir jų įgaliotinių posėdis, kuriame buvo svarstomas bendradarbiavimas su JAV LB.

VYSK. VINCENTUI BRIZGIUI Čikagos Sv. Kryžiaus ligoninėje padaryta operacija spalio viduryje. Grįžęs iš ligoninės, jis kelias savaites turės sveikti namie.

VYSK. CHARLES SALATKA Marquette, Mich., popiežiaus Pauliaus VI paaugštintas į arkivyskupus ir perkeltas į Oklahoma City. Jis yra pirmasis JAV lietuvių vyskupas, gimęs 1918 m. Grand Rapids, Mich., kunigu įšventintas 1945 m., vyskupu — 1961 m. Naujasis arkv. Ch. Salatka dalyvavo AL ateitininkų kongrese Klevlande.

PO JAUNIMO ŽYGIO VAŠINGTONE įvyko JAV LB pietryčių apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas. Jo dalyvių sveikino Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, džiaugdamasis didele bei reikšminga LB veikla. Suvažiavime taipgi kalbėjo JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, vykdomasis vicepirm. B. Raugas, ryšinininkas su JAV valdžios įstaigomis A. Gureckas. Pietryčių apygardos veiklą išryškino apylinkių pranešimai. Apygardai vadovauja šios valdybos: pirm. dr. J. Genys, R. Česonis, E. Okienė ir J. Gužauskas.

DAVID WILLIS, Bostone leidžiamame dienraštyje „Christian Science Monitor“ korespondentas Maskvoje, paskelbė reportažą iš JAV ambasados Maskvoje, kur pagalbos išvykti į JAV prašo gruzinai ir vienas lietuvis — Aleksandras Skopas, 79 metų amžiaus. Jis jau 34 metus nėra matęs JAV gyvenančios savo šeimos, nežino nė jos adreso. A. Skopas už savo politinius įsikišimus 20 metų yra kalintas sovietinėje koncentracinėje stovykloje. JAV ambasadoje A. Skopas praleido keletą savaičių, miegodamas jos kieme, o kai atšalo — koridoriuose ir ant konsulinio skyriaus sofos. Maisto nusiperka išėjęs iš ambasados, ir sovietų sargybiniai jam kažkodėl netrukdo grįžti. Spalio 1 d. JAV valstybės departamentas painformavo A. Skopą, kad Cicero mieste, Ill., pagaliau pavyko surasti jo žmoną ir vieną sūnų. Jie jau rūpinasi jo iškvietimu į JAV, bet procedūra gali pareikalauti dar kelių savaičių. JAV ambasada, tarėdamasi su sovietiniais pareigūnais, stengiasi jam parūpinti geresnes gyvenimo sąlygas už savo ribų.

NEPRITARDAMI JAV LB švietimo tarybos pirm. B. Juodelės užimtai pozicijai bei laikysenai tarybos narių atžvilgiu, iš savo pareigų švietimo taryboje pasitraukė: Juozas Mašionis, Irena Pemkuvienė, Juozas Placius, Sofija Jonynienė, Stasė Petersonienė, Faustas Strolia, Petras Pupius, Janina Juknevičienė.

BOSTONO LIETUVIŲ TAUTINIŲ šokių grupė, įsteigta Onos Ivaškienės, savo keturiasdešimtę minės lapkričio 25 d. Repeticijos buvo pradėtos 1937 m. vasarą, o pirmas grupės pasirodymas įvyko lapkričio 25

d. O. Ivaškienė ne tik vadovavo sambūriui, bet ir parūpindavo patalpas repeticijomis, pridėdama net ir savo lėšų, kai jų trūkdavo. Ji ir dabar tebedirba su sambūriu, talkon pasikvietusi savo sūnų Gediminą.

Argentina

PAYASARIO SUTIKIMO ŠVENTĖ savo rūmuose Buenos Aires mieste surengė Argentinos Lietuvių Centras, vadovaujamas pirm. Julius Mičiūdo. Iškilmėn buvo įtraukta dabartinių drabužių paroda. Juos parūpino Valerijos Skardžiūtės krautuvė „Valery“ bei kiti madų kūrėjai. Vairių drabužių demonstravo AL Centro mažųjų grupė, atlikdama choreografinius numerius. Šį įdomų spektaklį buvo paruošusi V. Malalaitė Survilienė. Programai vadovavo Z. Tamošūnaitė ir B. Daratėnienė. Specialiu tortu buvo pagerbtas AL Centro pirm. J. Mičiūdas, tą dieną šventės savo gimtadienį. Šokiams grojo Yukul orkestras. Pertraukos metu pavarasio karalaite buvo išrinkta Kristina Gurskaitė, palydovėmis — Nilda Sadauskaitė ir Klaudija Zienkaitė. Šventės dalyviai elegantiškiausią lietuvaite išsitrinko Adelę Marčiulionytę, simpatišiausią — Klaudiją Katinaitę, linksmausią — Klaudiją Urbanavičiūtę. Jas visas pasveikino ir apdovanojo AL Centro vadovybė.

TAUTOS ŠVENTĖ Buenos Aires lietuvių paminėjo rugsėjo 11 d. Aušros Vartų parapijos šventovėje kun. A. Steigvilio atnašautomis Mišiomis už tėvynę. Giedojo Sv. Cecelijos choras, dirguojamas P. Gudelevičiaus. Po pamaldų gėlių puokštėm buvo papuoštas lietuviškasis kryžius parapijos sodyloje. Žodį apie šios šventės reikšmę tarė visuomenininkas Zeferinas Juknevičius. Zuvisieji už Lietuvos laisvę prisiminė bendrą maldą ir „Viešpaties angelo“ giesmę. Minėjimą suorganizavo Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba.

Brazilija

KUN. JUOZAS SESKEVIČIUS, grįžęs į Sao Paulo miestą, padarė pranešimą vietiniams ateitininkams apie Klevlande rugsėjo 1-4 d. įvykusį IX ateitininkų kongresą. Susirinkime taipgi buvo aptarta jaunimo šventės ruošna, kelionė su programa pas Urugvajaus ir Argentinos lietuvius. Arbatėlės metu kun. J. Seskevičius visus pavašino iš Lietuvos ateitviečiai saldainiais ir šokoladu. Ten jis po 30 metų vėl turėjo progą susitikti su savo motina.

Australija

XIII AUSTRALIJOS LIETUVIŲ Katalikų Federacijos suvažiavimas įvyks gruodžio 28-31 d.d. Adelaidėje. Lietuvių Katalikų Centre. Kiekviena federacijai priklausanči parapija, senūnija, organizacija, draugija ar brolija suvažiavimui atsiųs po tris atstovus.

IDOMŲ MOKINIŲ KONKURSA surengė sekmadieninė Melburno lietuvių parapijos mokykla, kitas lietuviškąsias mokyklas pralenkianti mokinių skaičiumi. Jo vedėjas yra Povilas Baltutis. Vertintojų komisiją sudarė H. Statkuvienė, B. Saulytė, V. Laukaitis, A. Zubras ir kun. P. Daukyns. Mokiniai turėjo atsakyti į nelegvius klausimus pagal ištrauktas korteles. Tie klausimai lietuvių kalba, religija, Lietuvos istorija ir geografija. Visi moksleiviai ir jaunimo kursų lankytojai buvo suskirstyti į keturias grupes. Pinigines premijas gavo kiekvienos grupės pirmą trijų vietų laimėtojai. Meninę programą atliko J. Juškos vadovaujamas jaunimo kvartetas — Aldona ir Ramunė Juškaitės, Virginija ir Arūnas Bruožiai. Duetus dainavo Virginija ir Arūnas Bruožiai. Deklamavo IV skyriaus mokiniai. Tokie konkursai moksleivius priverčia gerokai pasitempti. Jų dėka išmoksta daugiau, negu eilinės pamokos. Premijas parūpino Australijos Lietuvių Fondas, Melburno Katalikų Moterų Draugija ir Australijos Katalikų Federacijos valdyba.

Vokietija

RUSŲ EMIGRANTŲ ŽURNALAS „Posev“, nuo 1945 m. leidžiamas V. Vokietijoje, šiemet pradėjo skelbti pavardės asmenų, kurie yra įtraukti

Ateitininkų kongreso nutarimai

1. Devintasis ateitininkų kongresas skatina ateitininkus stiprinti tiek asmenines, tiek bendras pastangas krikščioniškai atsilaujinti, nesant Kristaus dvasią į mūsų veiklą, kūrybą ir kitas gyvenimo sritis.

2. Įpareigoja kiekvieną ateitininką siekti šio kongreso šūkio — liudyti Kristų ir savąją tautą idealo. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" byloja apie sunkumus, liudijant Kristų mūsų pavergtoje tėvyneje, todėl kiekvienas ateitininkas išpareigoja tą liudijimą pratesti savo asmeniniame gyvenime:

a. skleidžiant "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" faktus sveikintųjų tarpe;
b. skatinant lietuviškųjų parapijų klebonus įvesti į liturgijos apeigas skaitymus iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos";
c. remiant finansiskai ir morališkai Lietuvių Katalikų Religinę Salpą ir jos darbus.

3. Devintasis ateitininkų kongresas kreipia ypatingą dėmesį į nepalaujamai žiaurų Katalikų Bažnyčios persekiojimą pavergtoje Lietuvoje, kur yra suimama daugybė lietuvių katalikų, kaip Nijolė Sadūnaitė, Viktoras Petkus, Antanas Terleckas ir kiti. Kongresas įpareigoja Federacijos valdybą, visus Federacijos vienetų ir kiekvieną narį dėti visas galimas pastangas, siekiant suimtujų laisvės.

4. Skatina visus ateitininkus jungtis į Dievo Tarną arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventuoju paskelbimo bylą:

a. pradėti savo susirinkimus malda, Prašant Dievą, kad Jo tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis kenčiančios Lietuvos paguodai kuo greičiau būtų paskelbtas palaiminuoju;

Profesoriai — Vytautas Beliauskas ir Vytautas Vardys, skaitydami paskaitas ateitininkų kongrese Klevelande. Pirmasis yra psichologas, antrasis — sociologas. Abu dėsto JAV universitetuose

b. imtis iniciatyvos šiais metais surengti arkivyskupo Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukakties minėjimus tose vietose, kur jų nebuvo;

c. rinkti tikinčiųjų parašus, prašant Šv. Sostą paskubinti palaiminuoju paskelbimo bylą.

5. Įpareigoja Federacijos valdybą kelti mūsų primųjų vadų — Prano Dovydaičio ir Stasio Salkauskio šventumo bylos reikalą.

6. Įpareigoja kiekvieną ateitininką "Ateitį" prenumeruoti, skaityti, platinti, remti ir joje bendradarbiauti, nes ji yra ateitininkijos idėjų, kūrybos ir veiklos žurnalas.

7. Įgalioja Federacijos valdybą rūpintis ateitininkų istorijos išleidimu.

8. Pritaria sumanymui įkurti ateitininkų būstinę ir archyvą ALRFK

jaunimo stovyklavietėje Dainavoje.

9. Svarstė ir nutarė steigti Jaunujų Ateitininkų Sambūrį, kaip ketvirtąją Ateitininkų Federacijos šaką. Jaunujų Ateitininkų Sambūrio nariai skirstomi į jaunučius (6-9 metų) ir jaunius (10-13 metų). Ateitininkų Federacijos valdyba tam Sambūriui sudaro vadovybę.

10. Kviečia visus ateitininkus dalyvauti baltiečių žygyje už žmogaus teises Vašingtone, DC, 1977 m. rugsėjo 24 d.

Devintasis ateitininkų kongresas pasiuntė padėkos telegramą JAV prezidentui Jimmy Carter už jo aiškų ir tvirtą nusistatymą žmogaus teisių atžvilgiu. Taip pat išreikšta padėka JAV vyskupams už jų padarytą pareiškimą, ginant žmogaus teises ir religinę laisvę Rytų Europos kraštuose.

Susidūrimas su banginiais

Esame įpratę matyti kasdieninius susidūrimus autovežimiu. Taip pat retkarčiais tenka skaityti: du lėktuvai susidūrė ore, sprogo, užsidedę, žuvo tiek ir tiek žmonių. Dar rečiau laivas susiduria su banginiais ir padaro milijoninius nuostolius. Tai įvyko Venecuoloje. Pastaroji išigijo du turbinom varomus laivus, kurie nepaprastai greitai — skrenda virš vandens, nejauti jokio siūbavimo, sėdi kaip lėktuve. Tokiam laive telpa keli šimtai keleivių. Pastatyti tos pačios bendrovės, kuri gamina sprausminius lėktuvus. Todėl ir tie laivai vadinasi "Jet Caribien" arba "Alas del mar" (jūros sparnai). Tokių laivų pa-

saulyje iki šiol yra tik septyni, iš kurių Venecuoloje yra du. Vienas laivas atsiėjo \$43 milijonus. Šie laivai palaiko turistinių susisiekimą tarp Margaritos perlu salos (laisvas uostas) ir Puerto La Cruz (išplaukimo vieta).

Pirmas susidūrimas įvyko prieš du mėnesius. Susidūrimas su banginiu buvo toks stiprus, kad išmetė visus keleivius iš sėdimųjų vietų; viena laivo patarautoja buvo užmušta, sutrenkus galvą į kažkokį kietą daiktą, keliasdešimt žmonių buvo sužeista. Banginis taip pat buvo sužeistas, nes matėsi kraujas ant vandens.

S.m. rugsėjo pabaigoje įvyko

London, Ontario

ŽYMENYS BUVUSIEMS PIRMINKAMS. Dabartinė KLB Londono apylinkės valdyba Kanados Lietuvių Dienai atminti užsake gražius **antras susidūrimas su banginiu** tuo momentu, kai laivas jau buvo išvystęs pilną greitį. Sužeistų buvo per 90, kurių 15 sunkiai sužeisti. Keleiviai buvo perkelti į kitus laivus ir nugabenti į artimiausias ligonines, laivas nuvilktas į uostą remontui. Valdžia svarsto klausimą, ir nežinia ar "Jet Caribien" laivams, kitaip pasakius, "vandens lėktuvams" duos teisę plaukioti ateityje. Pasirodo, tame ruože yra vieta, kurioje laikosi silkės, banginių mėgstamas maistas.

A. Vaisiūnienė

ant sienos kabinamus skydelius. Simboliškai pagerbdama visus Bendruomenės darbuotojus Londone, ji įteikė skydelius visiems buvusiems Londono, apylinkės pirmininkams. Apylinkės ir Lietuvių Dienos rengėjų komiteto pirm. M. Chainauskas vakarienės metu juos įteikė dėdamas pareiškė: "Londono apylinkė sėkmingai išlaikė iki šiol, ji ryžtasi ir ateityje išlikti apylinkė". Jis dar kartą padėkojo J. E. vysk. A. Deksnui, klebonui kun. J. Staškui ir visiems, prisidėjusiems prie šventės surengimo. Ypač nuosirdžiai padėką jis išreiškė vakarienių šeiminkams V. Gudelienei, A. Petrauskenei ir kt., atlikusioms labai daug darbo tuo metu, kai kiti gėrėjosi įvairiaspalve koncerto programa. Apyl. v-bos vicepirm. L. Eimantas minėtą skydelį įteikė ir dabartiniam apyl. pirm. M. Chainauskui.

D. E.

DU NAUJI KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI

DIDELIS PASIRINKIMAS

Šiais metais yra didelis pasirinkimas Kanados taupymo laktų. Jų tarpe yra reguliarių palūkanų laktai, kurie moka palūkanas kiekvienais metais. Taip pat yra jungtinių taupymo laktai (Compound Interest Bond), kurie automatiškai reinvestuoja jūsų palūkanas ir tuo būdu moka palūkanų palūkanas.

Reguliarių palūkanų laktus galite pirkti grynais pinigais banke, kuriame atliekate pinigines operacijas, po \$300, \$500, \$1000 ir \$5000.

JUNGTINIŲ PALŪKANŲ LAKŠTAI

Jei norite didinti santaupas, investacijas ateičiai arba savo senatvės fondą, pasirinkite naujausius jungtinių

palūkanų laktus. Po pirmųjų metų gausite palūkanų palūkanas metiniu tarifu, būtent 8.06%. Šių laktų palūkanos paliekamos didėti ir yra išmokamos juos realizuojant arba suėjus terminui.

Štai kaip didėja \$100 vertės laktas:

Lpkr. 1	Vertė	Lpkr. 1	Vertė
1978	\$107.00	1983	\$158.78
1979	\$115.81	1984	\$171.77
1980	\$125.34	1985	\$185.81
1981	\$135.63	1986	\$200.97
1982	\$146.76		

Jungtinių pajamų laktus galima pirkti grynais pinigais arba pasinaudojant patogiu mėnesiniu taupymo planu banke arba investavimo įstaigoje. Laktai gaunami po \$100, \$300, \$500, \$1000 ir \$5000.

PASIRINKITE

Kaip matote, yra didelis naujųjų taupymo laktų pasirinkimas, būtent, reguliarių palūkanų laktai ir jungtinių palūkanų laktai. Abi laktų rūšys jau parduodamos iki \$15000 (abi rūšis sudėjus). Jos yra įvestos, atsižvelgiant į jūsų taupymo poreikius. Pasirinkite tą rūšį, kuri jums yra geriausia.

8.06%
vidurkis palūkanų
iki termino galo

DIDELIS PASIRINKIMAS JUNGTINĖS ARBA REGULIARIOS PALŪKANOS

PASIRŪPINKITE, KAD ŠIOM KALĖDOM JŪSŲ SIUNTINIAI PASIEKTŲ LAIKU!

NEAPVILKIT SAVO GIMINIŲ BEI DRAUGŲ UŽJŪRIUOSE!

Jei norite būti tikri, gerai įvykiokite savo siuntinius ir stipriai suriškite. Aiškiai užrašykite adresą mažiausiai aštuonias puses. Neužmirškite įrašyti pašto kodo savo adrese. Pasiteiraukite pašto įstaigoje apie persiuntimo kainą. Išsiųskite anksčiau!

DATOS UZJŪRIO PAŠTUI:

KRAŠTAI	LAISKAI UZKLJUOTI KALEDINIAI ATVIRUKAI	SPAUDINIAI IR NEUZKLJUOTI ATVIRUKAI ORO PAŠTU	SIUNTINIAI ORO PAŠTU	PAPRASTU PAŠTU
D. Britanija ir Š. Airija	gruodžio 13	gruodžio 13	lapkričio 24	gruodžio 8
Airijos respublika	gruodžio 13	gruodžio 13	lapkričio 24	gruodžio 8
Europa	gruodžio 8	gruodžio 8	lapkričio 11	gruodžio 2
Argentina, Paragvajus, Haiti ir Olandijos Antilai	gruodžio 8	gruodžio 8	spalio 20	gruodžio 1
Kuba	gruodžio 2	gruodžio 2	spalio 14	lapkričio 25
Kitos valstybės Vidurio bei pietų Amerikos ir Karibų salos	gruodžio 2	gruodžio 2	spalio 6	lapkričio 25
Afrika	gruodžio 8	gruodžio 8	lapkričio 10	gruodžio 2
Azija	gruodžio 8	gruodžio 8	lapkričio 4	lapkričio 25
Okeanija (įskaitant Australiją ir N. Zelandiją)	gruodžio 8	gruodžio 8	lapkričio 10	lapkričio 25
	gruodžio 8	gruodžio 8	lapkričio 4	spalio 14

Paskutinė data sveikinimams Kanadoje – gruodžio 13 (už miesto), gruodžio 17 (mieste)

Sacharovo tribunolo sesija Romoje

Didžioji Italijos spauda pranešė, kad š.m. lapkričio 25-28 d.d. Romoje, EUR kongresų rūmuose įvyks II-ji Sacharovo vardo tarptautinio tribunolo sesija žmogaus teisėms ginti. Kaip žinoma, I-ji šios tribunolo sesija įvyko prieš dvejus metus Danijos parlamento rūmuose Kopenhagoje, kur išsamiai buvo kalbama ir apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Šios sesijos aktai yra paskelbti įvairiomis kalbomis ir visam pasauliui liudija apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje ir komunistų valdomuose kraštuose.

Sacharovo vardo tribunolo sesija Romoje truks keturias dienas ir joje bus ypač politinių kalinių klausimai, religinė, politinė, ideologinė, socialinė ir ekonominė diskriminacija Sovietų Sąjungoje. Liudininkais pakviesti žinomi sovietų disidentai — Leonidas Pliušč,

prof. Kohmann, L. Aleksiejeva, Bukovskio žmona, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos atstovai. Ar pakviesti ir lietuvių atstovai, italų spauda nepažymėjo.

Šveicarų instituto "Glaube in der 2. Welt" leidžiamas "Informationsdienst" biuletenis š.m. 10 nr. pateikia dokumentinį pranešimą apie sovietų žiaurumus specialiam psichiatriniam Syčovka lageryje netoli Smolensko. Šiame lageryje yra apie 300 įvairių tautų politinių kalinių, kurių tarpe ir lietuviai Bagdonas.

"Informationsdienst" pateiktame kalinių sąrašė pažymėta, kad Bagdonas (Bogdanas) yra lietuvis katalikas, Vokietijos pilietis, nuo 1945 iki 1948 metų buvęs pereinamajame lageryje prie Volodgos, 1948 m. perkeltas į specialų Norylsk lagery, kur buvo apie 8.000 įvairių tautybių mokslininkų, inžinierių ir karininkų. Visi jie buvo verčiami priimti sovietų pilybę ir jos atsisakę buvo šaudomi. 1951 m. Norylsko lageryje beliko tik apie 300 kalinių. Po to Bagdonas buvo perkeltas į centrinę Kazanės ligoninę, kur išbuvo iki 1962 metų. Po to jis buvo perkeltas į specialųjį Syčovka psichiatrinį lagery, kur ir dabar tebėra laikomas.

Tas pats šveicarų "Informationsdienst" biuletenis š.m. 9 nr. dokumentų skyriuje pateikia Lietuvoje leidžiamą pagrindinio "Tiesos Kelio" pirmojo numerio turinį ir išsisa pirmojo straipsnio "Kunigo padėtis dabartinėje Lietuvoje" vertimą į vokiečių kalbą.

K. R.

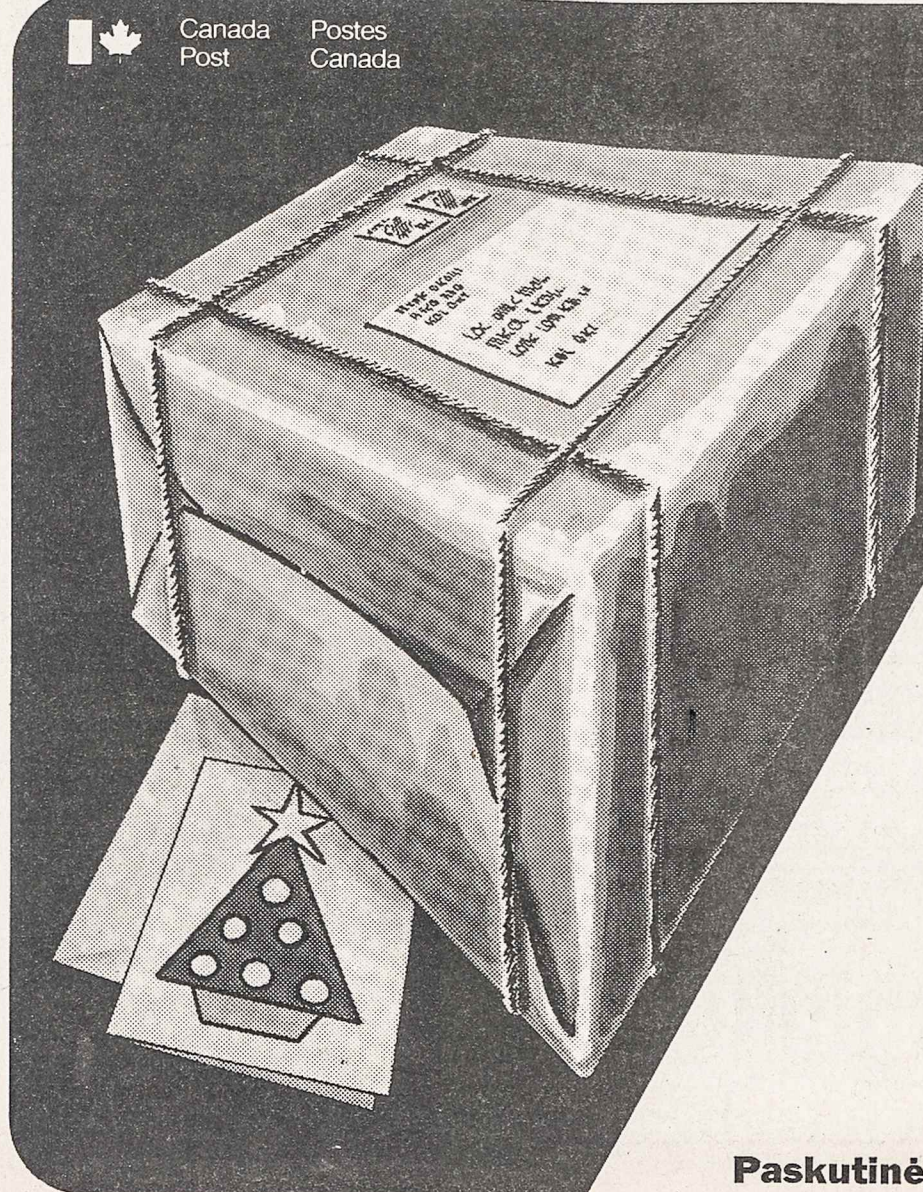
ANDRIEJUS SACHAROVAS, rusų mokslininkas, kurį atsiemia ir okupuotos Lietuvos kovotojai už žmogaus teises

"Kūlgrinda" į Klevelandą

Lietuvių meno "Dainavos" ansamblis Čikagoj gegužės 7 ir 8 d.d. suvaidino dvių veiksmų su prologu ir epilogu muzikinį spektaklį "Kūlgrinda", kuriai libretą parašė Nijolė Jankutė, muziką sukūrė Aloyzas Jurgutis. Turinys — pasaka, kur pinasi du pasauliai: fantastinis su laumėmis, raganomis bei miškiniais ir lietuviškas Paežerės kaimas su merginomis bei vaikais. Taip pat dvi meilės — Andriaus bei Elytės ir Andriaus bei laumės Gilandos. Burtai, apžavai, paparčio žiedas, įtampos. Laimi Elytė, susigrąžindama Andrių. Pralaimi Gilanda, pasiversdama diemedžiui. Daugiau ji nebegrįš pas laumes, drobių neskals vakarais, versmė jos kasų nebeplaus.

Veikalas su solistais, choralais, baletu, su orkestro palyda. Tokio veikalo pastatymas — didelis darbas. Taip pat susijęs su didelėmis išlaidomis. JAV LB Klevelando apylinkės valdyba, pasikviesdama "Kūlgrindą", imasi tam tikros rizikos. Iš kitos pusės, tai taip pat mūsų meno vieneto, jei ne finansinis (kio pelno čia neįmanoma tikėtis), tai moralinis rėmimas. Tai ir yra Bendruomenės uždavinys. Apylinkės valdyba tikisi būti remiama: kad bus visi bilietai išpirkti, kad atsiras taip pat rėmėjų bei mecenatų.

"Kūlgrindos" spektaklis įvyksta lapkričio 12 d. lietuvių Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Bilietai jau parduodami, visi kviečiami juos įsigyti iš anksto. "Dainavos" ansamblis į Klevelandą vyksta su entuziazmu. Parodys, kad mes jo laukiame, jį vertinam ir branginam. (StB)

K. BARONAS

Skaitytojus pasiekė 1977 m. spalio - gruodžio mėn. Lietuvos vokiečių kultūros ir žinių laikraštis “Die Raute”. Pirmą psl. puošia nedidelio ežero vaizdelis ir prisiminimai iš sekmadienių pasivaikščiøjimų gražioje rudens gamtos aplinkoje Šakių apylinkėse. Gan daug informacijos iš vokiečių gyvenimo, platus Tauragės apskr. vokiečių suvažiavimo aprašymas šv. Petro ir Povilo dieną. Dalyvavo per 100 atstovų iš vakarinės ir rytinės Vokietijos, iš Kanados ir JAV. Šio saskrydžio iniciatorės buvo trys Neumann seserys, taipgi Gustel Reinhard ir Ida Schreiber, o sveikinimus perdavė kunigai Heintz, Jackel, R. Faltin. Parodytas filmas “Trys kraštai tarp rytų ir vakarų”, lietuš Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimą (dabartinį ar nepriklausomos? — K. B.), o sekmadienio pamaldose maža evangelikų šventovė netalpino visų tikinčiųjų, tad pasimelsta salėje.

Be mirties pranešimų, kiek daugiau vietos skiriama gegužės mėn. mirusiam dr. grafiui Biebersteinui - Krasickiui iš Gargždų. “Die Raute” sako, kad to vokiečio dvaro dėka įsisteigė

ir pats Gargždų bažnytkaimis. Taip pat birželio 13 d., eidamas 75 m., iš šio gyvenimo pasitraukė teisininkas Herbert Tillmanns, gimęs Berlyne. Velionis — brolių Tillmannsų įmonės Kaune bei šokolado fabriko “Tilka” direktorius. Su H. Tillmannso mirtimi išnyko ir šeimos pavardė.

Malonu, kad “Die Raute” atkreipia dėmesį į religinį gyvenimą Lietuvoje, pranešdama ne tik apie evangelikus, bet ir katalikus. Rašoma, kad Baltiečių Institutas Koenigsteine išleido vokiečių kalba “Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos” vertimą. Jau atspausdinti 15-19 ir 20-24 nr. nr. Leidiniai gaunami: Institutum Balticum, Bischof Kaller Str. 3, 6240 Koenigstein / Taunus, W. Germany. Kaina nepažymėta.

Redakcija, pasinaudodama vokiečių laikraščio “Osnabruecker Zeitung” žiniomis, rašo, kad maisto gaminiai Pabaltijo kraštuose labai pabrango. Partija visą kaltę verčia stokai susisiekimo priemonių bei mažam sandėlių skaičiui.

Kiek ilgiau reikėtų sustoti ties mūsų sostinės įspūdžių aprašymu. Atrodo, autorius yra Vilniaus vokietis, gyvenęs ir

lenkų okupacijos metu, nes šalia gimtosios kalbos jis moka lietuvių ir lenkų kalbas.

D. R. (autorius inicialai), gavęs visus dokumentus iš rusų ir Lenkijos konsulatų (tranzito vizą per Lenkiją), nusprendė Lietuvos sostinę pasiekti traukiniu Paryžius - Leningradas. Išsėdęs Hannoverje ir pasiekęs rytinį Berlyną, daug informacijos apie tolimesnę kelionę čia negavęs. Išsėdęs į lenkų miegamąjį vagoną, jis konduktoriaus buvo mandagiai nusiustas į patį paskutinį traukinio vagoną, žaliai dažytą, rusišką. Čia greitai prisistatė rusė konduktorė, paėmė bilietus, kartu atvesdama dar 4 asmenis į vieną skyrių — greičiausiai geresniam patikrinimui V. Europos atstovų. Kelionė ėjo per Poznanę, Varšuvą, o prie Kuznica - Bialystocka buvo perėita iš siaurųjų V. Europos bėgių į placius rusiškus.

Po 26 valandų kelionės autorius pasiekė Vilnių, kur stotyje jį sutiko su tautinėm gėlėm — rūtom giminės ir pažįstami. Sekanti diena buvo skirta Vilniaus senamiesčio lankymui — Tor der Morgenroete (Aušros Vartai), Sv. Jono šventovės, Sv. Mykolo (ši šventovė paversta sandėliu! — K. B.), Sv. Onos ir katedros. Autorius, atrodo, per daug pastikėjo vokiškai kalbančia Inturisto vadove studente, laikydamas jos aiškinimus tikru

pinigu. Jam didelį išpūdį palikusios šv. Mišios sekmadienį Aušros Vartuose, kur parapijos choras giedojo “Segne, Hoeche, das geliebte Land” (Palaimink, Augščiausias, tą mylimą šalį), procesija su vėliavom lietuviškais ir lenkiškais užrašais. Garsiosios nuo viduramžių Vokiečių g-vės buvęs Vilniaus gyventojas be pažįstamų pagalbos nebūtų suradęs. Tiesa, šiandieną ji pavadinta Muzėjaus gatve (buvusi Vokiečių g-vė, jos artimos apylinkės su gatvelėmis ir skersgatviai — Žydų, Stiklo, Arklių, Rūdininkų ir kt. labai nukentėjo karo metu, K. B.). Be abejonės, vokiečiui autoriui rūpėjo Vilniaus evangelikų šventovė, kuri šiandieną komunistų yra paversta sporto sale.

Kaip gyvena lietuviai? Sunaikiai, palyginus su Vakarų vokiečiais, nes pensininkas į mėnesį gauna 49 rb., o našlė 10 rb. Visdėlto lietuviai esą labai sveitingi. Vienoje vakarienėje, nors buvo susirinkę tik pažįstami, tačiau atrodė, kad jie visi yra giminės ir vokiečiai vis laikė savo šeimos nariu. Ant stalo gulėjo kumpis, skilandis, kugelis, grybai ir vynos.

Liūdnas buvo atsisveikinimas. Tačiau jau traukinyje jis pajutęs kišenėje įvyniotą mažą dovaną. Tai buvo Nukryžiuotasis — simbolis tikėjimo, laimiantis Lietuvą bei jos gyventojus ir turįs Dievo galią.

A.a. dail. EDITOS STANKUVIENES “Laivai mėnesienoje”. Jos darbų paroda rengiama Toronto Lietuvių Namuose spalio 29-30 dienomis

SKAITYTOJAI PASISAKO

MONTREALIEČIŲ EKSKURSIJA

I mano pastabas “TZ” apie montrealiečių jaunimo ekskursijos panaudojimą sovietinei propagandai atsiliepė A. B. ir D. Bielskus. Jų manymu, “G. Kraštas” esąs propagandinis laikraštis, nepatikimas ir dėlto esą nereikia kreipti dėmesio į jo rašymus. A. B. “GK” pavadino net “šiukšle”. Kad “GK” yra sovietinės propagandos laikraštis, visi sutinkame, tik nevisi drįstame padaryti iš to einančias išvadas. Jei “GK” yra sovietinės-komunistinės propagandos tribūna, ko tad eiti į ją? Montreališkės ekskursijos vadovų ir yra didžiausia kaltė, kad nuvedė jaunimą į tą propagandinį malūną ir jį panaudojo žeminančiai propagandai. Patriotinis lietuvių jaunimas liko sugretintas su vyriausia Lietuvos okupacinės valdžios galva — L. Brežnevu (žiūr. “GK” 40 nr.). A. B. rašo, kad “GK” yra “šiukšlė”. Tai kam gi siųsti šauņu, patriotinį jaunimą į tokį “šiukšlyną”?

A. B. rašo, kad ir pavieniai asmenys panaudojami propagandai. Taip, kurie leidžiasi panaudojami, tie ir patenka, o kurie turi drąsos atsakyti, tų niekas ir nepanaudoja propagandai.

D. Bielskus pataria man nusiimti kaukę prieš savo oponentę. Visų pirma man ji nėra oponentė. Ne ji yra atsakinga už ekskursijos panaudojimą sovietinei propagandai, o jos organizatoriai bei vadovai, stokoja apdairumo. Be to, laisvame krašte nenurodinėjama kada ir kaip naudotis kauke arba kada nusiimti bei kada užsidėti kepurę. Stebėtojas

“NELEMTI REMONTAI”

Laiško autorius M. K. skundžiasi “TZ”, kad lietuviai statybininkai prieš keletą metų remontavo Montrealio lietuvių klubo patalpą, ir po poros metų klubo nebebuvo; liko patenkinti remontojai ir tie, kurie nukentėjo (kaikurie įneštos sumos pinigų neatgavo). Kadangi su Montrealio klubo veikla esu gerai susipažinęs, turiu paaiškinti, kad nebūtų klaidinami skaitytojai. Klubo remonto nebuvo, straipsnio autorius tikriausiai maišo klubo pastato sta-

tybą, kuri buvo vykdoma prieš 12 metų. Statybą vykdė svetimtautis rangovas. Statybos priežiūrai iš klubo narių inžinierių, statybininkų ir kitų buvo sudaryta komisija. Gal rangovas ir buvo patenkintas, nes sutartis buvo per ¼ milijono dolerių. Bet čia nieko bendro neturėjo lietuvių statybininkai. Rašydamas apie nukentėjusius — neatgavusius idėjų pinigų, M. K. tikrai nušneko. Po klubo namų pardavimo visos paskolos buvo apmokėtos, Be to, dar likutis papildomai išdalintas. Dar ir šiandien kasoje yra tam tikra suma palikta nenumatytais išlaidoms, jeigu jų atsirastų.

“NL” namų remontas yra būtinai reikalingas. Valdyba nutarė vykdyti. Norima namo išvaizdą pakeisti grynai į komercinę. Tai labai pakels namų vertę ir išvaizdą. Tikimės iš to turėti daugiau pajamų. Taip pat esame tikri, kad prenumeratos pinigai tam nebus panaudoti, kad bus rastos kitos priemonės tam reikalui lėšų suorganizuoti.

Laiško autorius duoda pavyzdį — Toronto Lietuvių Namus. Taip, jų veiklą aš pats įdėmiai seku ir kartu didžiuojuosi jų entuziastišku darbu, bet kartu bijau: jei dabartinė vadovybė neišlaikys ir pereiną reikalingai į neišmanėlių reikšnių rankas, tas pats atsitiks ir su Toronto Lietuvių Namais, kas atsitiko su Montrealio Lietuvių Namais. Aš manau, kam patinka ar ne, profesionalai buvo profesionalais ir pasiliks.

J. Petrulis

NORITE SUSIPAŽINTI su “Tėviškės Žiburių” savaitraščiu? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujiem skaitytojams “TZ” pirmaisiais metais kainuoja tik \$9.

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš bitynų: 30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Kalėdiniai dovanų siuntiniai į Lietuvą ir kitas šalis

Kalėdinis 1977

Vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 m. vilnonės medžiagos suknelė; 2,75 m. krimplo medžiagos moteriškai eilutei; 1 moteriškas arba vyriškas puikš nertinis; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailono kojinių; 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė; 40 anglišių cigarečių ir 3 m. vilnonės eilutei medžiagos su jaudimu “All wool made in England”.

Kaina su įskaitytu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$180.00. Į šį siuntinį dar galima pridėti prekių 8 svarus. Gali būti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailis arba kitokios prekės. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų. Visos kainos yra jau su įskaitytu muitu.

Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	\$80.00
Jeans “Wrangler”, vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Nailono kojinės, vyriškos arba moteriškos	3.00
“Tights”	3.50
Vilnonė medžiaga suknelė	24.00
Krimplo medžiaga suknelė	18.00
Krimplo medžiaga moteriškai eilutei	30.00
Nailono apatinis	10.00
Nailono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietisargis “telescopic”	12.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Dar geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00
Sudarant visai naują siuntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimui.	
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis	

Baltic Stores Ltd.

11 London Lane, Bromley,
Kent, England.
Tel. 01-460-2592

Nauja, nuolatinė paroda Valstybiniame Žmogaus Muzėjuje Otavoje

Su šia paroda, pavadinta “Kiekvieno paveldėjimas — kanadiškoji odisėja”, Valstybinis Žmogaus Muzėjus nepaprastu ir labai įdomiu būdu perduoda, išaiškina ir išsaugoja gausų Kanados kultūrinį lobį.

Paroda apie “Kiekvieną žmogų” (Everyman) perduoda jauno žmogaus, pasiryžusio išeiti į pasaulį, istoriją. Šis žmogus, nors ir fiktyvus, atstovauja daugeliui senų ir naujų kanadiečių, kurie paliko savo namus, gimtąjį

kraštą ir pradėjo naują gyvenimą naujame krašte.

Su “Kiekvienu žmogumi” parodoje mes keliaujame per sunkumus, kliūtis, pasisekimus ir gyvenimo džiaugsmus. Aplankome praeitį, dabartį, bei skirtingus žmogaus amžiaus laikotarpius ir tuo būdu pažįstame įvairias kultūras, kurios ir yra mūsų paveldėjimas.

Vyraujanti parodos mintis — pabrėžti patirties reikšmę žmogaus gyvenime, kad plačiau žvelgtume ir labiau brangintume savo įvairų ir turtingą kultūrinį palikimą.

“Everyman” odisėja atskleidžia kiekvieno mūsų gyvenimą — mes esame jos autoriai. Atvykite ir pasidžiaukite kultūrine įvairybe, kuri yra “Kiekvieno paveldėjimas — kanadiškoji odisėja”.

The National Museum of Man
The National Museums of Canada

Hon. Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'hon. Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Daugiakultūriškumas - vienybė įvairybėje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS 1977 m. premijos laureatas I. Chokas Mėras iš Izraelio atvyks į Čikagą, kur lapkričio 24-27 d.d. yra rengiamas III lietuvių mokslo ir kultūros simpoziumas. I. Mėras dalyvaus literatūros vakare ir atsiims premiją, kuri jam paskirta už romaną "Striptizas".

VISUS JONO AISČIO RASTUS norima išleisti trimis tomiais. Jų išleidimu rūpinasi velionies našlė Aldona Aistienė ir Lietuvių Rašytojų Draugija. Išlaidoms padengti yra specialus dr. Konstančios Rudaitytės palikimas, saugomas JAV Lietuvių Fonde. Didžiausią problemą sudaro tų raštų suredagavimas. Šiuo reikalu Vašingtone lankėsi LRD valdybos pirm. kun. L. Andriekus, OFM.

KUN. STASYS YLA parašė monografiją apie a.a. arkivyskupą Jurgį Matulaitį, mirusį prieš 50 metų. Jau senokai pradėta velionies beatifikacijos byla Vatikane dar nėra baigta. Monografija iškelia ypatingą velionies asmenį kaip moralinį švyturį. Ji numatoma spausdinti N. Pr. Marijos seserų vienuolijos spaustuveje Putname, Conn.

AKTORIUS JURGIS MIKELAITIS, teatro ir filmų pasaulyje žinomas kaip George Mikell, Plymoutho "Athenaeum" teatre, Britanijoje, atlieka sunkų ir sudėtingą premjero Benjamin Disraelio (1804-1881) vaidmenį. Britų televizijai paruošė filmą "Martin Hartwell". J. Mikelaits sukūrė pagrindinį šio lakūno vaidmenį. Lakūną M. Hartwell išgarsino 1972 m. Kanados šiaurėje įvykusi lėktuvo nelaimė. M. Hardwell, mažu lėktuvu gabenęs pacientus į ligoninę su britų kilmės medicinos seserim, buvo surastas tik po 33 dienų, kai niekas nesitikėjo, kad kuris nors iš jų dar būtų gyvas. Gelbėdamas savo gyvybę, M. Hartwell buvo priverstas maitintis žuvis medicinos sesers kūno dalimis.

POMIRTINIUS ANTANO TULIO RASTUS spaudai ruošia Vladas Kulbokas. Velionis yra palikęs dramų, novelių, atsiminimų. Pirmiausia norima išleisti A. Tulio novelės. Jo raštų išleidimu rūpinasi žmona Faustina Tulienė, gyvenanti Floridoje, St. Petersburg. Raštų redagavimu V. Kulbokas ėmėsi Lietuvių Rašytojų Draugijos tarpininkavimo dėka.

KNYGA RADIOLOGAMS "Radio-graphic Contrast Agents" paruošė Ročesterio universiteto medicinos fakulteto prof. dr. Jovitas Skučas su Indianos universiteto medicinos fakulteto prof. dr. R. E. Milleriu. Jie du parašė trečdalį šio veikalų, o kitus du trečdalius užpildė jų redaguota 17-kos radiologijos specialistų medžiaga, gauta iš JAV, N. Zelandijos ir Norvegijos. Išleido "University Park Press" leidykla Baltimorėje, Londone ir Tokijo mieste. Pagrindinis dėmesys šiame veikalė tenka kontrastiniams vaistams, kurių injekcijos dėka išryškina ekrane ar fotografinėje plokštelėje peršviečiamieji organai, pašalinant peršvietimą trukdančius kitų organų šešėlius.

PROF. DR. PETRO AVIZONIO MONOGRAFIJA, nušviečiančią jo visuomeninę, kultūrinę ir mokslinę veiklą, parašė Čikagoje gyvenantis dr. Jonas Puzinas. Monografijos priede bus prof. dr. P. Avizonio "Lietuviška gramatika", 1898 m. išleista 100 egz. tiražu. Šis mūsų tautos veikėjas yra gimęs 1875 m. Pasvalyje, miręs 1939 m. Kaune.

LIETUVIŲ DIENOJE, kurią Los Angeles mieste rugsėjo 24 d. surengė LB apygarda su vietinėmis apylinkėmis, pirmą kartą buvo atliktą kompoz. B. Markaičio, SJ, siuita "Pilnatis", sukurta pagal Bernardo Brazdžionio eilėraščių. Šešių dalių siuitą sudarė: 1. "Nemuno tėvynėje", 2. melodeklamacinis kvartetas — "Terra-cotta", "Mėnulio mintys", "Eukalipto kalba", "Lietus dykumoje", 3. moterų trio "Aš čia gyva", 4. mišrus kvintetas "Lopšinė", 5. melodeklamacija "Dovanos", 6. mišrus kvintetas "Tu man buvai — tu man esi". Šį B. Markaičio, SJ, ir B. Brazdžionio kūrinį atliko solistai — J. Čekanauskienė, B. Dabšienė, S. Pautienė, A. Pavasaris, R. Dabšys, aktorė D. Mackailienė, A. Zemaitaitis, pianistė R. Apeikytė ir keli amerikiečiai instrumentalistai. Lietuvių Dienos renginys papildė čikagietės dail. Z. Sodeikienės tapybos darbų parodą, susilaukus daug lankytojų, ir sol. Ricardo Daunoro koncertas su vietiniu akompaniatorium A. Draugeliu.

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVICIUS spalio 7 d. Klevelando meno muziejus salėje pradėjo šiešį F. Šopeno kūrinį rečitalių ciklą šiame JAV mieste. Pirmasis koncertas susilaukė tiek dalyvių, kad 700 vietų turinčio salėn teko įsileisti 760. Muzikos kritikas R. Finn "Plain Dealer" laikraštyje iš anksto supažindino skaitytojus su rečitaliais, kuriuos rengia vasybības Klevelando universitetas su Klevelando "Music Settlement" mokykla. A. Kuprevičius vadovauja šiai mokyklai ir dirba dėstytoju universitete. R. Finn taipgi labai šiltai įvertino jo pirmąjį rečitalį. Kiti rečitaliai įvyks įvairiose Klevelando salėse, o paskutinis lapkričio 13 d. — Klevelando universitete.

TARPTAUTINĖJE MENINĖS FOTOGRAFIJOS parodoje "Žmogus ir jūra" Jugoslavijoje, Zadaro mieste, dalyvavo keturi Lietuvos atstovai — V. Butyrinas, J. Kalvelis, L. Linionis ir A. Macijauskas. Vilnietis V. Butyrinas laimėjo aukso medalį už devynių nuotraukų seriją "Jūros pasakos", sidabro medalį — už nuotrauką "Requiem". J. Kalvelio fotografija "Kopos" buvo įvertinta sidabro medaliu.

JUOZO GRUŠO pjesė "Adomo Brunzos paslaptis" naujajį savo sezoną pradėjo Panevėžio dramos teatras. Direktoriaus Vytauto Stalnio pranešimu, ši sezoną repertuaras bus praturtintas tokiais klasikines dramaturgijos spektakliais, kaip N. Gogolio komedija "Revizorius", V. Sekspyro drama "Audra". Lietuviškajai dramaturgijai atstovaus naujoji J. Grušo pjesė "Requiem bajorams", kurios pavadinimas dar gali būti pakeistas.

KAUNO MENO DARBUOTOJŲ NAMAI, pradėdami III veiklos sezoną, surengė sąjunginę teatro ir kino dailininkų parodą. Joje buvo išstatyti teatro bei kino senovazidžių ir drabužių eskizai, sukurti rusų dailininkų V. Rygino, P. Paškevičiaus, gruzino S. Elijavos, esto L. Roso ir D. Mataičienės. Sezono atidarymo vakare koncertinę R. Schumanno, A. Skriabino, F. Liszto ir J. Gruodžio kūrinių programą atliko pianistas R. Jagminas, Vilniaus konservatorijos Kauno skyriaus koncertmeisteris. Po koncerto kauniečiai aktorai, muzikai, literatai apžvelgė kūrybinį praejusių metų sezoną, pateikė pasiūlymų ateičiai.

NOVELĖS VAKARĄ P. Cvirkos tėviškėje Klagiuose jo kūrinių "Lakštingala" pradėjo dramos aktorius A. Mackevičius. Programos atlikime taipgi dalyvavo Kauno dramos teatro aktorai R. Varnaitis ir V. Eidukaitis. Savo kūrybą skaitė rašytojai J. Baltušis, V. Martinkus, L. Inis, R. Savelis.

RASYTOJAI I. SIMONAITYTEL, šventusiai amžiaus aštuoniadešimtmetį, buvo suteiktas Klaipėdos miesto garbės pilietės vardas. Oficialios išklmės įvyko šį rudenį. I. Simonaitytė, atvykusia Klaipėdą, senovinė šio krašto lietuvių daina pasveikino etnografinis studentų ansamblis, "Žiogelio" šokių ir gėlėmis — vaikų šokėjų grupę. Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Greičiūnas jai įteikė simbolinį miesto raktą ir garbės pilietės juostą. Su I. Simonaityte gyvenimu bei kūryba išklmės dalyvius supažindino jaunųjų Klaipėdos rašytojų skyriaus pirm. E. Uldukis. Ištiraukė iš "Aukštųjų Simonių likimo" skaitė Klaipėdos dramos teatro aktorė N. Narjaukaitė, vargonais grojo Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytoja A. Kiškelytė. Po gausių sveikinimų bei linkėjimų padėkos žodį tarė I. Simonaitytė.

VILNIAUS "LELĖS" TEATRAS sezono pradžiai pasirinko vilniečio dramaturgo A. Gudelo pjesę "Kur iškeliavo milžinai?" Premjerinį spektaklį paruošė rež. V. Mazūras, muziką sukūrė kompoz. B. Kutavičius.

STYGINIS VILNIAUS KVARTETAS — A. Vainiūnaitė, D. Katkus, P. Kunca ir A. Vasiliauskas išvyko gastrolių į Jugoslaviją. Į savo koncertų programas jie įtraukė klasikines kamerinę muziką. Vilniečiai taipgi teks dalyvauti sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečio renginiuose su S. Prokopjevo, D. Sostakovičiaus ir V. Barkausko kvartetais.

LIAUDIES MENO DRAUGIJOS Vilniaus skyrius surengė vilnietės pedagogės D. M. Petrauskienės mezininių parodą, kuriai ji pateikė apie 80 sportinių bei vakarinių drabužių komplektų, palaidinukų, skarų, papuošalų butams. Nuo metų pradžios šis skyrius yra surengęs 16 liaudies menininkų darbų parodų.

MYKOLAS KARKA, panevėžietis muzikas, lapkričio 12 d. švęs 85 metų amžiaus sukaktį. Šia proga Vilniaus televizija transliavo jam skirtą rež. G. Aleksandravičiūtės kino apybraižą "Daina — tai jaunystės ir stiprybės šaltinis". M. Karka visą savo gyvenimą bei veiklą yra susijęs su Panevėžiu. Čia jis jau 1918 m. pradėjo režiisuoti scenos mėgėjų vaidinimus, pats jiems kurdamas muziką, surengė pirmąją dainų šventę Panevėžyje. Prieš keliolika metų M. Karka įsijungė į darbą pradėjusią Panevėžio liaudies operetę kaip jos muzikinis vadovas ir dirigentas. Be to, sukaktuvininikas daug jėgų skyrė Panevėžio muzikos mokyklai. Spaudoje cituojami reikšmingi M. Karkos žodžiai: "Daina — visas mano gyvenimas, o augčiausia meilė — Tėvynės meilė".

ARMENIŲS KINO STUDIJA kuria karo laikus vaizduojantį filmą "Kareivis ir dramblys", kuriame pagrindinį moters vaidmenį atlieka Vilniaus jaunimo teatro aktorė Laima Štrimitaitytė.

VILNIAUS "LELĖS" TEATRAS su S. Michalkovo pjesė "Trys paršiukai" lankėsi Gargžuose. Jo du spektaklius rajoniniuose kultūros namuose stebėjo beveik tūkstantis vaikų ir moksleivių.

V. Kst.

Lietuvių Tautodailės Institutas

Š.m. spalio 1 d. dailininkų A. ir A. Tamošaičių ūkyje prie Kingstono, Ont., įvyko visuotinis Lietuvių Tautodailės Instituto narių susirinkimas, kuriame po ilgesnių svarstymų buvo priimtas LTI statusas, išrinkta taryba iš 20 asmenų, valdyba iš 5 ir revizijos komisija iš 3 asmenų. Tarybos pirmininke išrinkta A. Tamošaitienė, vicepirm. A. Paškevičius ir sekr. V. Trečiokas; valdybos pirmininku — L. Balsys, vicepirm. A. Vaitonienė, išd. V. Matulaitis, sekr. A. Jucienė, informacijos vadove Ir. Miklejohn, kuratorium A. Tamošaitis ir švietimo vadove I. Lukoševičienė; revizijos komisijos pirmininku — I. Adomavičius, nariais — Sig. Kazlauskas ir L. Senkevičienė.

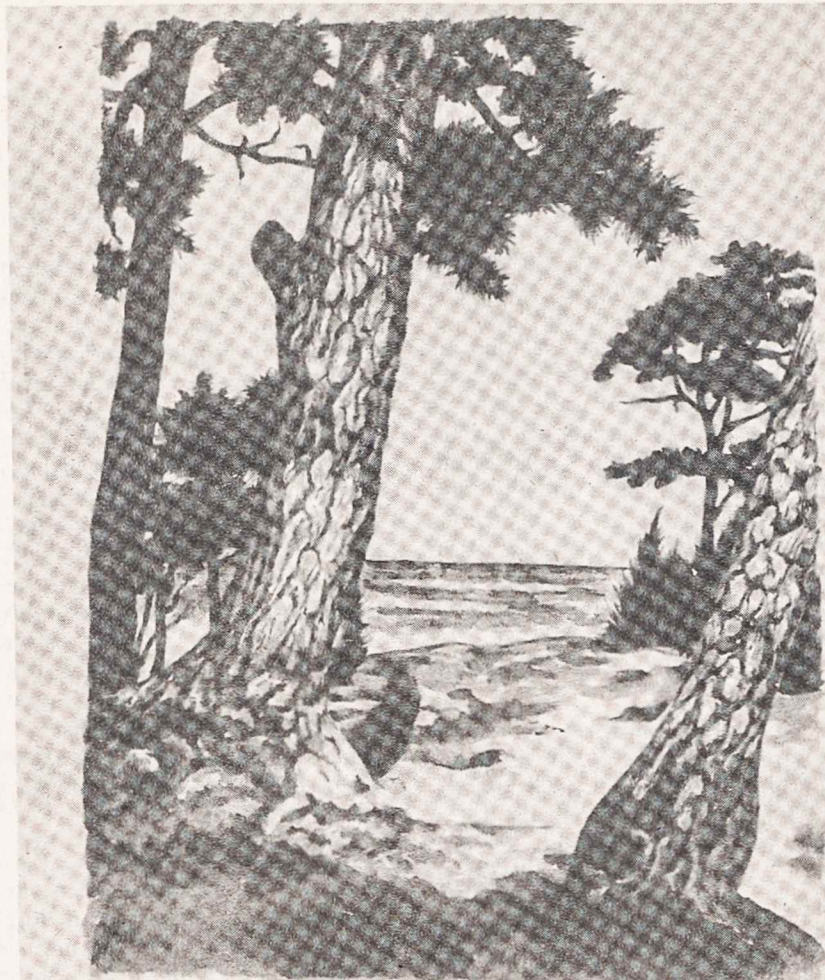
LTI yra kultūrinė organizacija, siekianti apjungti tautodailės mėgėjus. Tiksluose yra užsibrėžta rinkti, tirti ir saugoti senąjį lietuvių liaudies meną, kurti bei puoselėti naująją lietuvių tautodailę. Taip pat numatyta tirti ir kitų tautų laimėjimus tautodailėje.

Jau dabar yra numatyta rinkti muzėjinę lietuvių liaudies vertybes, rengti kilnojamas parodas visuose didesniuose lietuvių gyvenamuose centruose ar vietos muzėjuose, teikti plačią informaciją visuomenei, ypač mūsų priaugančiai kartai, steigti liaudies meno mėgėjų būrelius, kurie puoselėtų naująją lietuvių tautodailę. Jiems bus rengiami kursai bei teikiamos instrukcijos pagal atskiras meno rūšis.

V. Matulaitis

SOFIA PACEVICIENE prie savo keramikinių kūrinių Toronte. Šiuo metu ji baigė keramikos kursą George Brown kolegijoje. Priklauso "Ontario Potter's Draugijai" ir "Potter's Studio" institucijai. Jos darbų paroda rengiama mažojoje Anapilio salėje spalio 29-30 d.d.

IRENOS BALCIŪNAITIS-SIMONĖLIENĖS gamtovaizdis. Ši dailininkė yra baigusi Kauno Taikomosios Dailės Instituta. Kanadoje dirba jau 20 metų tekstilės apipavidalinimo srityje. Debiutinę jos paveikslų parodą Toronte-Missisauge rengiama mažojoje Anapilio salėje spalio 29-30 d.d.

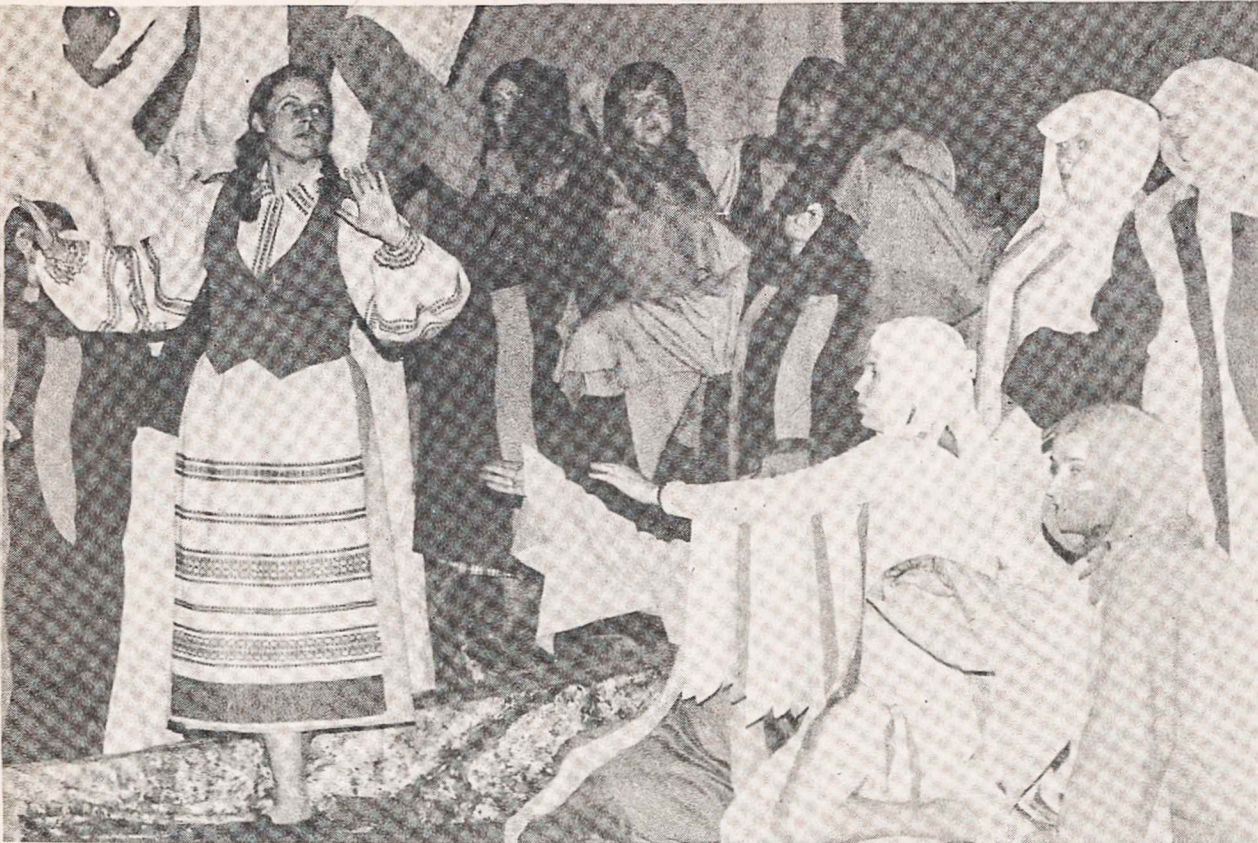
Atsiųsta paminėti

Vladas Juodeika, DIDŽIOJI ILIJA. Marksizmas teorijoje ir tikrovėje. Pirmas tomas. Autoriaus leidinys. Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė. So. Boston, Mass. 1978, psl. 720. Kaina — \$15. Gaunamas: Mrs. A. Pažiūra, 1284 Live Oak Dr., Anaheim, Ca. 92805, USA. Čekius rašyti "Book Fund".

Kostas Ostrauskas, CICINSKAS. Drama ir dvi mikrodramos. Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Tiražas — 600 egz. Čikaga 1977, psl. 101.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA No. 15. Translation Editor: Rev. Casimir Pugevičius. Išleido 1977 m. Lietuvių Katalikų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

PASAUOLIO LIETUVIS nr. 34(97), rugsėjis. PLB valdybos leidžiamas žurnalas, redaguojamas Br. Nainio. Gaunamas pas administratorių St. Džiugą, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Solistė AUDRONĖ SIMONAITYTE-GAIŽIŪNIENĖ "Kūlgrindos" Elytės vaidmenyje Čikagoje

Naujųjų laikų Lietuvos istorija

Pirmasis tomas Prano Čepėno rašomos Lietuvos istorijos

J. Jakštas

K. Griniaus Fondas (L. Šmulkštys) apie 1960 m. pradėjo kelti nepriklausomos Lietuvos istorijos išleidimo reikalą. Klausimas, rodos, buvo pajudintas spaudoje, ir tuo reikalu kalbinti kairie istorikai. 1966 m. sumanymas pradėtas įgyvendinti, kai Griniaus Fondo valdytojai "įkinkė" Pr. Čepėną istorijos rašymą organizuoti. Jis tuojau sudarė planą ir kvietė bendradarbius jam vykdyti. Buvo sutelkti bene 8 bendradarbiai, bet redaktorius negalėjo tam darbui tuojau atsidėti. Jis tuo metu buvo įsipareigojęs parengti sukaitytinį Lietuvos universiteto leidinį, kuris turėjo pasirodyti 1972 m. Darbas labai didelis. Reikėjo surasti daug bendradarbių ir suteikti nemažai medžiagos. Redaktorius Čepėnas išbuvo pasinėrus universiteto leidinio rengime eilę metų, nes veikalas buvo išspausdintas 1972 m. (faktinai, berods, vėliau). Be to, jis prisidėjo prie kitų leidinių redagavimo: K. Ališausko "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės", J. Poželos ir K. Musiekio atsiminimų.

Pr. Čepėnas neužmiršo ir pasiimtos istorijos redagavimo. Štai 1970 m. XI. 10 jis viename laiške rašė: "Kai tik šis darbas (t. y. apie Lietuvos universitetą) baigsiu, tada visu įjūrimu kibsiu į uždėtą istorijos redagavimą". Tačiau aplinkybės redaktoriui taip susidėjo, kad jis ne-kibo į užsimotą darbą. Kodėl ne-kibo, vėliau paaiškino. Jis 1976. I. 2 laiške rašė: "... su dr. K. Griniaus Fondu tik 1970 m. pa-baigoje oficialiai susitariau pa-rengti ne "Nepriklausomos Lie-tuvos istoriją", bet "Lietuvos naujųjų laikų istoriją".

Iš pat pradžią galbūt Pr. Čepėnas planavo rašyti "priešne-priklausomybinės" istorijos vie-ną tomą, nes dar 1973 m. kal-bėjo apie du Lietuvos istorijos tomus. Dirbant, matyt, kaip daž-nam autoriui atsitinka, susidarė medžiagos gausa, ir darbas išpli-to iki trijų tomų.

Tuo būdu mūsų gerbiamas is-torikas, pasiėmęs 1966 m. reda-guoti kolektyvinę "Nepriklausomos Lietuvos istoriją" ir para-šyti jos pirmą dalį nuo 1900 (ar 1905 m.) iki 1915, ilganiui per-siorientavau. Iš redaktoriaus ta-po autoriui apsiurbėtos trito-mės naujosios Lietuvos istori-jos. Pirmą jos tomą jis pateikė skaitytojams lygiai po 9 metų nuo užmojo pradžios. Per tą lai-ką jis atliko dar keletą svarbių ir ilgo laiko pareikalavusių re-daktoriškų darbų.

Paika būtų nepripažinti au-toriui gero pagrindo jo persiorien-tavimui. Dabar pasirodžiusio veikalas pirmas tomas aiškiai ro-do, kad jo būta išgilinta, išgy-venta į laikus, kai Lietuva buvo rusų valdžioje. Matyt, jo nuo se-niau sekta aną laikotarpį lietusi literatūra ir iš jos kaupta me-džiaga jo istorijai. Istorikas Čepėnas panaudojo pasitaikiusią progą jai rašyti, ir štai dabar tu-rime veikalą — "Naujųjų laikų Lietuvos istorija", I tomas (1977).

Didelės erudicijos veikalas

Veikalas stebina pirmiausia skaitytoją nuorodų gausa. Auto-rius pats apie jas pratarmėje kalba: "Ši veikalą rašydamas, esu apščiui panaudojęs istorinės literatūros... Tarp panaudotos

literatūros yra nurodyta nemaža jau išspausdintų aprašomojo lai-kotarpio pirminių šaltinių". Tenka tiesiog stebėtis, kad pir-minių šaltinių tarpe yra nemaža senų leidinių, išleistų dar pra-ėjusiame amžiuje ir šiame kraš-te sunkiai pasiekiamų. Auto-riaus išsiringumą pasiekti pir-minius šaltinius ypačiai rodo jo senų lietuvių periodinių lei-dinių, kaip "Aušros", "Varpo", "Ūkininko", "Vilniaus Žinių" ir kitų panaudojimas.

Šalia pirminių šaltinių nuoro-dose figūruoja ir didelis litera-tūros margumynas. Ruošdamas šį veikalą, autorius turėjo būti, kaip amerikiečiai sako, "omni-vorous reader", kad galėtų tą literatūrą įsisavinti ir panaudo-ti labai preciziškai, su visa kny-gų metrika. Iš gausaus šaltinių ir literatūros bagažo autorius stropiai kabina jo gabaliukus prie tekste pasitaikančių svar-besnių teiginių, juos tuo būdu pagrįsdamas. Mūsų gerbiamas autorius laikosi skrupulatiškų istorikų taisyklės: nieko netvir-tinti, ko negalima pagrįsti tie-sioginiais ar netiesioginiais šal-tiniais. Tad veikalas išėjo stip-riai dokumentuotas.

Tematinis veikalo planas

Sio pirmo tomo "Naujųjų lai-kų Lietuvos istorijos" rėmai 1795-1915 m. beveik išsitenka XIX a. Tas amžius istoriko lai-komas istoriniu vienetu. Jis ne-dalijamas į laikotarpius, kaip el-giamasi laikantis chronologinio medžiagos paskirstymo. Pagal pasirinktą tematinį metodą mū-sau autorius išsirenka iš XIX a. 11 temų: Lietuvos gyventojų lenkinimas, Lietuva Rusijos val-džioje (geriau būtų pavadinus "Administracinis rusų aparatas"), rusinimas, katalikų ir pr-avoslavų Bažnyčios Lietuvoje, švietimas, spaudos draudimas, tautinis lietuvių atgimimas, po-litinės lietuvių partijos, rusų-japonų karas, 1905 m. revoliu-cija Rusijoje ir Lietuvoje, Ru-sijos valstybės "dūma" ir Lie-tuva.

Pirmieji du skyriai gali būti laikomi įvadiniais. Vienas jų "Tauta istorijoje" yra palaidų minčių pynė apie tautas ir spe-cialiai apie XIX a. reikštas pa-žiušias į lietuvių tautą. Antras skyrius "Lietuvos gyventojai" yra demografinis, kur apžvelgia-mos daugiau pagal statistikos duomenis be lietuvių dar ir kitos Lietuvos krašto tautybės is-torijos perspektyvoje.

Du paskutiniai skyriai jau iš-krenta iš tematinės veikalo schemos. Jie priklauso chrono-loginei istorijai, nes skirti pas-kutiniam rusų valdžios dešimt-mečiui (1905-1915). Autorius ap-žvelgia jį iš materialinės ir dvasinės pusės, kalbėdamas apie jo ūkį ir kultūrinę veiklą.

Pastabos apie dėstomas temas

Visai suprantama lietuviu au-toriaus pasirinktoji pirmoji dė-s-tymo tema "Lietuvos gyventojų lenkinimas". Juk tai fatališkas Lietuvos istorijos reiškinys, lė-męs mūsų tautos buiti ilgus šimtmečius ir palikęs dar iki šiol nevisai išdilusius pėdsakus. Kadangi lenkybė buvo taip gi-

liai įsismelkus į mūsų tautą, tai būtų buvę pravartu pažvelgti į ją iš platesnės istorinės per-spektyvos. Iš josios žvelgiant, galima buvo aiškinti, kad lenky-bė atėjo į Lietuvą kartu su va-karietiška krikščionybe ir buvo šiosios palydovė. Lietuva iš pat pradžią gavo lenkiškos formos krikščionybe su lenkiška bažny-tine hierarchija, su lenkais ku-nigais. Bažnyčia pasidarė vaka-rietiškos - lenkiškos kultūros transmisija Lietuvoje. Jos len-kinimas todėl per bažnyčią pir-miausia vyko.

Mūsų autorius, neišeidamas iš XIX a. tyrinėjimo ribų, ap-žvelgia tik per tą amžių pasireišk-usias lenkinimo pastangas Lie-tuvoje ir atgimstančios lietuvi-bės pasipriešinimą joms. Trijų svarbesnių poskyrių pavadinimai, prasidedantieji žodžiu "ko-vos", rodo šio pirmo skyriaus pobūdį.

Skyriuje "Lietuva Rusijos valdžioje" liečiami trys dalykai: administracinis suskirstymas, valdžios aparato organizacija ir taikyti įstatymai bei luomai. Manding, autorius priskaito per daug luomų Rusijos imperijoje, kai be bajorų dar luomais laiko ir pravoslavų dvasininkus, ir miestiečius, ir valstiečius, ir net darbininkus (96 p.). Rodos, Ru-sijoje oficialiai gyventojai buvo skirstomi trimis luomais (soslo-vie): bajorai (dvoriane), miestie-čiai ir valstiečiai.

Skyrius "Katalikų ir pravo-slavų bažnyčia Lietuvoje" galė-jo būti padalintas. Kiek trumpiau dėstoma Pravoslavų Bažnyčios privilegijuota padėtis pa-lyginti su Katalikų Bažnyčios būkle, jos varžymai iš valdžios pusės. Ypačiai pabrėžiama visur pravoslavėjimo, rusinimo ten-dencija.

Ilgame skyriuje "Švietimas" apžvelgiamos pirmoje eilėje pradžios mokyklos. Jos buvo ru-siškos ir skirtos kraštui rusinti bei pravoslavinti. Mokyklų isto-rija, po trumpos jų padėties už-uominos XIX a. pradžioje, pra-dedama nuo Muravjovo laikų, tęsiama iki 1905 m. ir net po jų. Operuojama lentelėmis, kurių pateikiama per visą skyrių net 17, ir dar statistikos duomeni-mis. Be pradžios mokyklų, apie kurias plačiausiai kalbama, lie-čiamos ir augštesnės, mokytojų seminarijos, gimnazijos ir ke-turklasės (aplenktos kairur bu-vusios dviklasės).

I mokyklų istoriją įterptas ir ypatingas poskyris (10) "Aukštai-sis mokslas ir lietuvių studentija". Padaroma ekskursija į rusų universitetus ir pakalbama apie lietuvių studentiją juose. Šia proga užsimenamas V. Kapsu-kas ir apie jį originaliai pakal-bama. "Idomu pastebėti, kad iki 1905 m. V. Kapsukas - Mickevi-čius buvo ataklus lietuvis, ku-vojęs su Maskolija (kaip jis ta-da vadindavo Rusiją) ir uolus Lietuvos nepriklausomybės skel-bėjas. Jis buvo didelis dr. Vinco Kudirkos gerbėjas. Kadangi Ku-dirkos slapyvardis buvo Kapsas, tai jis, jausdamasis menkesnis už Kudirką, pasiėmė ir sumažin-tą slapyvardį "V. Kapsukas" (204 p.). (Bus daugiau)

J. BURKAS

"Du dvasinių būtybių pasauliai",

444 psl. knyga, užsisakyti: S ū d u v a, 809 Ramble St., Hot Springs, AR, 71901, USA. K a i n a : JAV \$8.50.

R. Cholkas & Co. Ltd. Realtor REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

HIGH PARK-BLOOR, šurkščiu plytų 7 kambarių atskiras namas; centrinis planas, platus privatus įvažiavimas su pristatytu šalia garažu; kaina sumažinta \$10.000 dėl skubaus pardavimo; sklypo prieškis — 67 pėdų.

PRINCE EDWARD DR.-BLOOR, gražus, didžiulis 7 kambarių vienaauštis (bungalow); centrinis šaldymas, užbaigtas rūšys su atviru židiniu; gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; viena atvira skola.

HIGH PARK BLVD., didžiulis 15 kambarių, atskiras namas; vandeniu-alyva šildomas; privatus įvažiavimas; apie \$40.000 įmokėti, viena atvira skola.

JANE-BLOOR, dvibutis; prašoma kaina tik \$82.000; didelis kiemas, garažas, netoli Bloor, 5 kambariai pirmame aukšte.

SWANSEA, atskiras 7 kambarių namas; prašoma kaina tik \$60.500; reikalingas remontas; netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, 5 kambarių vienaauštis (bungalow); garažas su privačiu įvažiavimu; vandeniu-alyva šildomas; netoli Bloor, prašoma kaina \$69.900.

KINGSWAY, atskiras 5 kambarių vienaauštis, (bungalow); alyva šildomas; privatus įvažiavimas; prašoma kaina \$65.900, mažas įmokėjimas.

INDIAN RD.-BLOOR, 10 didelių kambarių, atskiras namas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

WINDERMERE-BLOOR, sumažinta kaina iki \$65.000; atskiras 7 kambarių namas; garažas; reikalingas remontas; netoli Bloor; skubus pardavimas.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 535-1584

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų.....8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas.....9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas.....7%
	depozitų-čekių s-tas.....6%
Ketvirtadieniais 10-8	
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines.....9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto.....9¼%
	investacines.....10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lėpos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliktame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Žymusis krepšininkas Modestas Paulauskas, ilgametis Sovietų Sąjungos rinktinės žaidėjas ir jos kapitonas, atsisveikino su krepšinio aikšte, pasilikdamas tik trenerio pareigas. Šia proga spalio 14 d. Kauno sporto halėje įvyko krepšinio rungtynės tarp "Žalgirio" ir sovietų krepšinio rinktinės, kurioje paskutinį kartą žaidė M. Paulauskas. Rungtynės laimėjo Sovietų Sąjungos rinktinė 115:110. Sovietų krepšinio federacijos pirm. V. Kovalis iš krepšinio žaidimų pasitraukiančiam M. Paulauskui įteikė auksiausią žymenį — "Už nuopelnus kūno kultūrai ir sportui", vilnėdžius auksiausios tarybos prezidiumas jam suteikė nusipelnusio kūno kultūros ir sporto darbuotojo garbės vardą. M. Paulauskų sveikino jo sportinių kovų bičiuliai ir visuomenės atstovai. Lietuviai krepšininkai, žaisdami Sovietų Sąjungos rinktinės sudėtyje Europos pirmenybėse, yra laimėję 16 aukso medalių: keturis medalius — M. Paulauskas, po tris — S. Butautas ir J. Lagunavičius, po du — K. Petkevičius ir A. Lauritėnas, po vieną — V. Kulakauskas ir S. Stonkus. Bronzos medalius iš Europos krepšinio pirmenybių parsivežė — M. Paulauskas, K. Petkevičius, S. Lauritėnas ir S. Stonkus. Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinėje, kuri 1947 m. laimėjo Europos čempionatą, žaidė net keturi lietuviai — S. Butautas, V. Kulakauskas, V. Lagunavičius, K. Petkevičius. Dabartinėje Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinėje, kurią baiginiame Europos žaidynių susitikime Belgijoje 74:61 rezultatu įveikė Jugoslavija, nėra nė vieno lietuvių.

Klasikinių imtynių varžybose Vilniuje įėgas išbandė R. Vokietijos, Lenkijos ir Lietuvos stiprioliai. Atskirų svorio kategorijų laimėtojai: vokiečiai D. Hinzas, šiaulietis S. Songaila, lenkas M. Sidorovičius, kairniečiai V. Germanavičius ir K. Raškevičius, vokiečiai R. Tymė ir J. Levermanas, kairniečiai A. Ušelis, klaidėdėti V. Jurska, lenkas A. Marcinikas. Kartu buvo prarastos ir Lietuvos taurės varžybos, kurias laimėjo Klaipėdos komanda.

Sąjunginės "Dinamo" draugijos akademinio irklavimo varžybos įvyko Kijeve. Aukso medalius laimėjo aštuonvietės ir porinės dvivietės lietuvių valtyų. Pirmąją vadovavo rylinkas A. Čikotas, dvivietėje irklavo D. Lukošius ir A. Čikotas. Sidabro medalį išlikovojo Lietuvos keturvietė be vairininko su rylinku A. Šatu. Lietuvos vyrams teko pirmoji vieta, tačiau bendroje komandų lentelėje jie užėmė tik VII vietą dėl Lietuvos moterų irkluočių nedalyvavimo. Kitos komandos į varžybas buvo atsivežusios ir moteris. Galutinį rezultatą sudarė vyrų ir moterų irkluočių surinkti taškai.

Sąjunginės "Dinamo" draugijos akademinio irklavimo varžybos įvyko Kijeve. Aukso medalius laimėjo aštuonvietės ir porinės dvivietės lietuvių valtyų. Pirmąją vadovavo rylinkas A. Čikotas, dvivietėje irklavo D. Lukošius ir A. Čikotas. Sidabro medalį išlikovojo Lietuvos keturvietė be vairininko su rylinku A. Šatu. Lietuvos vyrams teko pirmoji vieta, tačiau bendroje komandų lentelėje jie užėmė tik VII vietą dėl Lietuvos moterų irkluočių nedalyvavimo. Kitos komandos į varžybas buvo atsivežusios ir moteris. Galutinį rezultatą sudarė vyrų ir moterų irkluočių surinkti taškai.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kanados referendumui pravesiti. Atrodė, jis bus pradėtas svarstyti tik sekančių metų pradžioje. Lig šiol referendumo klausimu provincinis parlamentas yra gavęs 23 įvairių grupių pareiškimus. Kanados premjeras P. E. Trudeau federaciniam parlamente pranešė, kad jis planuoja naują įstatymą, pagal kurį bus leistas ir pravesamas referendumas, kad jis planuoja naują įstatymą, pagal kurį bus leistas ir pravesamas referendumas, kad jis planuoja naują įstatymą, pagal kurį bus leistas ir pravesamas referendumas.

Belgrado konferencijoje sovietų atstovas S. Kondrašovas puolė Kanadą dėl imigrantams taikomos diskriminacijos. Pasak jo, Sovietų Sąjungos vyriausybė yra gavusi laiškus iš emigrantų, teigiančių, kad jiems labai sunku susirasti darbo, kad jie yra diskriminuojami socialinės ir sveikatos draudos srityse. Jie netgi susilaukia fizinio grasinimų, jeigu atsisako įsijungti antisovietinėje veikloje. Tokiom pasakėlėm S. Kondrašovas bandė atskirti ir Kanados iškeltus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Jis, žinoma, nutylėjo esminį faktą, kad Kanados gyventojams nereikia jokių išvykimo vizų. Nesipirkę lėktuvo bilietų, jie bet kuriuo metu gali skristi Sovietų Sąjungon ir ten įsikurti. Tokių savanorių beviok nepasitaiko. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoje yra gausus būrys asmenų, norinčių išvykti pas savo gimines Kanadoje, bet vis negaunančių išvykimo vizų. Kanados užsienio reikalų ministerija turi ilgą tokių asmenų sąrašą. Jie neišleidžiami net ir tais atvejais, kai yra duotas oficialus sutikimas įsileisti juos Kanadon, kur jų laukia ir jiems stengiasi padėti gimines.

Tarptautinės moterų ir merginų rankinio varžybose Lvice susitiko Čekoslovakijos, Danijos, Jugoslavijos, Norvegijos ir Sovietų Sąjungos rinktinės. Stipriausios buvo abi sovietų rinktinės, patekusios į baigmę. Moterų rinktinę sudarė Montrealio olimpiados čempionės, kurių eilėse žaidė ir kaunietė A. Česaitytė. Apylygėje kovoje jos įveikė merginų rinktinę 16:15. Pastarojoje pasižymėjo vilnietė S. Mažeikaitė, pelniusi 8 įvarčius. Merginų rinktinėje žaidžia ir kaunietė G. Garšvinskaitė.

VYČIO ŽINIOS

Violeta Nešukaitytė, daugiau kaip 12 metų vyravusi Kanados ir JAV stalo tenise, galutinai atsisveikino su varžybiniu sportu. Pirmuosius žingsnius Violeta pradėjo Sv. Jono par. salėje prieš 15 metų. Tėvo Jono Nešukaičio vadovaujama, turėdama stiprią valią, greitai išliko į geriausių Kanados stalo tenisininkių gretas. 1965 m. būdama tik 14 metų, tapo Kanados moterų stalo teniso meistere. Nepaėjus nė vieneriems metams, tapo ir JAV moterų meistere — pirmoji užsienietė, laimėjusi šį titulą. Per visą savo žaidimo laikotarpį Violeta yra buvusi 10 kartų Kanados ir 4 kartus JAV moterų stalo teniso mesitė. Sešis kartus atstovavo Kanadai pasaulio pirmenybėse. Jos namuose sukurta maždaug tūkstantis laimėtų žymenų. Su raketė Violeta aplankė ne tik visą Kanadą ir Ameriką, bet ir Europą bei Aziją, įskaitant ir dabartinę Kiniją. Dabar, būdama 26 m. amžiaus, apsisprendė daugiau skirti dėmesio asmeniniam gyvenimui ir bent laikinai užmiršti stalo teniso raketę. Violetai ir toliau linkime gražių laimėjimų, nors ir ne už teniso stalo. Ilgai teks laukti, kol vėl susilauksime tokios iškilios sportininkės.

SALFASS suvažiavime, kuris įvyko spalio 15-16 d.d. Klevelande, aktyviai dalyvavo 5 vyčiai. J. Karpiš buvo pakviestas šiam suvažiavimui sekretoriauti. Suvažiavimo dienotvarkė buvo skirta daugiausia būsimų PLS Žaidynių klausimams spręsti. A. S.

Vitas Gerulaitis laimėjo "South Pacific" teniso turnyrą. Pasibaigus teniso profesionalų komandų lygos sezonui, Vitas vėl pradėjo varžytis atvirose turnyrose. Brisbane — Australijos teniso turnyre Vitas, išskirtas pirmuoju, laimėjo ne vien tik vienatę, bet ir vyrų dvejetą. Vieneto baigmėje Vitas Gerulaitis įveikė žinomą australietį Tony Roche 6-7, 6-1, 6-1, 7-5. Australiečių spauda išgyrė išbaigtą Vito techniką ir nepaprastą greitį. Vieneto ir dvejeo pergalės buvo įvertintos \$10,000 užmokesčiu. Šiuo metu Vitas varžosi Australijos vidaus patalpų teniso varžybose. Čia jis yra antruoju. Pirmasis šiose pirmenybėse yra Jimmy Connors. J. B.

Liberalų senatorius J. Marchandas, automobilio važiuojas iš Otavos aerodromo, buvo su laikytas RCMP policijos ir perduotas Gloucesterio policijai. Čia jis atsisakė pūsti į aparatą, atliekantį alkoholio analizę kraujuje. Policija jį apkaltino automobilio vairavimu neblaiviam stovyje, atmetimu privaromo patikrinimo sulaukityms įtartiems vairuotojams. Lapkričio 9 d. senatorius J. Marchandas turės atvykti į provincinį teismą. Būdamas Kanados transporto ministeriu, J. Marchandas 1975 m. susidūrė su kitu automobiliumi ir pabėgo iš nelaimės vietos. Vėliau jis teisinosi, kad nebuvo girtas, nors daug kam buvo kilęs rimtas įtarimas. Už pasitraukimą iš nelaimės vietos teismas J. Marchandą tada nubaudė \$200 ir kuriam laikui suspendavo jo leidimą automobiliumi vairuoti.

Policija Toronte suėmė penkis 21-24 m. amžiaus pašto tarnautojus ir juos apkaltino dolerių vogimu iš laišku. Vienam iš jų priklausiusiam automobilijai buvo rasti 68 laiškai su \$136. Dviejų dolerių banknotai su buvusiomis "Campbell Soup Co." vardu šios sriubos vartotojams už iš jų gautas nupirktų sriubos dėžučių etiketes.

Socialinio kredito vyriausybė Britų Kolumbijoje, atšaukus parlamento narius iš atotogų, priėmė specialų įstatymą, draudžiantį streikus esminių viešųjų paslaugų valdžios tarnautojams bei darbininkams. Įstatymo priėmimą padiktavo nelegalių laivų darbininkų streikas. Seniau streikai būdavo draudžiami tik sveikatos darbuotojams, ugniagesiams ir policininkams. Naujasis įstatymas galės būti nukreiptas prieš valdinius tarnautojus, dėl kurų streiko nukentė Britų Kolumbijos ekonomija ir gerovė.

• Kas aukojasi pinigam, jų neaukvoja geriem darbam

Ateitininkų žinios

Kas po kongreso? Prof. A. Maceina rašo kongreso leidinyje "Ateitininkų keliu", kad jis norėtų kreipti ateitininkų akis į kasdieninį trisus, kuris mūsų laukia, pasibaigus šventėms bei iškilimams. Tas kasdienybė įpareigoja visus ateitininkus nepamiršti savo įsipareigojimų, kuriems esame pasiryžę.

"Liudyti Kristų ir savąją tautą" tai nebuvo nukaltas šūkis tik oficialiai kongresui Klevelande. Tas savaitgalis daugiau buvo pasižiūrėjimas į save kaip organizaciją, kiek mes liudijame Kristų, kiek liudijame tautą. "Kas mes esame? Kokia mūsų aplinka? Ką turime veikti? Tie trys pagrindiniai Dovydaičio klausimai mums yra nemažiau aktualūs kaip 1911 m.

Be žmogiško šviesumo sunkiai įmanomas ir krikščioniškas šviesumas. Krikščioniškai suprastoję gyvyje dvasioje neatsiejamai yra susilydę trys momentai: a. religinio santykio su Dievu suintensyvinimas, b. dvasinių intelektualinių interesų išplėtojimas ir c. išsilaisvinimas iš mamonos "auksinės" vergijos (dr. J. Girnus "Ateitininkų keliu", psl. 106).

Skautų veikla

• Visi ruošimės dalyvauti "Šatrijos" ir "Rambynų" tuntų tėvų k-to rengiamame bazare - šokiuose lapkričio 12 d. Komitetas, vadovaujamas K. Sapočkino, jau eilę metų telkia pinigų skautiškai veiklai paremti. Išleisti bazare pinigai grįžta mūsų pačių vaikams.

• Spalio 15-16 d.d. Romuvoje priešžiemio paruošimo darbuose dalyvavo: P. Barakauskienė, V. Barakauskaitė, A. Grybas, V. Keturakis, B. Saplys, V. Savickas, V. Sendžikas, V. Turūta ir A. Vasiliauskas. Ačiū talkininkams, o ypač šeiminiškams už puikų maistą.

• Vilkiukų dr-vės žimos veiklą pradėjo spalio 17 d. sueiga. Dr-vėn įstojo D. Ross ir T. Jonys. Geram orui esant dr-vė iškylaus spalio 29 d. High Parke po Maironio mokyklos pamokų. Draugovę globoja O. Balsienė, draugininkas — G. Senkevicius.

• Mindaugo dr-vės sueiga — lapkričio 7 d., 7 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje.

• Juozo Lukšos - Daumanto ir Romo Kalantos minėjimui rengti skautininkų-kių k-tas spalio 18 d. užbaigiamame posėdyje nutarė paskirti \$450 vykstantiems į Australiją iš Toronto 9 skautams-tėms.

• 1978 m. kovo 12 d. Lietuvių Namuose — dr. J. Basanavičiaus minėjimas. Dalyvaus akt. Henrikas Kačinskas ir "Volungė". Č. S.

• A.a. Juozo Lukšos - Daumanto ir Romo Kalantos atminimui Lietuviškos Skautybės Fondui aukojų po \$50: A. Firavičius, A. Skrebūnas; \$40: V. Montvilas; \$33: J. A. Arštikačiai; po \$20: J. A. Puteirai, J. Gustainis; po \$10: M. Abramaitis, P. Sturmas, L. Cesėkėnė, V. Narkevicius, U. Bleizgienė, B. Saplys, M. Meiliūnas, V. Streitas, dr. A. Valadka, dr. Barkauskas, B. Stalioraitis, K. B.; po \$5: I. Meiklejohn, K. M. Juzumas, V. Pazukaitė, A. Mašalas, V. Meiliūnienė, A. Kazlauskas, O. Kirvaitienė, P. Gulbinskas, G. V. Morkūnai, P. Stupis, V. Petraitis, Aug. Kuolas, A. Venslovaitis, A. Simkeviciene, J. Petrasukas, V. Anyšienė, E. Jankutė; \$30: J. Urbonas; po \$2: O. Rinkevicius, H. Chvedukas. Trys pavardės neišskaitomos. Iš viso suaukota \$431.

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

Namų, sklypų

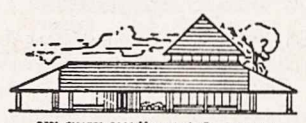
įsigijimo, bei kitais investavimo reikalais PIETVAKARIŲ FLORIDOJE mielai patarnaus EDA BRAZENIENE. Kreiptis: Eda Brazenas, Realtor-Associate, Ben L. Cunliff, Jr., Realtor, 4839 Palm Beach Blvd., Ft. Myers, Fla. 33905, USA. Tel. (813) 694-2168 įstaigai, 694-5779 namie.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prie Lietuvių Namų) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gausami kontakto lęšiai (contact lenses).

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaauštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėjimas.

NETOLI PRISIKĖLIMO parapijos šventovės keturbutis. Gražūs, erdvūs butai po 4 kambarius. Alyva šildomas. Keturi garažai. Nėdelis įmokėjimas ir viena atvira skola.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, prabangus vienaauštis ant didelio sklypo, 4 miegamųjų; 3 modernios prausyklos, nauji kilimai. Prašoma kaina tik \$89.000. Vertas daug daugiau.

QUEEN-CALENDER, atskiras plytų namas per 3 augštus; 3 modernios virtuvės ir prausyklos, gerame stovyje su visais įrengimais. Testamentinis palikimas. Prašo tik \$55.000.

QUEEN-COWAN, 12 kambarių, vienaauštis, 4 butus; privatus įvažiavimas. PARDUOTAS kaina \$59.900.

VARSITY-DUNDAS, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000.

WESTON RD.-EGLINTON, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR — PARDUOTAS 15 metų senumo. Vandenių - alyva šildomas. Geroji vieta ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869

A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7½% už spec. taupymo sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 18 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš žiurkės vilnos, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skombinti (collect)
Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

VELINIŲ PROGA tradicinis lietuvių kapinių lankymas įvyks spalio 30, sekmadienį, 3 v.p.p. Mišios bus atnaušintos kapinių koplyčioje. Po pamaldų bus pašventinami nauji paminklai, kuriems pamatai jau išlieti. Prašoma automobilius palikti Anapilio autoaikštėje. Prieš ir po pamaldų Anapilio salėje bus paruošti užkandžiai.

Grįžtama į standartinį laiką spalio 30, sekmadienį. Primenama — išvakarėse pasukti laikrodžių rodyklę vieną valandą atgal.

KLB dvidešimt penkerių metų veiklos sukaktis bus iškilmingai paminėta specialiu pokyliu spalio 30, sekmadienį, 6 v.v., Toronto Liet. Namuose. Meninę programą atliks garsieji smuikininkai Danutė ir Juris Mazurkevičiai, akompanuojami pianisto Jono Govėdo (smulčiau — žiūr. skelbimą). KLB krašto tarybos suvažiavimas įvyks spalio 29 d. "New Port Towers" viešbutyje (15 Stavebank Rd., South, Mississauga, Ont. Tel. 278-5238).

Salpos grupės "Daina" susirinkimas įvyks lapkričio 2, trečiadienį, 7.30 v.v., pas narę B. Žiobiene, 8 Bralorne Cr. Tel. 762-4523. Visos narės ir prijaunčiančios kviečiamos dalyvauti.

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas Lietuvių Namuose lapkričio 5 d., 12 v., šaukia pensininkų klubų atstovų suvažiavimą; dalyvauti kviečia ir visus klubų narius. Bus aptariami bendrieji reikalai.

Simpoziumą apie imigrantų vaikus ir religiją rengia Toronto un-to teologijos fakultetas lapkričio 16, trečiadienį, 9.45 v.r. — 4 v.p.p., Sv. Mykolo kolegijos Brennan salėje (50 St. Joseph St.). Kalbės sociologai ir teologai. Simpoziume dalyvauti skatina vysk. A. Ambrozic, Toronto kat. arkivyskupo pagalbininkas.

"T. Žiburių" vadovybė reiškia nuoširdžią padėką Antanui Aulinskui ir Vladiui Paluliui už nemokamai atliktus profesinius darbus spaustuvėje ir administracijoje, o pramonininkui J. Bumeliui — už dovanotą specialią medžiagą.

Daugiakultūrų teatrų festivalį ir šiais metais rengia Ontario Multicultural Theatre Association, jungianti apie 40 tautinių grupių. Siemet festivalyje dalyvaus 20 teatrinių vienetų. Festivalis prasidės spalio 29, šeštadienį, 3 v.p.p., I. Horovitz pjese "The Primary English Class". Festivalis iki lapkričio 20 d. bus St. Lawrence Centre, o nuo lapkričio 20 iki gruodžio 2 — Alladin teatre (2637 Yonge St.).

Festivalyje dalyvaus ir R. Andre vadovaujamas "New Canadian Theatre", kuris 15 metų sukakties proga lapkričio 6 d., 7 v.v., pakartos Jan van Druten veikalą "I Remember Mama". Jame vaidins ir Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

Mūsų "Aitvaras" dalyvaus festivalyje su S. Pilkos komedija "Žemės rojus" lapkričio 26 ir 27 d.d., 8.30 v.v., "Alladin" teatre.

Hamiltono "Aukuras" festivalyje vaidins A. Rūko komediją "Bubulis ir Dundulis" gruodžio 3 ir 4 d.d. "Alladin" teatre. Rengėjai tikisi, kad lietuvių susidomės šiuo festivaliu, ypač lietuvių veikalais, ir gausiai dalyvaus.

Augstesnieji Lituanistiniai Kursai Toronto pradėjo darbą spalio 4 d. su 56 studentais.

Džiugu, kad kreipimasis į tuos, kurie lietuviškai nemoka, buvo gerai išgirstas. Toje grupėje yra net 22 studentai. Kiek blogiau išėjo su šeštadieninės mokyklos abiturientais. Iš 43 mokinių, baigusių X skyrių, tik 11 atėjo į XI kursų klasę. Nauji studentai į abi kursų grupes (t.y. užskaitų grupę ir pradedančiųjų grupę) dar priimami. Taip pat priimami ir laisvi klausytojai, kurie galėtų pasirinkti savo nuožiūra jiems patinkančią kursą, o studentai, baigę 13 klasių, galėtų gauti ir XIII klasės lietuvių kalbos užskaitą, jeigu jiems jos reikėtų.

Toronte esanti **SALFAS** vadovybė praneša, kad praėjusiam sporto darbuotojų suvažiavime Klevelande spalio 15-16 d.d. nutarta įsijungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę panašiomis sąlygom, kaip PL Jau-nimo Sąjunga.

Baltiečių balius, ruoštas spalio 14 d. "Hilton Harbour Castle" buvo gana sėkmingas — dalyvavo apie 300 asmenų. Lietuvių buvo tik apie 30. Jų tarpe matėsi gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, KLB pirm. J. R. Simanavičius ir kt.

Karalienės Elzbietos II priėmimo Otavoje, parlamento rūmose dalyvavo gana daug tautinių grupių atstovų iš visos Kanados. Iš viso tame priėmime dalyvavo apie 250 asmenų. Lietuviams atstovavo KLB pirm. J. R. Simanavičius. Kviestiniams svečiams buvo rezervuota speciali vieta arenoje, kurioje buvo susirinkę mokyklų mokiniai.

KLB pirm. J. R. Simanavičius persikėlė į naują butą. Naujasis adresas: 614 Tedwyn Dr., Mississauga, Ont., L5A 1K2. Tel. 275-3134.

Prof. Augustino Voldemaro 35 metų mirties sukaktis paminėta spalio 23 d. L. Namuose. Pagrindinę kalbą pasakė Stp. Jakubickas. Taip pat kalbėjo svečiai iš Čikagos p. Dirks, jn. Dalyvavo apie 150 asmenų. Rengė Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio organizacija.

Kun. Placidas Barius, OFM, buvęs ilgametis Priskėlimo par. klebonas, L. Vaitiekūnaitis ir R. Kulavio jungtinių progų lankėsi Toronte; dalyvavo jaunavedžių jungtinių apeigose ir vestuviniame pokilyje pasakė turiningą sveikinimą kalbą. Jis gyvena Brooklyne liet. pranciškonų vienuolyne, dirba sielovadoje ir talkina spaus-tuvėje.

Sėkminga buvo jaunos dail. Danguolės Stončiūtės - Kuolienės paroda, surengta Priskėlimo Parodų salėje spalio 22-23 d.d. Ją aplankė gana daug tautiečių, kurių nevienas išsigijo dailininkės paveikslų.

Baltiečių Moterų Taryba Kanadoje spalio 16 d. paminėjo 25 metų veiklos sukaktį Estų Namuose. Minėjimą pradėjo pirmininkė estė E. Aruja. Išsamesnę kalbą pasakė H. Ozolins, BMT pirmininkė iš Niujorko. Gan gausu buvo sveikinimų žodžių ir raštu. Meninėje dalyje latvė N. Bulmanis paskambino porą dalykėlių arfa, estė T. Norheim padainavo 3 daineles. Lietuvėms atstovavo dainos vienetas "Volungė" ir padainavo 3 daineles. Susirinkusieji buvo pavaišinti kava. Svečių tarpe matėsi ir kanadiečių. Lietuvių buvo labai mažai.

Jurgis Astronskas spalio 15 naktį prie Lietuvių Namų buvo sužeistas pravažiuojančio automobilio. Matę įvykį prašomi pranešti Juozui Stalioraičiui tel. 762-2407.

P A D Ė K A
Nuoširdi ir labai reikalinga talka buvo viena pagrindinių priežasčių, kad Juozo Lukšos - Daumanto ir Romo Kalantos mirties sukaktį minėjimas - koncertas bei Br. Kvikiio paroda "Kovojojanti Lietuva" praėjo su dideliu pasisekimu.

Už atnašautas išvakarių šv. Mišias dėkojame T. Augustinui Simanavičiui, OFM, T. Barnabui Mikalauskui, OFM, kun. klebonui Petriui Azubaiui; už pamokslą kun. Boleslovui Pacevičiui; už pamaldas savoje šventovėje kun. Algiiui Žilinskui; už giedojimą — "Volungei"; už kanklių garsus sktn. Stepo Kairio muzikiniui vienetai; minėjimo - koncerto programos atlikėjams — poetui dr. Henrikui Nagiui, dr. Nijolei Lukšienei, akt. Elenai Kudabienėi, sol. Dainai Mongirdaitei; už svečių priėmimą ir globą — dr. Onai ir Jonui Gustainiams, dr. M. ir J. Uleckams, F. Skriniskienei; už straipsnius spaudoje — Pr. Alšėnui; už talką minėjimo metu — O. Indrelienei ir E. Stepaitynei; už geles — J. A. Arštikačiams; už pagalbą bei patarimus — Lietuvių Namų vadovybei ir pareigūnams; visiems gausiems svečiams už dalyvavimą, aukas Skautybės Fondui ir pareikštus gražius atsiliepimus. Ačiū visiems!

Toronto skautininkų-kių ramovės

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vėžamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Stambaus veikalo sutiktuves

Spalio 23 d. Priskėlimo salėje Toronto ateitininkai sen-draugiai surengė monografijos "Pranas Dovydaitis" sutiktuves. Iš Bostono atskridęs "Lietuvių Enciklopedijos", "Aidu" žurnalo red. ir minėtos monografijos autorius dr. Juozas Girmius kalbėjo ne tiek apie patį veiklą, kiek apie išėjimo lietuvių jaunimą dovydaitinę perspektyvoje. Remdamasis anketų duomenimis, jis nušvietė esamą būklę ir kėlė reikalingą stipriau susirūpinti jaunimu. Pasak jo, esamas problemos turėtų spręsti pats jaunimas. Vi-durinė karta esą dingio iš lietuviškos veiklos. Reikia tad stengtis neprarasti ir dar vienos kartos. Gerai, kad jaunimas šoka, dainuoja, bet blogai, kad tuo

KLB Toronto apyl. valdybos posėdis įvyko spalio 17 d. Anapilyje. Nutarta lapkričio 15, antradienį, 7.30 v.v., Lietuvių Namuose šaukti naujai išrinktos apyl. tarybos ir organizacijų atstovų susirinkimą. Jame valdyba padarys pranešimus apie atliktus darbus, apie pavar-sų įvykusį Karavaną ir t.t. Bus svarstomas rengimas su-kaktutinės Vasario 16 šventės (60 metų sukaktis) ir kiti klausimai. Sekantis valdybos posėdis — lapkričio 1 d., 7.30 v.v., Liet. Namuose.

Iš Floridos lankėsi Toronte ir "T. Žiburiuose" p. Karnienė, gyvenanti St. Petersburg. Lydimas p.p. Šarūnų, ji aplankė visą eilę lietuvių institucijų. St. Petersburg jį aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje ir sėkmingai dirba kaip nuosavybių pardavėja.

Iš Floridos lankėsi Toronte ir "T. Žiburiuose" p. Karnienė, gyvenanti St. Petersburg. Lydimas p.p. Šarūnų, ji aplankė visą eilę lietuvių institucijų. St. Petersburg jį aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje ir sėkmingai dirba kaip nuosavybių pardavėja.

Iš Floridos lankėsi Toronte ir "T. Žiburiuose" p. Karnienė, gyvenanti St. Petersburg. Lydimas p.p. Šarūnų, ji aplankė visą eilę lietuvių institucijų. St. Petersburg jį aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje ir sėkmingai dirba kaip nuosavybių pardavėja.

h_t Kalėdos Vilniuje! **PRALEISKITE KALĖDAS LIETUVOJE.**

- Tikrai viena speciali ekskursija išskrenda iš Toronto **gruodžio 22 d., grįžta gruodžio 31 d.**
- Taip pat bus aplankyti Helsinkis ir Leningradas.
- Vietos ribotos. • Užsiregistruokite dabar.

Hetherington Travel
1651 BLOOR STREET WEST
Toronto, Ontario M6P 1A6

Kaina - \$840
Marius Rusinas
531-4674

Gražiausia Florida - dabar
Prie vandens su maudymosi baseinu pilnas butas — tik \$60 į savaitę. Kreipkitės:

TOWN & SURF Apts.
9024 Collins Ave.,
MIAMI BEACH (Surfside), Fla, USA.
Anksčiau atvažiavusiems vasaros kamos bus paliktos iki pat Kalėdų.
Žema kaina, toliau nuo vandens, taigi nuomojam butus — patogų ypač tiems, kurie turi savo automobilį.
Rašykite arba skambinkite vakarais **B. Sergaučiui 1-305-672-4903.**

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Čikagos lietuvių horizonte

SUKAKTIES IŠKILMĖS
Spalio 16 buvo graži, saulėta rudens diena Čikagoje. Prieš pat vidurinę automobilį spūstis Jaunimo Centro aplinkoje didėjo ir didėjo. Tą dieną vyko pagrindinis JC 20 m. sukakties minėjimas su koncelebracinėmis Mišiomis didžiojoje salėje ir po jų bendrais pietumis kavinėje. Į pagrindines iškilmes susirinko nuostabiai daug žmonių. Prie kun. A. Saulačiaus originaliai parengto altoriaus Mišias koncelebravo buvusieji ir esantieji JC direktoriai: kun. J. Kubilius, kun. G. Kijauskas, kun. J. Borevičius ir kun. A. Kezys, asistuojant kun. A. Saulačiui. Didžioji salė buvo sausakimšai pripildyta visų kartų lietuvių. Prie altoriaus užkūrus įvairių organizacijų vėliavas, už jų matėsi gen. Lietuvos konsule J. Daužvardienė, lietuvių jėzuitų Čikagos vyresnysis kun. J. Vaišnys, At-eitininkų Federacijos vad. dr. P. Kisielius ir daug kitų veikėjų. Mišų metu nuo balkono skambėjo įspūdingos dvių geriausių Čikagos chorų — Operos vyrų choro ir "Dainavos" ansamblio, o taip pat ir operos solistės D. Stankaitės giedamos giesmės. Realios mintimis atstauti pamokslą pasakė kun. G. Kijauskas, prieš Evangeliją kun. A. Keziui atlikus kaikiurios skaitimus iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos". Įdomu, kad ir aukojimo procesijoje jauni skautai prie altoriaus nešė "Kroniką" ir kitas knygas, iš-leistas jėzuitų iniciatyva.

Po Mišių daugybė žmonių susirinko į naująją kavinę. Pietų metu pagrindinę kalbą apie tėvynės meilę ir ištikimybę Kristui pasakė dabartinis Montrealio Austros Vartų parapijos klebonas, buvęs ilgametis JC Čikagos jėzuitų direktorius ir padidinto JC statytojas kun. J. Kubilius. Jo išmintinga ir jungianti kalba turėtų būti esminis vaistas taip susikladžiusiai Čikagos lietuvių visuomenei. Tik kažin ar jo kalbą girdėjo tie, kuriems negera Lietuvių Bendruomenė, kurie leido ir tebeleidžia įvairiausių šmeižtų ir prieš Tėvų jėzuitus. Kad pastarieji turėjo ir tebeturi stipriausią užnugarį patriotinėje Čikagos ir apylinkių visuomenėje, parodė spalio 16 d. iškilmės.

VEIKALO SUTIKTUVES
Literatūros kritikas ir istorikas Pr. Naujokaitis, buvusio LB Kultūros Fondo pirm. rašyt. A. Kairio prašytas ir remiamas Lietuvių Fondo, parase monumentalų keturių to-mų veikalą "Lietuvių literatūra". Veikalo sutiktuves įvyko spalio 15 d. Jaunimo Centro kavinėje. Susirinko gerokai per šimtą žmonių, nors padidintos kavinės toli gražu neuzpildė. "Lietuvių literatūros" sutiktuvių šventės programą sudarė kalbos apie naująjį veikalą, pateikiantį ir nagrinėjantį daugybės lietuvių rašytojų kūrybą. Apie veikalą kalbėjo rašyt. Č. Grincevičius, rašyt. Al. Baronas, mokyt. J. Masilionis, kuris drauge su P. Gaučiu ir A. Kairiu dirbo šio veikalo rankraščio tik-

DOKUMENTINIS LEIDINYS
Jaunimo Centro 20 m. sukakties proga spalio 16 d. išėjo 60 psl. "Mūsų žinių" numeris, papuostas dviejų spalvų viršeliu, pieštu dail. A. Kurasko. Siame gausiai iliustruotame numeryje sudėta daug dokumentinės bei statistinės medžiagos apie veikalą JC per 20 m., apie lietuvių jėzuitų išsikūrimą Čikagoje bei planus, privedusius prie JC statybos. Atskirus straipsnius pateikia dr. P. Kisielius, V. Ramojus, kun. V. Gutauskas, SJ, rašyt. Albinas Valentinas (mirus 1967 m.), kun. J. Kubilius, kun. J. Kidykas, Jaunimo atstovai. Nemažą leidinio dalį užima įvairių organizacijų bei pavienių asmenų sveikinimai.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estiška duona. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus maloniai kviečia lietuviai savininkai — **ALFONSAS IR TERESĖ ZEBERTAVICIAI**

FLORIDA

KELIONIŲ AGENTŪROJE visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) **Tel. 531-4674**
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

HETHERINGTON
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) **Tel. 531-4674**
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

DRESHER-BARAUSKAS **INSURANCE AGENCY LTD. ir REAL ESTATE REALTOR**
W. G. DRESHER
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas **531-4251**
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

TORONTO MIESTAS
Grįžtama į standartinį laiką sekmadienį, 1977 spalio 30

Miesto tarybos nutarimu buvo paskelbta instrukcija, reikalaujanti gyventojus laikytis dienų šviesos taupymo laiko nuo 1977 m. balandžio 27 iki spalio 30 dienos. Dabar primename gyventojams pasukti laikrodžių rodykles vieną valandą atgal.

spalio 30, sekmadienį, 2 valandą ryto.

DAVID CROMBIE, Mayor

Lietuviška maisto krautuvė
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Ištaigos telefonas: **233-3323**

Toronte — skambinkite Barauskui **743-0100**
Wasagoje ir Stayneryje — mūsų atstovui **David Van Cise (705) 428-3725**

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., **Telefonas Savininkai**
Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • **20 METŲ PATIRTIS**
• **ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ** •

Spalio 29 - 30 dienomis
mažojoje **ANAPILIO** salėje rengiama
dailininkės **IRENOS ŠIMONĖLIENĖS**
ir
keramikės **ŠOFIJOS PACEVIČIENĖS**

paroda

Atidarymas –

spalio 29, šeštadienį,
3 valandą po pietų

Globoja — Anapilio Moterų Būrelis

Dailininkės
Valdos Fitzpatrick - Šiugždaitės

darbu PARODA

Prisikėlimo parapijos Parodų salėje

spalio 30 ir lapkričio 6 dienomis nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

TORONTONT

Anapilio žinios
Tel. 277-1270

— Ši sekmadienį pamaldos pagal 1 val. atsuktą atgal laikrodį.
— Kapinių tradicinės pamaldos Vėlinių proga — ši sekmadienį, 3 v.p.p. Esant blogam orui, pamaldos bus Anapilio salėje.

— Lietuvos Kankinių šventovėje šią savaitę dedamos lubos. Šventovės suoliai jau padaryti. Statybos fondai aukuoja po \$100: J. A. Kuncaičiai, J. O. Paviloniai, Br. Galinienė ir N. N. iš Montrealio. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Spalio 20 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidotas a.a. Tomas Buinys iš Hamiltono, spalio 25 d. — a.a. Kazys Rimkus. Pastarasis mirė Otavoje. Jo kūnas buvo pergabentas į Oakville. Čia iš Sv. Andriejaus šventovės lietuviškomis apeigomis palaidotas liet. kapinėse.

— Tikybos pamokos vaikams, besisirengiantiems pirmajai Komunijai, prasidės lapkričio 6, sekmadienį, 11 v., klebonijos patalpose.

— Į arkivyskupo Jurgio Matulaičio koncertą - vakariene pakvietimai gaunami Anapilio salėje sekmadienį po pamaldų.

— Jaunimas kviečiamas įsijungti į sekmadieninius liturginius skaitymus. Skaitytovų sąrašą sutiko sudaryti stud. V. Petkevičiūtė.

— Parapijos knygynas veikia sekmadieniais po pamaldų. Kviečiame įsigyti "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kroniką" lietuvių kalba.

— Ši sekmadienį pamaldos: 10 v. už a.a. Juozą Kiaučiuoną, 11 v. už a.a. Telesforą Kulakauską ir a.a. Izidorijų Kučinską (užpr. kat. moterų draugijos skyrus); 3 v.p.p. koncelebracinės Mišios prisimenamas a.a. Liudas Bilkštys ir visi šiose kapinėse palaidoti.

— Pakrikštytas Aidas - Mindaugas Batūra.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pirmadieniais, 7.30 v.v., repetuoja parapijos choras.

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmamų pamoka, po kurios konfirmantai vyksta į kiną pažiūrėti filmo.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., iškilmingos Reformacijos pamaldos su sv. Komunija.

— Finansinis 1978 m. vėjus jau prasidėjo. Visi, kurie turi pažadų kortelės, yra prašomi jas grąžinti sekmadienį aukų surinkimo metu. Negavusieji minėtų kortelių prašomi kreiptis į pamaldų patarnautojus.

— Autobusas į "Tėviškės" parapijos 25 m. sukaktį užsakytas. Reikia 39 asmenų. Kaina asmeniui būtų \$45. Autobusas išvyktų į Čikagą lapkričio 10, penktadienį, 7 v.v., nuo Išganytojo par. šventovės ir grįžti iš Čikagos pirmadienį (išvyktų 9 v.r. nuo "Tėviškės" par. šventovės). Norintieji vykti į Čikagą prašomi skambinti V. Dauginiui 533-1121 arba klebonui 277-2148 iki lapkričio 10 d.

— Toronto lankėsi kun. Valdimaras Kostienas, brolis kun. L. Kostieno, buvusio Malonės liut. par. klebonu Toronte. Svečias darbuojasi Australijoje. Jo sesuo gyvena Toronte, o motina (90 m. amžiaus) — St. Catharines. Kun. V. Kostienas aptarnauja ir Melburno liet. evangelikus.

GEĖS IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papušeimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Šimnėvičienė, telefonu 763-6256 po 6 valandos vakaro Toronte.

Kanados Lietuvių
Bendruomenės
25 metų
sukakties
PAMINĖJIMAS
ivyks
spalio 29 - 30 d. d.
TORONTE

Iėjimas — \$9.00 asmeniui
Pakvietimus į banketą galima įsigyti pas KLB krašto valdybos narius iki spalio 27 d. Toronto Liet. Namų raitinėje ir sekmadieniais po pamaldų parapijose.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.
KLB KRAŠTO VALDYBA

Prieš dvejus metus mirusios
dailininkės **EDITOS STANKUVIENĖS**

DARBU PARODA

ivyks spalio 29-30 dienomis L.N. Gedimino menėje.

Atidarymas — spalio 29, šeštadienį, 5.30 v.p.p.

Parodą atidarys skulptorius J. Dagys. Lankymo valandos: šeštadienį nuo 4-9 val. vakaro, sekmadienį nuo 12-7 val. vakaro. Parodą rengia T. L. N. Moterų Būrelis

Tradicinis LIETUVIŲ NAMU POBŪVIS

spalio 29,
šeštadienį,
Karaliaus
Mindaugo
menėje.

Programoje —

Dana Runimaitė
iš Čikagos, gitaristė,
bufetas, loterija,
šokiai.

Iėjimas — \$4.00, pensininkams ir jaunimui — \$3.00,
studentams 16-24 metų — nemokamas.

• Pradžia 7 v. vakar • Maloniai kviečiame visus atsilankyti — TLN moterų ir vyrų būreliai

Toronto Maironio mokykla maloniai kviečia visus atsilankyti į
lapkričio 5, šeštadienį, Anapilio salėje ruošiamą

metinį VAKARĄ

PROGRAMOJE:

- * tautinių šokių grupė "Atžalynas",
- * Toronto mergaičių dainos trijulė "Vasaros garsai",
- * turtinga loterija,
- * šilti valgiai, gausus bufetas,

- * smagūs šokiai ir kitos staigmenos
- * Gros geras orkestras
- * Iėjimas \$4, studentams \$2
- * Pradžia — 7 v.v.

MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS

Arkivyskupo Jurgio Matulaičio 50 metų mirties

MINĖJIMAS

KONCERTAS-VAKARIENĖ

lapkričio 6,
sekmadienį,
5.30 v. p. p.,
Prisikėlimo
parapijos
salėje

- Žodis apie velionį — sesuo Ona Mikailaitė
- Koncertas — Roma Mastienė
- Auka — \$10.00 asmeniui, \$6.00 pensininkams
- Bilietai gaunami pas seses ir parapijose..
- Stalai rezervuojami iš anksto telefonu 534-5773

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Rengėjai — Nek. Pr. M. seselių rėmėjai

— Karalienės Elzbitos II lankymosi proga Otavoje spalio 17-18 d.d. daugiakultūrio teatro pasirodyme lietuviams atstovavo teatro "Aitvaras" režisėras A. Dargytė-Byszkiewicz.

— LN Vyrų praneša, kad jų rengta Tėvų pranciškonų stovyklavietėje poilsio stovykla ir gegužinė turėjo \$3.279,58 pajamų ir \$3.187,04 išlaidų, pelno — \$92,54.

— LN aplinka tvarkoma. Toronto miestas sutvarkė (išcmentavo) LN vakarų pusėje pravažiavimo grindinių, pavasarį LN išasfaltavo namų priešakinę aikštelę iš Bloor gatvės pusės, o dabar išklėjo žolę iš Alhambros gatvės pusės.

— Spalio 30 d., 1.30 v.p.p., "Lokyje" šaukiamas "N. Lietuvai" remti komiteto posėdis.

— Lapkričio 5, šeštadienį, 1 v.p. p., LN įvyks Kanados šaulių rinktinės ir kuopų pirmininkų posėdis.

Spalio 29, šeštadienį, 10 v.r.,
KLB KRAŠTO DEŠIMTOSIOS TARYBOS

suvažiavimas

New Port Towers Motel, 15 Stavebank Rd.,
South, Mississauga, Ontario. Tel. 278-5238

Spalio 30, sekmadienį, 6 v.v.,
Toronto Lietuvių Namuose,
Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. W.,

sukaktuvinis BANKETAS

Sveikinimo kalbos visuomenės veikėjų iš JAV ir Kanados, pilna vakariene su vynu.
Meninėje programoje — smuikininkai D. ir J. MAZURKEVICIAI, pianistas J. GOVEDAS

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos choras labai sėkmingai dalyvavo Lietuvių Dievoje Londone. Ont. Ten jis vietinių lietuvių buvo labai nuosirdžiai priimtas. Grįžęs į Montrealį, choras spalio 15 d. atliko metinį koncertą vietinei visuomenei AV par. salėje. Padainavo net 12 kūrinių lietuvių ir kitataučių kompozitorių. Vieną dainą atliko prancūzų kalba. Publikai smarkiai plojant, choras priedo padainavo "Cigonus". Sol. A. Keblys padainavo penkis lietuvių kompozitorių dainas. Jam akompanavo D. Stankevičius. Choro dirigavo M. Roch, akompanavo D. St. Pierre-Martel. Choro seniūnas H. Celterius dirigetė ir akompanatorei įteikė gėlių puokštę, o sol. A. Keblyui prisegė raudoną rožę. Choro vadovas sol. A. Keblys padėkojo taip gausiai atsilankiusiems ir iškvietė choro veteranus, kurie dalyvavo choro 25 metus: Stasė Ališauskienė, Liną Unbonienę, Ireną Vazalinskienę, Albertą Rusiną ir Albina Urboną (pastarasis dėl ligos negalėjo dalyvauti). Dirigentė Mme M. Roch visiems prisegė po gražią raudoną rožių puokštelę.

Prie geros plokštelių muzikos, skanių choristų pyragų, stiprios kavos ir neblogo baro vakaro dalyviai linksminosi ir šoko iki vidurnakčio. Žmonių atsilankė daug, nemažai jaunimo, taip pat ir prancūziškos publikos. Koncertu visi atsilankiusieji buvo labai patenkinti.

Auksinio Amžiaus Klubas "Rūta" spalio 13 d. klubo patalpose girdėjo labai įdomią R. Otto paskaitą: "Britiškas Siurės Amerikos Aktas ir įstatymas 101". Jis gvilveno dabartinę Kvebeko politinę padėtį. Romas Otto yra gimęs Lietuvoje. Vaiku būdamas paliko gimtąjį kraštą. Montrealyje baigė gimnaziją ir Sir George Williams universitetė istorijos mokslus. Dirba "Canadian Pacific Railway Co." kaip kompensacijų skyriaus direktorius. Augina 3 vaikų šeimą ir aktyviai reiškiasi lietuviškoje gyvenime. Dirba Bendruomenėje, lituanistinėje mokykloje, skautuose, sporto klube "Tauras". Šią paskaitą turėtų išgirsti platesnė visuomenė, ne tik pensininkai.

"Rūtos" Klube kiekvieną trečiadienį, 2.30 v.p.p., vyksta prancūzų kalbos pamokos. Jas lanko nemažai skaicius klausytojų. Dėsto mokykl. Stasė Ališauskienė. Sol. Gina Čapkauskienė spalio 30 d. koncertuos Putname, Conn., N. Pr. Marijos seselių rėmėjų suvažiavime - koncerte. Akompanuos muz. Saulius Cibas. Praleidus kelias dienas Putname Gina skris į Torontą, kur lapkričio 5 d. drauge su Montrealyje Aušros Vartų vyrų orkestru atliks programą Lietuvių Namuose "N. Lietuvos" parengime. Orkestrui diriguos ir solistai akompanuos muz. Madeleine Roch.

Medžio šaknų skulptorius Pr. Baltruonis rengiasi parodai Toronte gruodžio 3-4 d.d. Parodą rengia KLB Moterų Dr. Jos Prisikėlimo skyrius parodų salėje. A. A.

"Laisvoji Lietuva" 1977. X. 6 Čikagoje išspausdino Igno Petrausko rašinį "Rasotos rožės" Jame autorius pasisako apie montrealiečių jaunimo ekskursiją į okup. Lietuvą. Pasak jo, rasotos rožės, įteltkos ekskursantams Anykščiuose, reiškia pavergtųjų sąžarą. "Tegul nesigali ekskursantai, kad suvenyrų neturėjo, Lietuvos jaunimas laukia iš iš-

VIDA KUDŽMAITĖ, šiais metais baigusi biologiją bakalauru laipsniu Montrealio McGill universitete. Turėdama labai gerus pažymius, ji gavo universiteto stipendiją. Vida yra baigusi šeštadieninę mokyklą ir lituanistinius kursus. Veikliai reikiški ateitininkų veikloje ir buvo lietuvių studentų valdyboje.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomasis s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Cėkių kreditai	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	8.75%		
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 DE SEVE ST., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais neribama vasara nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

NORTH BAY, ONT., kurortiniame mieste parduodamas miesto centre vandeniu - alyva šildomas labai gerame stovyje 8 kambarių dvibutis mūrinis namas, su visais baldais; mėnesinės pajamos — \$450; savininkas dėl senatvės atsisako namų verslo. Prašoma kaina be tarpininkų — \$42,900 su puse įmokėjimo arba vi. su. Kreiptis šiuo adresu: P. V., P.O. Box 982, North Bay, Ont. P1B 8K3. Telefonas 474-1649.

GERA PROGA. Savininkas persikelelia Floridą ir todėl tik už \$28,700 parduoda savo 4 kambarių kondominiumą Mississaugoje su visų kambarių ir balkono baldais, virtuvės įrengimais ir namų apyvokos reikmenimis. Parduodama nuosavybė yra prie pat autobusų susisiekimo linijos (pensininkams, gyvenantiems Mississaugoje, kelionė autobus nemo-kama) didelio prekybos centro, netoli Anapilio. Čia gali patogiai gyventi ir neturintis automobilio. Geras investavimas išnuomojant. Savininko telefonas 275-1669.